

ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མལོན་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱ་བློང་
བཟུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་
བཞུགས་སོ།།

པོད་ཀ་པ།

VOLUME I

ཡལོང་ས་ཏུ་ལའི་ཐཱ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞུང་།

ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱ་བེད་
བཟུ་བཞི་ལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་
བཞུགས་སོ།།

པོད་ཀ་པ།

VOLUME 1

ལ་གོང་ས་ཏཱ་ལའི་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་སྟེང་མཛུགས་པ།

ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་
 བུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་
 བཞུགས་སོ།།

COLLECTED WORKS OF HIS HOLINESS THE 14TH DALAI LAMA

པོད་ཀ་པ།

VOLUME 1

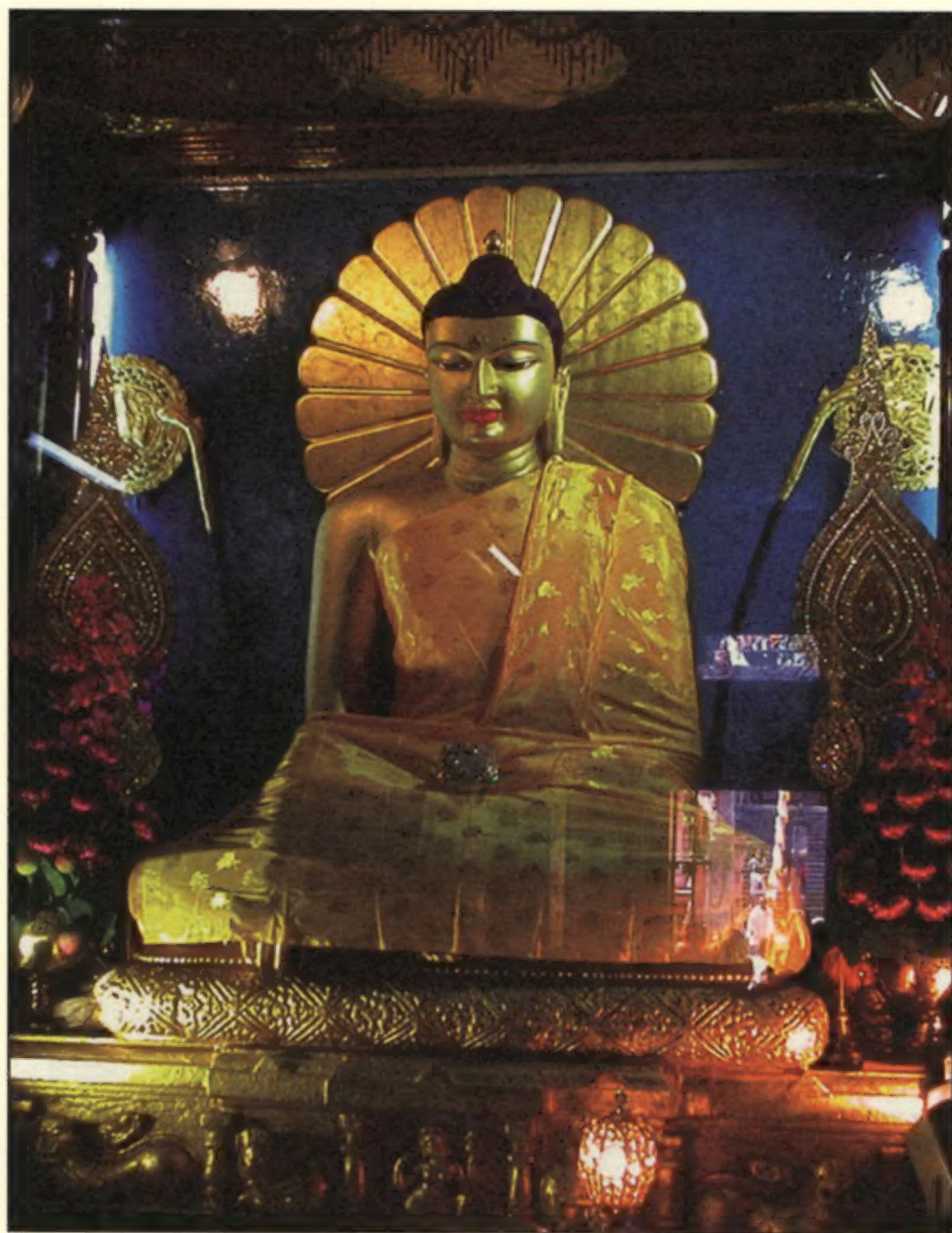
ཡགོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབྲུམ་སྟུང་སྒྲིག་ཁང་།

FIRST EDITION: 2008
3000 Copies

COPYRIGHT © 2008
Central Archive of His Holiness the Dalai Lama

ISBN: 81-902448-0-9

Published by:
Central Archive of His Holiness the Dalai Lama
P. O. Sarah-176215
Distt. Kangra, H.P. India
Phone: 91+ 1892-203210

མཁུན་བཙེའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་། །
 ཕད་དཀར་ལྟར་བསྒྲགས་ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན། །
 རྟེན་འབྲུང་གཏམ་གྱིས་སྤྱད་ཀུན་གཞིལ་མཛད་པའི། །
 རྣམ་འདྲེན་ཤུག་སེལ་ར་མགོས་ཕུག་འཆལ། །

གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་པོའི་མིག་གཅིག་པུ།
 རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་དངོས་སུ་གཟིགས་མཛད་ཅིང་།
 དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་འཕང་མཚོག་བརྟེས་པ།
 མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་འཕགས་ལ་གུས་ཕུག་འཆམ།

ལྷོང་ཉིད་སྙིང་རྩེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ། །
 ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན། །
 ཕུག་ན་པརྫོ་བསྟན་འཛིན་གྱ་མཚོ་ལ། །
 གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཞེད་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཤོག །

༡༡། །ལྷ་ར་བཅས་སྒྲིབ་ཞིའི་གཞུག་རྒྱན་འཕགས་མཚོག་ལྷག་
 ན་བརྩོ་ལ་མོང་ས་ལ་ལྷ་བས་མཚོན་ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་ལ་
 བཅས་ཅད་མཆིན་བ་སྐྱེའི་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོའི་
 གཞུང་དབུ་མ་ཆུ་བ་སེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་
 ཟིན་ཟིན་བཞུགས་སོ། །

པོད་ཀ་པ།

VOLUME 1

ལ་མོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྤྱད་སྒྲིག་ཁང་།

རིས་མེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་བ་འཛོལ་ཐབས་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་སེལ་ཐབས་
སུ་སྤྱི་སྒྲེར་གྱི་བྱ་བ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་ཙམ་སྤྱུགས་ཀྱི་ལམ་ནས། ཕྱི་དངོས་
པོའི་ཚན་རིག་དང་ནང་བསམ་པའི་ལྟ་བུ་བ་སྤྱི་ཚོགས་ཡིག་རིས་སུ་ཡབ་སྟེ། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲང་
དོར་ལ་ལམ་སྟོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་བྱུང་བརྒྱུ་འགྲོ་བ་ཞིན་པའི་ནང་དུ། སྤྱུག་
བསྐལ་གྱི་ཙམ་བ་སེམས་མ་དུ་ལ་བས་བྱས་ཤིང་དེའི་ཙམ་བ་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
སྒྲོ་དེ་སྟོང་བ་ལ། དེ་དང་འཛིན་སྒྲངས་འགལ་བའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་མ་ཚུལ་གྱི་ནམ་གཞག་སྤྱི་
ཞིབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་ཟེམ་ད། འཛིན་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཇུག་
བཤེས་ཆེན་པོ། ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ན་མེ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ནམས་
ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་མོས་ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལྟ་བུ་བ་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་
ཞིག་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ན།

རྒྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ཡར་ཕྱིན་ཐེག་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཆེས་སྤིང་པོ་མཆོག་དང་
རབ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འབྲེང་
བསྟུས་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པར་རྒྱལ་

བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུང་བསྟན་པ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་ཇི་བརྩན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་
ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་མེ་སོགས་རིགས་ཆོགས་དུག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དེ་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
ཤིང་རྟའི་སློལ་བྱ་ཆེར་ཕྱེས་ཤིང་། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློ་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་
རིན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བྱ་གར་དུ་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་རྫོང་ཆེན་བཅོ་
ལྔ་དང་། བོད་དུ་ཡང་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྤྱི་ཕྱིའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
ཀྱིས་ལྟ་བའི་གཞུང་ལུགས་དོན་ཟབ་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་བྱ་གར་ན་
རྩ་མེ་ལ་འབྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ། སློབ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་བཤད་སློལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་ལུགས་མཆོག་
རྩི་མཁའ་དཔེ་ཉིད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།

ཇི་བརྩན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྩན་པའི་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྔ་
ལ་སོགས་པ་བརྩམས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ནའང་།
སྟིགས་མ་ལྔ་བདོའི་དུས་ཀྱི་ཡང་ཐ་འདིར། འཇམ་གླིང་མཐའ་དབུས་མ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་
ཀུན་རྒྱ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ།
རི་རྒྱུད་དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། རྟུག་བསྐལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །རྟུག་བསྐལ་ཉིད་ལ་
མདོན་པར་རྒྱག་ །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཇོམས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཚོངས་ཤིང་། རྟུག་བསྐལ་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་འཛོལ་
བ་ལ་ག་ཐང་ཐང་གིས་འབད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉམ་ཐག་ཅིང་། རྟུག་བསྐལ་བའི་རྣམ་པ་ལ་
ཐུགས་བརྩེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། རྟུགས་དུས་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྟིང་རྩེའི་གོང་བུ། གངས་

ཅན་ཁ་བ་རི་པའི་མེད་ཀྱི་གང་ལ་པོག་པའི་སྒྲ་སྒྲུལ། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པོ་དཔལ་མཉམ་མེད་
 ལ་སྤྱི་ཞིའི་འདྲན་མཆོག་བཀའ་དྲིན་མཆུངས་མེད་ལོངས་སྒྲུབས་མགོན་ལྔ་ལྔ་པའི་དབང་
 པོ་སྐྱེས་པའི་བཅུ་པ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོམ་ན་ལ་ཐུན་འཇམ་དཔལ་འག་དབང་
 གྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོ་སྤྱད་གསུམ་དབང་བསྐྱར་མཆུངས་པ་མེད་པའི་སྤེ་དཔལ་
 བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གྱུ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་། ཡོ་རོབ། ཨ་རི་སོགས་ཡུལ་ཁམས་
 དང་། མི་རིགས། རྒྱུ་ཡིག་གོ་མས་གཤེས་སོགས་མི་འདྲ་པའི་གདུལ་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་པར་རང་
 རང་གི་ཁམས་དང་མོས་པར་འཆོམས་པའི་སྤང་དོར་སྟོན་པའི་བཀའ་སྒྲོབ་དང་། མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་
 ཟབ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་བ་པའི་འདུག་ཅོགས་ངོ་མཆར་ཞིང་མདུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྐབས་
 སྤྱི་ཕྱིར་བཀའ་བྲིད་རིམ་སྤྱུལ་རྣམས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གཙོ་བྱུར་དོན་གཉེར་ཅན་སྤྱི་སྤེར་སོ་
 སོས་སྤྱི་འཛིན་འཁོར་ཐག་དུ་འབེབས་ལེན་ཞུས་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་དུ་འབེབས་པ་ལ།

དེ་ཡང་གཞུང་གཅིག་ཡུལ་དུས་དང་། འཁོར་མི་འདྲ་སར་ལན་དུ་མར་གནང་བའི་གསུང་
 བཤད་རྣམས། དང་པོར་ཡིག་ཐོག་དུ་ཕབ་བཟུས་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་གང་རྒྱས་པ་དེ་གཞིར་བཟུང་
 རྟེན། བཤད་བྱའི་གཞུང་གི་མཆོམས་སོ་སོར་གོང་འོག་དང་། རྒྱབ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་སྤྱི་གསུང་
 པ་མེད་སར་ཡོད་རིགས་ནས་ཁ་སྒྲོང་དང་། སྤར་ཡོད་ལགས་ལ་ས་ནས་ཐེ་གསལ་ཐེ་རྒྱས་སུ་བཏང་།
 གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ལ་འདུག་པ་དེ་བར་གཞིགས་པའི་སྐྱར་བཤད་རྒྱས་བསྐྱེས་ཡོད་པ་རྣམས་བཅོས་ན་དོན་
 མི་སྟོན་པའི་དགོས་ངེས་ཅན་མ་གཏོགས། ཐོག་མཐའ་བར་གང་རུང་གི་གསལ་བྱེད་གཅིག་གི་སྤྱུ་བས་
 སུ་བྱངས། འགའ་ཞིག་བསྐྱར་སྒྲོམ་ལྟ་བུར་མདོན་ཡང་། ཆོག་གི་བྱུར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་
 དོན་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་པས་སོར་བཞག་བྱས། ཆོག་སྤྱི་གསུང་དང་། ཕལ་རྒྱུད་རྣམས་བོད་ཀྱི་བཟོ་
 གྲྲིང་སྤྱི་འགྲོས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་དུ་བསྐྱར་ཏེ་ཞུ་བསྤྱི་གསུང་། མཐའ་དོན་ལོངས་སྒྲུབས་མགོན་

ཆེན་པོར་སྐྱེན་བསྐྱར་གཟིགས་འབྲུལ་གྱིས་དཔར་སྐྱེན་ཆོག་མཆན་ཐོབ་ཅིང་མ་བཞིན་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་
 དཔར་བསྐྱེན་འགྲེམ་སྒྲེལ་བྱ་འཆར་ཡོད། བོད་ཀྱི་པ་འདི་ནི། ཨ་རིར་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཇེ་དང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆོས་ཆོགས་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན།

འཕགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་འདུན་ས་ན་རམ་ས་ལར་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ཟླ་བ་༡༡ ཆོས་༩ ནས་༡༥
 བར་ཉིན་བདུན་རིང་ཉིན་རྒྱབ་རྒྱུ་ཆོད་༡༡༣༠ ནས་༥༡༣༠ བར་འཆར་ཅན་ལྟར་འཁོར་སློབ་ཆོགས་
 རྒྱ་རིགས་བཞི་བརྒྱ་སྟོར། བོད་ཀྱི་ཟླ་མ་དགེ་བཤེས་བརྒྱ་དང་། ལྷ་རུ་སུའི་མི་གཉིས་བཅས་ལ་
 ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་བྲིད། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་བོད་ཀྱི་གཙང་པར་སྤྱི་ཇེ་ནས་བཀའ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་
 པའི་གསུང་ཆོས་གཞིར་བཟུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བ་གསལ་
 བར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་བྲིད་འདི་སྒྲེགས་བམ་དུ་འཁོད་པའི་བརྒྱད་རིམ་
 ནི། སྤྱིར་འཕུལ་ཆས་མེད་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་། འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་
 ཆོའི་གསུང་ངག་ཡིག་ཐོག་དུ་འབེབས་པ་ལ། མི་བཅེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་སློབ་མ་རེ་རེས་
 ཀྱང་། ཟིན་བྲིས་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ཆོག་དོན་སྟེབ་སྒྲོལ་གང་ཅིའི་ཐད་མིག་དང་ན་བའི་བདུད་ཅི་བསྟན་
 པའི་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་རི་རབ་ཀྱི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་བྱུང་བཞི་སྟོས་མ་དགོས་ཤིང་། དེང་
 དུས་ཕྱི་དངོས་པོའི་ཆ་ཁྱེན་ཆང་བའི་འཕུལ་ཆས་ཀྱི་དུས་རབས་འདིའི་ནང་དུ་བརྒྱད་ལམ་འབྲེལ་མིན་
 ཐོག་ཟླ་མའི་སྐྱེ་མཆན་དཔེའི་སྤྱང་བརྟན་དང་། གསུང་ཆངས་པའི་སྒྲིབ་བྱུངས་ག་མ་ཆག་གུ་མ་
 ཉམས་པར་བལྟ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ཆོགས་པ་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་སློབ་མ་དུ་མས་དད་
 པ་དང་ནམ་དཔྱོད་སྤྱངས་ཏེ་ཡིག་ཐོག་དུ་འབེབས་སྒྲིག་ལྷ་ཁུ་ཁུལ་ཡིན་ཡང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་སློབ་མ་
 ཆོ་དང་མི་འབྲེལ་བར་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱང་གི་སྒྲིན་ཆད་དང་མཐོ་ཆད། ཟབ་ཆད་དང་ཡངས་
 ཆད་གང་ཅིའི་ཐད་ཆ་མ་ཆང་བའི་ཉེས་པས་ཆོག་དང་དོན་གྱི་བདག་པོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་འབྲུགས་པ། ཆ་མ་ཆང་པ་དང་ལོག་པར་བྲིས་པ་སོགས་བསམ་བཞིན་
 མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོང་ངེས་པར་བཞེན། གང་གཟབ་གཟབ་ཀྱིས་སྒྲོ་སྒྲིང་དགེ་བཤེས་དཔལ་
 རྒྱན་གྲགས་པ་མཆོག་དང་། སྤྱི་བའི་དབང་ལྷན་ཀན་ནམ་རྒྱལ་དབང་ཆེན་མཆོག་ནམ་གཉིས་ལ་
 ཡང་གཟེགས་འབྲུལ་དགོངས་འཆར་གང་ལེགས་བཀའ་དྲིན་དུ་ཞུས་ཤིང་། མཐའ་དོན་ཡ་རྒྱལ་
 བདོན་གྱི་བདག་པོར་སྙན་སེང་སྤྱན་བསྟར་ཞུས་ཏེ་དཔར་སྤྱན་ཆོག་མཆན་གསུང་གི་དབྱགས་དབྱུང་
 གྱི་སྒྲིན་བཀའ་དྲིན་དུ་སྦྱལ་པ་ལྟར་བཀའ་འབྲུམ་པོད་ཀ་པར་གཏན་ཁེལ་བྱས་པ་ལགས།

རྩ་བའི་པར་མ་ལ་འགྱུར་མི་གཅིག་པ་དང་། དཔེ་དག་མིན་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
 རྩ་ཆོག་ནམས་དེད་ར་དུན་ས་སྤྱིའི་ཆོས་སྒྲར་པར་མ་དང་། འགྲེལ་པ་སྦྱར་ར་ཆ་སྤྱིའི་མཐོ་སྒྲོབ་དགེ་
 རྒྱན་གྱི་ལས་ཁང་གིས་༡༩༩༡ ལོར་དཔར་བའི་རྩ་མེད་རྒྱུ་ཀ་ཆེན་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ཚུང་བྲིད་
 ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་རྩ་བའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་མེད་ཐོག་དཀར་ཆག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཟེགས་
 བདེའི་རྒྱལ་དུ་བཀོད། ཞུ་སྒྲིག་དང་དཔར་བ་སྤྱན་གང་ཅིའི་ཐད་བྱིས་སྒོ་དབང་བཅན་གྱིས་ཞབས་
 འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་ལ་མ་མཁས་པའི་ནོངས་པ་གང་མཆིས་སྒྲ་མ་རྩ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱན་སྒྲར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་
 མཐོ་ལ་ཞིང་བཤགས་ལ། གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་ཤེས་ནས་སྤྱི་བ་ནམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་མཆིས་
 ཆོང་ག་འཕྲིན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་འདྲེ་མཛོད་གསལ་མེད་པར་སྤྱི་སྤྱན་བཀའ་ལོལ་རྒྱུག་པོར་འདྲེ་བའི་
 རེ་སྤྱལ་ནན་ཏན་དུ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

ཡལོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་བཀའ་འབྲུམ་སྤྱད་སྒྲིག་ཁང་ནས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༥ རབ་བྱུང་རི་ལྔའི་ས་བྱེ་ལོ།

བོད་ཟླ་༡ ཆོས་༡༥། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ཟླ་༡ ཆོས་༣༠ ལ།

ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་ཆུ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྟུན་སྒྲིག་ཆོགས་མི།

ཐུ་བྱུང་འགན་འཛིན།

དཔེ་མངོན་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷག་དོར།

ཁུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།

མེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་ཆོ་བཟང་སྟན་གྲགས།

ཁུ་དག་ལས་རོགས།

གུ་རུ་སྒྲུབ་སྟུ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས།

རིགས་ལས་ཆོ་བ་དགེ་དགེ་བཤེས་ཆོ་བཟང་རིན་ཆེན།

དགེ་བཤེས་བྱུང་བསྟན་དཔལ་བཟང་།

དགེ་བཤེས་བྱུང་བསྟན་བསོད་ནམས།

དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་དབང་འདུས།

དེ་བ་གཟུགས་རྩམ་འགོད་པ།

གམ་དཀར་ཆོ་བཟང་བྱམས་པ།

དཀར་ཆག

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད་	IX
ཙ་ཤེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བསྟན་ནས་སྒྲུང་སྒྲོང་བ་	1
ཙ་ཤེའི་མཆོད་བཅོམ་གྱི་བཤད་པ་	3
རྩ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གཟིགས་ནས་ལེགས་བཤད་མཛད་ཚུལ་	7
འྲི་ཀ་ཆེན་གྱི་མཆོད་བཅོམ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་	13
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཙལ་དགོས་ཤིང་འཆོལ་བའི་ཚུལ་	16
ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྟར་པའི་ཚུལ་	22
འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཚུད་སྟོང་སོགས་བཤད་པ་	26
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་	32
འཁོར་བ་ལྗོག་ཚུལ་	54
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་	57
ཉེས་སྦྱོན་ལྗོག་པའི་རིམ་པ་	62
ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་	67
འབྱུང་འཇིག་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་	80

སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་.....	82
གཞན་གྱི་ཚེད་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་སོགས་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་.....	
ཚེད་པར་བསྟན་པ་.....	87
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་.....	100
སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་.....	111
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་བཞི་སོགས་མི་འཐད་པ་.....	121
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་.....	124
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་དང་དབྱུང་བཅོད་ཀྱི་བྱུང་པར་.....	128
བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་.....	145
གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་.....	153
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཐད་ཚུལ་.....	160
འགྲོ་འོང་བརྟག་པ་.....	166
དབང་པོ་བརྟག་པ་.....	175
ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་གནད་གཞན་བཤད་པ་.....	179
སྟོན་པའི་བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ་མཇུག་བསྟུ་བ་.....	190
དེ་བ་དེས་ལན་.....	192

༡༡། །དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་བྲིད་
ཟིན་ཟིན་བཞུགས་སོ། །

ཆུ་གི་འཁོར་ལོ་བར་བཞི་དགོངས་འབྲེལ་ དྲུ་བསྟན་ནས་མེད་སྟོང་བ།

ད་རེས་ངོས་ནས་དབུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཁྱིད་བྱུབ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་། གང་
འགོ་ཞིག་འབྱིད་རྒྱ་ཡིན། གཞུང་འདི་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ངས་མི་ཤེས་ལ། ཁྱིད་ཆོས་ཀྱང་ལམ་
སང་ཤེས་བྱུབ་པ་དཀའ། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཆོར་ཆོས་འདི་ལྟ་བུར་ཉན་བཤད་ཀྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་
འདི་ཏ་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུར་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྐབས་གཞུང་
གི་དགོངས་དོན་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུར་སྒྲིལ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ། དེ་ལ་ནམ་
དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་འགངས་ཆེ་བ་དང་། བཞག་དཔྱད་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་
དཔྱད་རྒྱུ་ལ་སོང་ནས་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་བཟོ་མ་བྱུབ་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར། བཞག་
དཔྱད་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་ལ་ཚུར་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ངས་པར་དུ་དགོས།
ཐབས་མཁས་ལ་བྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་
ནས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས།

དེ་ཡང་ཡུལ་སྐྱོད་རྒྱ་ཆ་སྤྱིར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྟོར་བར་མཇུག་
པ་དེ་གཙོ་བོ་ཐོག་དམན་གྱི་གཞུང་དང་། བྱ་མོད་ལུང་པོའི་རི་དང་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་སུ་རིམ་
བཞིན་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཡིན། འཁོར་

ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་གསལ་ལ་རྒྱས་པར་བརྟན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བསོད་ནམས་དང་དབང་པོ་དམན་པས་སྟོར་རྒྱུད་དཀའ་བར་གྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱི་གོ་ལུགས་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པའི་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཉེན་ཆེ་སྟབས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་དགོངས་པ་བཀའ་བ་དང་། ཡང་། འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་བདེ་གསེགས་སྟོང་པའི་མདོས་འཁོར་ལོ་བར་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་ཡི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་སྡེ་སྡེ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པར་སྟོར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ནུས་པའམ་ས་པོན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་སྡེ་དེ་ནམས་ལ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ད་ལྟ་བཤད་བྱའི་གཞུང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་འདི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ལ། གཞུང་འདི་མཇུག་པ་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བརྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་གསུམ་མཇུག་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟན་པའི་རྩ་བ་ཆོས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ལ་དག་ཐེར་གནང་ནས་བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་བརྒྱབས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་རིགས་ཆོགས་དུག་མཇུག་ཅིང་། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྣ་མའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོར་གྱུར་པ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཆོས་དབྱེངས་བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོད་ཆོགས་ནམས་མཇུག་ཅེས་གསུང་སྟེན་ཡོད།

ཟུ་ཤེའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བཀད་པ།

དེ་ལྟར་མཆོད་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་པོ་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུ་བ་ཀྱི་བཞུགས་
བཅོས་ཆེན་པོ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ནི།

ཅུ་བར།

གང་གིས་རྟ་ཆེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །

འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་པ། །

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །

སྒྲིམ་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བཞུགས་པ། །

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ནམས་ཀྱི། །

དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་མཆོད་བརྗོད་འདིས་སྟོན་པ་བཅོམ་ཡུན་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་མངའ་བའི་
སྟོན་པ་བརྟེན་ཕྱག་མཛད་ཅེན། སྟོན་པའི་སྐུ་འཁོར་ཡོན་ཏན་མཆོན་དཔེ་སོགས་དང་། གསུང་དབྱངས་
ཡན་ལག་དུག་ཅུ་སོགས་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྟེན་བསོགས་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་

དངོས་སུ་བསྟོན་པ་མ་མཛད་པར། སྤྱོད་བྱ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བཙུག་ཡུལ་ལ་བསྟོན་
 བྱས་མཛད་པ་ཡིན། སྤྱོད་བྱ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱེ་འགག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་
 སྒོམ་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྟོས་ནས་
 སྦྱེ་འགག་སྒོམ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མི་བཞིན་
 དུ་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་རང་དབང་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་བྱ་
 བ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་གསུངས།

རྟེན་འབྱུང་སྤྱོད་བྱ་མེད་ཆོས་འདི་ལས་སྦྱོར་ལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ལས་ཁྱད་ཁྱེད་གསུམ་
 པ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ལས་རྟེན་འབྱུང་མི་སྟོན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་དེ་ལ་གོ་དོན་ཐ་རགས་
 མང་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་རགས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་ནང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་
 བཞེད་པ་ཡིན། རང་སྟེ་ནང་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབུ་མ་པ་དེ་རང་སྟེ་དངོས་སྤྱོད་བྱ་པ་དེ་དག་ལས་ཁྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པ་འཕྲུལ་བྱུང་པར་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། འགག་པ་མེད་པ་སྦྱེ་མེད་པ། ཞེས་སྒོམ་གསུམ་
 མན་གྱིས་འགག་སྒོམ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་བཞུགས། རྟེན་
 འབྱུང་དེ་ལ་སྦྱོར་ཡོངས་ཀྱི་གོ་དོན་རགས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ལ་བཞེད་ནས་
 འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ལ་བཞེད་ནས་འཕྲུལ་བྱུང་པ་དེ་ཡིན།

ཅི་སྟེ་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་ན་པལ་ཆེར་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་འཛིན་མི་ཐུབ་ཅིང་།
 ཡང་། ལྷ་སྟེགས་གངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་ལྟ་བུས་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་ཀྱང་། སྦྱོར་གཙོ་
 བོ་ཞེས་ཀྱང་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་རྣལ་མ་ཞིག་
 འཛིན་མི་ཐུབ། ཡང་གཅེར་བུ་པ་ལྟ་བུས་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དང་། སྦྱོར་གཙོ་བོ་མི་འདོད་ཅིང་།

ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཁས་སྒྲུངས་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་དྲག་གཅིག་རང་དབང་བ་ཁས་
 གྲུངས་པ་འདིས་དེ་ན་འབྱུང་འཛིན་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་སྟེ། འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ། ཁྱེས་སྟགས་
 ཀྱིས་སྟོས་པའི་མཐའ་དེར་སྟོས་པ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། གཞི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་མཆོན་
 ན། མཐུན་པའི་རྒྱན་དང་ཕྱད་པ་ན་སྟེ་ཁྲིང་། འགག་པའི་རྒྱན་དང་ཕྱད་པ་ན་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན་
 པས་སྟེ་འགག་ཡོད། དེ་བཞིན་ཟླ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཐ་དད་དང་། ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་
 འོང་སྟགས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད། གཞི་མེ་ཏོག་གི་སྟེང་དུ་སྟེ་འགག་ལ་སྟགས་པའི་སྟོས་པ་དེ་དག་ཡོད་
 ནའང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྟེ་འགག་ལ་སྟགས་པའི་སྟོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་
 པའམ། ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཁེ་ན། དེ་མི་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞི་མེ་
 ཏོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་སྟེ་འགག་ལ་སྟགས་པའི་སྟོས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་
 ན། གཞི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་གནས་ལུགས་འཛོལ་མཁན་གྱིས་གནས་ལུགས་བཅའ་ནས་གནས་
 ལུགས་རྗེན་ཆར་དུ་མཐོང་བའི་སྟོང་སྟེང་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་སྟེང་མི་སྟེང་པ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་གཞི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་འགག་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་འགག་སྟགས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་གཞི་མེ་ཏོག་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ། མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་ལུགས་སུ་
 མ་གྱུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཆོར་འགག་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་བྱད་ཆོས་དང་། མེ་ཏོག་དེ་བྱད་
 ཆོས་གང་ལ་ལྟན་སའི་བྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་དང་། དེ་ན་དང་
 བཞེན་པར་བདེན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སེ་སེ་ནས་རང་ཚུགས་
 ཐུབ་པའི་སྟོང་ལུགས་སུ་སྒྲུང་གིན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྱུབ། གལ་ཏེ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྱུབ་
 ན་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་དགོས་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་ན་རང་བཞིན་
 འཛོལ་བའི་ཆོ་དེ་རྣམས་རྗེན་གསལ་རྗེན་གསལ་དུ་ཕྱིན་ནས་སྟེང་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་སྟེང་པ་མ། འགག་

སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་གཞི་མེད་ཏེ་གཞུང་བུ་ལྟར་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལྷགས་དེ་མ་བཟགས་མ་དཔུང་
 པར་མིང་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལས་གནས་ལྷགས་སུ་གྱུབ་པའམ། བདེན་པའི་རྩལ་དུ་གྱུབ་
 པ་ཞིག་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་བུ་འགག་སོགས་ཀྱི་ཀྱང་ཆོས་ཡོད་སའི་ཀྱང་གཞི་མེད་ཏེ་གཞུང་བུ་ལྟར་དུ་ཁོ་རང་
 གི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བའི་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་འགག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་
 བས་དགག་བྱ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་སང་ཞིག་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དེའི་ཐོག་ལ་སྟོང་བུར་གྱི་དྲི་མ་དེ་དག་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན། དེ་ལྟར་བུ་ཆོས་རྩལ་དེ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་རང་དབང་
 གི་སྤྱོད་ནས་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དྲུག་ གཟིགས་ནས་ལེགས་བཤད་མཛད་ཚུལ།

ཅུ་མེད་ཀྱི་ཀ་ཆེན་གྱི་སྟོང་ནས་ཁྱ་ན། གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་པོ་འཇམ་མགོན་ཐུགས་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་མདོ་སྐྱོད་ནས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་། དུས་སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དཔལ་ས་སྐྱ་དང་། སྐྱབ་བརྒྱད། བཀའ་བརྒྱད། སྤྱེ་འབྱུར་རྩིང་མ་སོགས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ཡང་ལྟ་བ་ལ་མཁུན་འདོད་གྲགས་དག་གིས་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་དང་། དགོངས་པ་ཞིབ་པ་བཞེས་ནས་ཡུན་རིང་དོན་གཉེར་གནང་ཞིང་། སྐྱ་ན་རྒྱུང་དུ་འདྲེ་དུས་ནས་ལྟག་པའི་ལྟ་གཞན་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆེ་བརྒྱན་འཇམ་དཔལ་ཡང་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་།

རྗེ་བརྒྱན་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་རྗེ་བརྒྱན་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ལྟ་བའི་སྐོར་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་གསུངས་ནས་ད་ལྟ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་མ་བཤེད་པར་ཟིན་བྲིས་སུ་གྱིས་ལ་དེ་ས་པོན་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། གཙོ་བོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐྱས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དབྱུང་དེ་ཞིབ་དུ་སོམས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བསྟེན་བསྐྱབ་བྱ། ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ལེགས་པར་འབད་པ་བཅས་གསུམ་

བརྒྱུལ་དུ་གྱིས་ལ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་བྱགས་
སྤྲས་བརྒྱད་དང་ལྟན་དུ་བོད་སྟོ་ཁ་ཁྲུལ་འོལ་ཁ་སོགས་སུ་བྱ་བྲལ་ལ་ཡེབས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙམ་
པ་མ་ཆད་ཙམ་དང་། གཞན་ཉོགས་ལྡན་འངས་དཔལ་གྱི་མཆོ་སོགས་སྟོ་ཆས་གང་ཡང་མེད་པར་
ཉི་མ་རེ་རེར་བྱག་པའི་འབྲུག་བདུན་རེ་བཞེས་ནས་དཀའ་སྤྱད་སྟིང་རུས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཆོགས་བསགས་
སྒྲིབ་སྦྱང་བྱགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་གནང་ཞིང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་ལ་ཞིབ་དུ་
གཟིགས་ནས་དབྱུང་པ་མང་དང་།

དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་སྐབས་རྒྱབ་ཅིག་གཟིགས་སྤང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ལྷ་སྐྱབ་དང་། འཕགས་
པ་ལྟ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། རྩ་བ་གྲགས་པ་བཅས་ལྷ་སྐྱབ་
ཡབ་སྤྲས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་གསལ་བར་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཡིན་
ཟེར་བ་རྒྱགས་ཀྱི་དགེ་སྟོང་སྐུ་མདོག་སྟོ་བསངས་སྐུ་ཤིང་ཆེ་བ་ཞིག་བྱང་ནས་ཁོང་གིས་མང་དཔའི་
འགྲེལ་པ་བུརྟ་ཕྱ་ལི་ཏ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་ལ་བཞག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆན་མ་
ཤིན་དུ་གསལ་བ་ཞིག་བྱང་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་བུརྟ་ཕྱ་ལི་ཏ་
ཞིབ་པར་གཟིགས་པ་ན། གསུང་རྒྱན་ཞིག་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པར། གལ་
ཏེ་ཡུང་པོ་ནམས་ལས་གཞན། ཡུང་པོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཆོག་དེའི་ཐད་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུརྟ་ཕྱ་ལི་ཏ་གཟིགས་པ་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་རྟེན་ནས་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོས་
ཀྱི་སྟོ་འདོགས་མཐའ་དག་ཆོད་པར་གསུངས། སྟོ་འདོགས་ཆོད་ཅེས་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སྟོང་ཚུགས་
ལ་ངེས་པ་དངས་པ་གཅིག་ཡུས་མི་ཆོག་པར། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དུ་གར་དགོས་པ་དེ་ཤིན་དུ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་རྟེན་འབྱུང་མི་བསྐྱུ་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་མི་བདེ་བ་གཏན་

ནས་མེད་པར། བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ནས་དག་དངས་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཚོགས་དགོས།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པར་ངེས་པ་དངས་ནས་བདེན་འཛིན་ལ་གཞི་དཔང་ཆབས་ཅིག་སྤྲོད་པ་རྟེན་
 འབྲུང་གི་དོན་དུ་ཤར་ནས་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཕྲུག་མེད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་བསྐྱེད་
 པ་མེད་པ་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་འདྲེན་བྱབ་པ་དགོས། སྤྲོད་པ་བསམས་ནས་རྟེན་འབྲུང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་
 བྱབ་པ་ཞིག་དང་། རྟེན་འབྲུང་བསམས་ནས་སྤྲོད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་སྟེ་སྤྲོད་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་
 གཉིས་ཡང་ཁྱེད་མེད་པར་སྒོ་ལ་ཤར་བྱབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། ཇི་རིན་པོ་ཆེར་བུརྟེན་པུ་ལི་ཏའི་
 ཚོགས་འདྲིའི་ཐད་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་སྤྲོད་གཉིས་ཚོགས་པའི་གོ་བ་རྣལ་མ་འབྲུངས་ནས་བྱགས་
 ལ་མི་བདེ་བ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྲོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ལ་མད་དུ་བྱུང་བའི་
 དད་པ་ལྟག་པར་འབྲུངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་མཛད། མདོར་ན། ཇི་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲོད་
 རྟེན་གྱི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དེ་དཔེ་ཆ་ཡང་གཟིགས། ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྤྲོད་ཡང་གནང་། དུས་
 ཡུན་རིང་པོར་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོད་པ་བསྟོན་ནས་མཐར་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མཛད།

དེ་ནས་ཇི་རིན་པོ་ཆེས་རིམ་བཞིན་ལམ་རིམ་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། ལེགས་བཤད་སྤྲོད་
 པ། ཅ་ཤེའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་མཛད། དེ་ནས་ཕྱིས་སུ་ལྟག་མཐོང་རྒྱུང་དུ་དང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
 མཛད་པ་བཅས་བསྟན་བཅོས་ལཱ་པོ་འདི་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་གསུང་གི་ཀྱལ་པོ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། ཇི་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་དུ་ལྟ་བའི་སྒྲོར་གསུངས་པ་དེ་མདོ་སྟགས་བྱམ་མོང་
 གི་ལྟ་བའི་སྒྲོར་ཡིན་ལ། མདོ་སྟགས་བྱམ་མོང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྟགས་བྱམ་མོང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་སྒོ་མ་སྤྲངས་ཤིག་ཡིད་པ་དེ་མིན་པར་ལྟ་བ་ཞེས་པ་
 ཡུལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་། སྤྱིར་བཏང་གཞུང་ཡུགས་སུ་ལྟ་བ་བློར་བའི་ཚོགས་ཅིག་གི་

ཕུ་དེས་བཏུ་བྱ་དང་། ལྷ་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྟོན། དཔེར་ན། དམིགས་ཟེར་བའི་ཚིག་གཅིག་ཕུ་
དེས་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྟོན་ཏེ། འདིས་དམིགས་པ་ཞེན་དམིགས་བྱེད་དང་།
འདིར་དམིགས་པ་ཞེན་དམིགས་བྱ་ལ་གོ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ལྷ་བ་ཞེས་བཟོད་ན་ལྷ་བྱེད་
དང་། འདིར་བཏུ་བ་ཞེས་བཟོད་ན་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་འོ། །

དེས་ན་འདིར་བཏུ་བ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་།
ལྷགས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པས་མདོ་ལྷགས་ཐུན་མོང་བཡིན་ནོ། །འདིས་ལྷ་
བ་ཞེས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་ལ། བྱད་པར་འདི་
དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་ལྷ་བ་བཤད་ལུགས་ལའང་སྔ་འགྲུར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ། ལྷ་བ་བརྟུང་
ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ། དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ། རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་
བདེ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གི་ལྷ་བ་བཅས་སྟོན་ཆོགས་ཤིག་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཐུན་མོང་མཡིན་
པའི་ལྷ་བ་སྟོང་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ནས་བཤད་པའི་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གསལ། རིག་སྟོང་
བྱུང་འཇུག་གི་ལྷ་བ། ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ། རྫོགས་ཆེན་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྣམས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་
པའི་གཞུང་ལྷ་ར་ན་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་ལྷ་སྟེས་བདེ་སྟོང་བྱུང་
འཇུག་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན། འདི་དག་ནི་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཐུན་མོང་མཡིན་
པའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་ལྷ་བ་སྟོན་ལུགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན།

པོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ཁྲིད་དུ་མདོ་ལྷགས་ལ་ལྷ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་གསུང་མཁན་དང་། མེད་
གསུང་མཁན་ཡོད་མོད། བྱད་པར་ཡོད་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་དང་། མེད་གསུངས་
པ་ནི་བཏུ་བྱའི་ངོས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་སྟེ། རྫོགས་ཆེན། ཕྱག་ཆེན། གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་
བདེ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་སོགས་ཡོངས་རྫོགས་ལྷགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་

དག་སྟོམ་པའི་ཆེ་འཛིག་སྟོམ་ཁོ་ན་དགོས་པར་གསུངས། ཇི་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་དེ་
ནང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་ལྷག་མཐོང་ལ་དབྱེད་སྟོམ་ཡོད་པ་དང་། ལྷགས་ཐུ་མེད་
སྐབས་ལྷག་མཐོང་ལ་འཛིག་སྟོམ་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་ཅམ་ལས་དོན་དུ་
གནད་གཅིག་ཡིན། ས་དགེ་བཀའ་རྟིང་བཞི་ཀར་ལྷགས་ཐུ་མེད་ཀྱི་ནལ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོ་
ནས་ལྷ་བ་སྟོམ་པ་ན་འཛིག་སྟོམ་ཁོ་ན་དང་། ཇིགས་ཆེན། ལྷག་ཆེན། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ལྷ་བའམ། གསལ་སྟོང་བྱུང་འབྲུག་གི་ལྷ་བ། བདེ་སྟོང་བྱུང་འབྲུག་གི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་ནམས་ལྷགས་
ཐུ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོ་ནས་ལྷ་བ་སྟོམ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། བྱུང་པར་འདོན་སྟངས་
ཀྱི་སྟོ་ནས་ཕན་བྱ་བྱུང་པར་ཡོད་པས་སོ་སོའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོས་ཆོས་རེ་ཡོད་སྟུང་མོ། །

པོད་ཀྱི་མཁས་མང་ཁྱོད་ལེགས་བཤད་མཛད་མཁན་མཁས་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་མང་དག་
ཅིག་བརྟན་པ་སྤྲད་དར་དང་། བྱེད་ར་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ས་དགེ་བཀའ་རྟིང་རིས་སུ་མ་མཆིས་
པའི་ནང་དུ་བྱུང་ཡོད། ཇི་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་བ་གསུང་ཚུལ་གྱི་ཐད་ལ་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟུང་
བྱུང་གང་ནས་ཐོན་ནམ་ཞེ་ན། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བའི་སྟོང་ནས་སྟོང་
པའི་རེས་པ་འདྲན་པ་དང་། སྟོང་པའི་གོ་བའི་སྟོང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་རེས་པ་འདྲན་ཚུལ་
གསུངས་པ་དེ་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཇི་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་རེས་
པ་འདྲན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་དེ་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་གསར་བརྗོ་
མཛད་པ་མིན་ལ། དེ་ནི་ཅ་བ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་གསུང་ལས་གསལ་བར་བྱུང་བ། དཔེར་ན། ཅ་
མེའི་མཆོད་བཇོད་ཀྱི་དབུ་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་
མེད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་དེ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུངས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་
གསལ་གྱི་གཞུང་ནས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཡང་སྟེ་མཉམ་པར་ཞིབ་རྒྱུས་གསལ་བར་

གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྩལ་དུ་བཏོན་ཞིང་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་གསལ་བར་མཛད་
པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟུ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་
བསལ་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་དང་བསྟོད་ལུག་མཛད། དེ་ནས། གང་གི་ཞབས་པད་བསྟེན་པས་རབ་
ཚྭ་སངས་དག ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་འཕགས་པོད་
ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་བསྟོད་ལུག་མཛད་ནས། རི་སྤྱིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་སྦྱོངས་ཤིག་ཅེས་
གསལ་ལོ། །

དེ་ནས། དེས་དོན་དོན་གཉེར་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཚུམ་པར་དམ་
བཅའི་སྐབས་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱགས་ངོ་མཁྱེན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་
ལྡན་མང་པོ་ཞིག་ནས་བསྐྱལ་བར་བརྟེན། འགྲེལ་བ་ཚུམ་པར་བྱགས་མཉེས་རྒྱལ་གསུངས།

དེ་ནས། དེས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ཆོམས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེས་དོན་ཞེས་
པའི་མིང་ཅམ་གྱིས་ཆོམས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དཔེ་ཆ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ལ་འདི་ནི་དེས་དོན་སྟོན་
པའི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཞེས་དང་། ཡང་།
ངས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་མོ། །དེས་དོན་སྟོན་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེས་དོན་གྱི་མིང་ཅམ་གྱིས་ཆོམས་ནས་
སྟོད་པ་མིན་པར། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་བརྟན་གཙོད་ཞིབ་བརྟག་དཔྱད་ཕྱིན་
པར་བུ་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གཞུང་ལུགས་ནམས་དེས་པར་མཛལ་ཞིང་། མཛལ་
པའི་ཆོ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་རགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོམས་པ་དང་།
ཆེ་ལོང་གི་དོན་ཅམ་མཐོང་ནས་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་རྫོམ་པས་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པས། སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆེ་ལོང་རགས་པ་ཅམ་གཏན་ལ་ཡལ་ནས་ཡིད་མི་ཆོམས་པར། ཞིབ་ཅིང་ལྟ་བར་
བརྟན་གཙོད་མཐིལ་ཕྱིན་ཕྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་བཅལ་པའི་དགོས་དོན་ཡང་ཉམས་སུ་

ལེན་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་འདུན་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་གཞུང་འདི་ཉི་ཤེས་མཁོ་བ་ཡིན་པས།
 ལེགས་པར་བཤད་ཀྱིས་གྲུས་པས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས། གཞུང་ཆོག་གསུང་ལུགས་འདིས་ངེས་དོན་
 ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་གྱིས་ཆོམས་པ་དང་གཅིག གཞུང་ལུགས་རྣམས་རགས་པ་ཅམ་བཞུས་ནས་
 ཤེས་པར་རྫོམ་པ་དང་གཉིས། གཞུང་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་མེད་པ་དང་གསུམ་པོ་ལ་གཞུང་
 འདི་མི་དགོས་པར་དོན་གྱིས་བཞུན་ནས། དེའི་ལྗོན་ལྗོན་གསེང་ས་དོན་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་གྱིས་
 མི་ཆོམས་པ་དང་། རགས་པ་ཅམ་བཞུས་ནས་ཤེས་པར་རྫོམ་པ་འང་མིན་པར་ཞིབ་དུ་བཞུ་བ་དང་།
 དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་འདོད་ཡོད་པ་དག་གི་དོན་དུ་གཞུང་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་པོ། །
 དེ་ནས། ངེས་དོན་གསུང་རབ་སྒྲིང་པོ་ཤེས་ཕྱིན་དོན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ངེས་པ་
 དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད། སྤར་བྱོན་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་དུ་གྱུར་ཅིང་།
 ད་ལྟ་ཡིན་ན་འང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ་ཡོད་
 ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་གི་བས་
 བཞོད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་དཔག་པར་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་པར་
 དཀའ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་ཟབ་མོའི་དོན་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གོ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མུན་པའི་ཆོགས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་འཆིང་བའི་རྒྱ་ལས་མ་གྲོལ་
 བ་རྣམས་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་པའི་སྦྲོན་མེས་མུན་པའི་ཆོགས་དེ་རྣམས་བསལ་
 ནས་ཡིན་ལུགས་སམ། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བུ་སྦྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ཇི་བཞིན་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དབུ་མའི་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་
 འཆད་རྒྱ་ཡིན་པས། གྲུས་པས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ།ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་དགོས་ཤིང་འཆོལ་བའི་ཚུལ།

དེ་ནས་ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། དབུ་མའི་ཅ་བ་ཡིན་ལ།
དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བཤད་པ་དངོས་ལ་འདུག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་ཞེས་སོགས་ས་བཅད་ལཱའི་དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་དགོས་ཤིང་འཆོལ་བའི་
ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་བཅའ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྟ་བ་
དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་མ་ཆགས་ན་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ངོས་འཛིན་པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཞེས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲུང་བརྒྱན་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས་
དེའི་ཆོས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
ངོ་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པའི་སྟོན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ངེས་
པར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་
པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ་སྟུང་པའི་སྒྲི་སྒྲི་ཙམ་ཤེས་པས་མི་ཆོག་པར། བདེན་
པ་བཞི་དེ་སྒྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་དམ་མེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན་བསམ་དགོས།
བདེན་པ་བཞིའི་ནང་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལྟ་བུ་ཡལ་ཆེར་ང་ཆོས་མྱོང་
ཐོག་ནས་ངོ་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་

རྟོགས་པར་དཀའ་བས་བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་རུང་ཟད་བཤད་ན། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་བྲལ་བའི་ཡིན་ཏན་
 ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྡེང་དུ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
 ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་སྡེང་གི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་དག་འབྲལ་རུང་ཡིན་མིན་དང་།
 དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས། སྤྱིར་
 བདེན་པ་བཞི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་བཞི་ཀུན་ཁས་ལེན་ནའང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་
 ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྟོས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བྱུ་ཡོད་པར་ངེས་ཤེས་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་འོང་བ་
 ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས། ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་རང་འདྲི་སྟོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཆགས་
 ལྡང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་བསམ་མོལ་ཞིབ་དུ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་
 ཆོར་བ་ཡོང་སྟངས་དང་། རྒྱུང་བ་སྐྱེ་ལུགས་རྣམས་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་དང་ཞིབ་
 བསྟར་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་བསམ་མོལ་བཏང་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་འདུག་བསམ་པ་
 འོང་བུལ།

ད་ནངས། ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་མི་འགའ་ཤས་དང་ཐུག་སྐབས་སྟིང་ཇི་ཁོ་ན་ཉམས་ལེན་བྱས་
 ན་འགྲིག་གམ་ཞེས་དྲི་བ་བྱུང་བ་ལ། འོས་ནས་སྟིང་ཇི་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་དེས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཟད་
 རུང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བསམ་མོལ་མ་འཁོར་བར། སྟིང་
 ཇི་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མི་བྱུབ་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་རྟོགས་དཀའ་ནའང་།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་

གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པས། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གསུངས་ལྟོག་གྱུར་ལ། གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་སྤྱེ་འགྱུར་བ། ་དེ་ཡིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 བརྟེན་ཏེ། ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སངས་རྒྱུ་
 ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་དག་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཆོམ་བསལ་ཏེ་ཤེས་རྟོགས་ཡིད་ཆེས་
 འབྱུང་བར་གསུངས་པས་གནད་ཆེ། དེས་ན་སྤྱོད་ཉིད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 དེ་ཅུང་ཟད་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་ལུང་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་རྟེན་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་འཆོལ་སྤངས་ཀྱི་གནད་ལམ་
 སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཞིག་མེད་པར་ལམ་སེང་ཤེས་རྟོགས་དཀའ་བས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོལ་ཚུལ་གྱི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ད་གཟོད་སོ་སོས་བསམ་མཐོ་བཏང་
 ནས་དབྱུད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་དབྱུད་པ་
 བྱེད་ཚུལ་རྟོག་པས་དབྱུད་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོས་གནད་དོན་རྣམས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་
 དགོས་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལ་ཡང་དང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། དེ་
 ཡང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་
 ན། བྱེད་བྲག་སྤྱོད་བས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངེས་དོན་མ་གཏོགས་དང་དོན་མི་འདོད་ཅིང་། མདོ་
 ལྷེ་པས་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། སེམས་
 ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་འཛོག་ཚུལ་གྱི་ཐད། གཟུགས་ལུང་གི་སྟེང་དུ་མཆན་
 མཆོན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་སོགས་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་

པར་གསུངས་པ་འདི་ཉན་ཐོས་ཞེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བར་གསུངས་པས། ཉན་ཐོས་
 ཞེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། བཀའ་ལ་ངང་ངེས་གཉིས་འབྱེད་མི་
 འབྱེད་ལ་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ལྔ་དར་ཁྲི་ཀ་ལས། གནས་
 མ་བུ་པའི་ཞེ་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞེ་སྟོན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་མི་འདེབས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། མཁས་གྲུབ་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་ཐུན་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞེ་སྟོན་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ། ཞེས་
 བྱེ་སྐྱ་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཞེད་ལ། ཡིག་
 ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ཞེ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་མི་འདོད་ཀྱང་། རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་དེ་ཁས་ལེན་པར་གསལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབུ་
 སེམས་གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་བཞག་ཅིང་། ངང་
 ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་མདོ་གང་ཞིག་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་གྲང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ན་ངེས་
 དོན་དང་། དེ་ལས་ལྗོག་པ་དེ་ངང་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཞག་པ་དང་། དབུ་
 མ་པས་ངང་ངེས་ཀྱི་དོན་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་གྲང་དུ་རུང་མི་རུང་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་འཇོག་པར།
 བརྫོང་བྱེ་ལ་ངང་ངེས་གཉིས་བཤད་པའི་ངེས་དོན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངང་དོན་ཀྱན་རྫོབ་ལ་བྱས་
 ནས། སྟོང་ཉིད་བརྫོང་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་
 བརྫོང་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ངང་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངང་ངེས་གཉིས་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ངང་ངེས་འབྱེད་ལུགས་ཀྱང་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའི་ནང་དུ་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བརྟེན། རིགས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་

ནས་བཀའ་གང་ཞིག་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བཀའ་གང་ཞིག་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་
 གྱེ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལ་གཏུགས་ནས་འདི་དེས་དོན་གྱི་
 མདོ་དང་། དེ་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་བྱུང་སྟེ། ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དང་དེས་འབྱེད་དགོས་བྱུང་ན། ལུང་དེ་ཡང་དེས་དོན་གྱི་ལུང་ཡིན་པར་ལུང་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་
 དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ཡོད། དེས་ན་ལེགས་བཤད་སྟོང་
 ཡོད། མཐར་གཏུགས་ན་ངེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱེ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་
 བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྒྲ་བ་པོ་ཆོད་མའི་སྒྲེས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ན་དཔྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཁས་པའི་
 དཔྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་
 ཏུག་མཇུག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དང་དེས་རིགས་པས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཀའ་གང་ཞིག་གི་བརྟན་བྱའི་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་
 ཡིན་པ་ལ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་ལས་འབྱུང་བའི་དང་དེས་འབྱེད་པའི་རིགས་ལམ་གྱིས་དཔྱད་
 པས་གནོད་ན་དོན་དེ་དང་དོན་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་
 པས་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གནོད་མེད་དེས་ཤེས་སྒྲེས་པ་བྱུང་ན་དོན་དེ་དེས་
 དོན་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ཡང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

དཔེར་ན། མདོ་འགའ་ཞིག་ནས་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་
 གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་ལ། སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་གཞན་
 དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པས།
 གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་ལྷོ་མོ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པས། མདོ་

ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དེས་དོན་མིན་པར་དང་དོན་དུ་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
བས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱན་བཏགས་བཅས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། གཞན་དབང་
དང་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དབུ་མ་
པའི་རིགས་པས་གནོད་པས། མེས་མེས་ཙམ་པ་ལྟར་མི་བཞེད། དེས་ན་སྐྱུ་སྐྱབ་རང་གིས་མཛད་
པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་དེ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་གཤམ་བྱ་བ་ཅིང་། ཞིབ་འཇུག་
ཀྱང་གཙོ་བོ་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཚུལ་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་བཤད་
པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཅུ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་པ་
ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ། རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བལ་
བར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིའི་
དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས། སྦྱིའི་དོན་ལ་གསུམ། ངག་འདིའི་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཡོད་ཚུལ། ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྟར་དྲན་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་
ཅོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་དེས་དགོས་སོགས་
ཆོས་བཞི་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

བྱད་གཞི་ལ་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྔ་ན་པའི་རྩུལ་།

བྱད་གཞི་ལ་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྔ་ན་པའི་རྩུལ་གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་གསུངས་ཤིང་། དངོས་སྒྲིབ་པས་དེ་ན་འབྱུང་གི་གོ་དོན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དེ་ན་འབྲེལ་ཏེ་རྩུ་
རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། དབྱ་མ་པས་ནི་དེ་ན་འབྱུང་གི་དོན་དེ་ཙམ་ལ་མི་འཛོག་
པར། འབྱུང་ཞེས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་རྩུ་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཡན་
རྩེན་བརྟོས་ནས་བྱུབ་པའམ་ཡན་རྩེན་བརྟོས་ནས་འབྱུང་བ། ཡན་རྩེན་བརྟེན་ནས་བྱུབ་པའམ་ཡན་
རྩེན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟངས་དགོངས་པ་བཞེས་གནང་བས། འདུས་བྱས་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ན་འབྲེལ་དུ་གོ་བ་སྟེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་
བྱས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཤིང་བཟོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཤིང་བཟོ་
བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་ནས་མི་དེར་ཤིང་བཟོ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་
ཤིང་། ཤིང་བཟོ་བས་ཤིང་བཟོས་ཞེས་བརྗོད་ན། ཤིང་བཟོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་བཟོའི་བྱ་བ་
དང་། བྱ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་པ་པོ་བཞག་པས། ཤིང་བཟོ་བ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་
པ་དེ་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བས་ཡན་རྩེན་བརྟོས་ནས་སམ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་ཅ་བ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་
ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། འབྱུབ་པའི་རྩུ་ནི་

མ་མཐོང་ངོ་། ། ཞེས་ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་
 དེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཁོ་ནར་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། ཕན་ཚུན་བརྟོན་ནས་འཛིག་པའི་སྒྲིབ་ལ་
 ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་བསམ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་དུ་གོ་བྱུང་། ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས། དེ་ཡང་རང་
 རང་གི་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་བྱ་དགོས་ལ།
 དེ་མིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་ནི་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་བརྟོན་ས་དེ་དེའི་
 རྒྱ་རྟེན་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། གསུང་དེས་རང་རང་གི་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་
 པ་སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་གོ་བ་དང་། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྲལ་འབྲས་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་
 ཡང་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་རྩ་ནའང་རྒྱ་རྟེན་གྱིས་རྒྱ་བྲས་ནས་བྲལ་འབྲས་འབྱུང་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་ན་བྲལ་འབྲས་དེ་དངོས་པོ་དང་འདྲུས་བྲས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་
 པས། རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན་རྒྱ་རྟེན་གྱིས་རྒྱ་བྲས་ནས་འབྱུང་བས་མ་བྲལ་པར་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྱུང་འགག་སྟོགས་བརྒྱན་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་
 འདྲུས་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་པར་སྒྲུང་། སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདྲུས་བྲས་འདྲུས་མ་
 བྲས་གནིས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། འགག་སྟོགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་འདི་དག་གང་ལ་ལྷན་སའི་བྱད་གཞི་རྟེན་
 འབྱུང་དེར་འདྲུས་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཛིག་དགོས། བྱད་གཞི་འདྲུས་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱད་
 ཆོས་འགག་སྟོགས་བརྒྱན་བཤད་པ་ན། གཞི་དེར་བྱད་ཆོས་འགག་སྟོགས་རྣམས་ཡོད་པས་བྱད་
 གཞི་འདྲུས་བྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ། འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ། ཞེས་འགག་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་དེ་རྣམས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་དགག་བྱའི་བྱད་པར་ངེས་པར་སྤྱིར་དགོས་ལ། དགག་བྱའི་བྱད་
 པར་ཡང་སྐབས་འདིར་དཔལ་ལྷན་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཅ་ཤེད་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས།

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟོས་ནས་འགག་པ་སོགས་མེད་པ། ཞེས་དང་། འོག་དུ། མ་རིག་
པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་
ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སློབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མིན་པར། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟོས་ནས་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་སོ། །

སྒྱུར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་མོད། སྐབས་འདིར་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་
ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་དོ། རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྟོང་ཉིད་ཡིན་
པས་དེ་རྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཡིན་ནའང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་རྟོང་ཉིད་ངེས་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོས་ཀྱི་རང་བཞིན་པ་མེད་པར། གཉིས་སྒྲུང་ལོག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་དུ་སྤང་བའི་
སྒྲ་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པའི་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོང་ཉིད་དེ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་རོ་གཅིག་དུ་སྤང་
བ་དང་། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་སྤྱིའི་སྒྲུང་བ་སོགས་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་
ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་
སྒྱུ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགག་སོགས་བརྒྱུད་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་གསུངས། ཅི་སྟེ་མེད་ཏོག་ལྟ་བུའི་

སྤྱི་དབྱ་འགག་སོགས་བརྒྱད་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་ན། གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྗེད་དགོས་ཀྱང་དེ་མེད་ཏོག་དེའི་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྱུབ་པས། དེ་དག་གནས་ལུགས་
མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྒྲི་དེའི་ངོར་མ་གྱུབ་པའམ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འགག་སྐྱེས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
རྒྱུ་རྐྱེན་སྐྱེས་བཞད་པ།

དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་བ་ལ་གཉིས། འགག་སྐྱེས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
རྒྱུ་རྐྱེན་བ་དང་། འགག་སྐྱེས་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅ་རྒྱུ་ལས། གལ་ཏེ་བྱད་པར་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེའི་ངོར་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་འགལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། དེའི་ངོར་ཆོས་ཉིད་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡོད་
པས་ཉག་པ་ཡོད་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱན་ཆད་པས་ཆད་པ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་
དག་དེའི་ངོར་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ལ་ལྡན་པ་མི་འབད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
ཅི་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྟོང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་སྟོང་དེའི་ངོར་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྒྱུ་མེད་དེ། དོན་དམ་ལ་གཉིས་
ཏེ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྦྱོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་
ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་ཐོས་བསམ་སྦྱོམ་གསུམ་གྱི་
རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་
མོད། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་

དམ་དུ་མ་གྲུབ། རྟོན་དམ་ལ་གོ་རྟོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དགག་བྱ་ལ་རྟོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་
 དམ་འདིར་གྲུབ་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་དམ་དེའི་
 རྟོན་དེས་པར་རྟེན་དགོས་ཀྱང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོན་དམ་དུ་བྱས་
 པའི་རྟོན་དམ་དེའི་རྟོན་རྟེན་པ་ཅམ་དང་། རྟོན་དམ་དེས་རྟེན་རྟོན་ཅམ་ལ་རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཅལ་ནས་རྟེན་ན་བཅལ་ས་དེ་ཉིད་རྟེན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་
 ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཅལ་བ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་
 དེ་གང་ཞིག་ལ་བརྗོད་མིན་འཆོལ་སྐབས། མེ་ཏོག་སྤང་ཅམ་དེས་མ་ཆོམས་པར་མེ་ཏོག་གི་སྤྲོད་
 ལུགས་སམ། མེ་ཏོག་གི་གཤེས་ལུགས་ཅི་འདྲ་བཞིག་ཡིན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་བཅལ་བས། མེ་
 ཏོག་དེ་མ་རྟེན་པར་མེ་ཏོག་བཏགས་རྟོན་བཅལ་ནས་མི་རྟེན་པའམ་མེ་ཏོག་རྟོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་
 མེད་ཅམ་ཞིག་རྟེན། དེས་ན་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་དམ་འདིས་བཅལ་བའི་ཆེ་
 གང་བཅལ་བྱ་མེ་ཏོག་དེ་བཅལ་ཞིང་། དེ་བཅལ་བ་ལྟར་རྟེན་ན་མེ་ཏོག་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
 ཡང་དེ་ལྟར་བཅལ་བས་མེ་ཏོག་མ་རྟེན་པར་མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་རྟེན་པ་སྟེ། བཅལ་བུ་མེ་ཏོག་
 ཡིན་ཀྱང་འཆོལ་མཁན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
 མིན་བཅལ་བ་ན་མེ་ཏོག་མ་རྟེན་པར་མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་རྟེན་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་
 གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་བྱང་གཞི་འམ་བཅལ་བུའི་གཞི་
 ལ་བཞག་ནས་དེའི་གྲུབ་ལུགས་དེ་བཅལ་ན། བཅལ་གཞི་མེ་ཏོག་གི་གནས་ལུགས་སམ། མེ་ཏོག་
 གི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟེན་པར་མེ་ཏོག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་

ཉིད་བདེན་པར་བྱུང་ན་སྤྱིར་པ་ཉིད་ཁོ་རང་བཅའ་བུའི་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དེའི་རང་བཞིན་བཅའ་
བས་རྟེན་དགོས་ཀྱང་། ཁོ་རང་མི་རྟེན་པར་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིར་པ་དེ་རྟེན་པར་བརྟེན།
སྤྱིར་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་བྱུང་པར་ཤེས་ནས་སོ། །རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་
དོན་དམ་འདིས་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་ལུགས་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིར་
ཅམ་དང་། དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་གིས་སྤྱིར་ཅམ་དེ་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྟོས་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་
ལུགས་ཡིན་ཡང་། གནས་ལུགས་ཁོ་རང་ལ་བསྟོས་ཏེ་གནས་ལུགས་མིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

འདི་ནས་འགག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་གསུངས་པ་དེ་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་། སེམས་
ཅམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་བཅས་ཀྱིས་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་ཅག་གིས་ཆོས་རྣམས་དོན་རྟེན་
ནས་ཡོད་པར་བཟུང་ཞིང་། བཟུང་བ་ལྟར་དོན་རྟེན་ནས་ཡོད་པའི་སྤྱུབ་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ག་བསོགས་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆོས་རྣམས་རྟོག་བཅོམ་ཅམ་དང་། སྒྲིམ་བཏགས་
ཅམ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་རྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མེད་ན་སེམས་ཀྱིས་
གང་བཅོས་ལྟ་བུར་བྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། དཀར་པོ་དེ་ནག་པོ་དང་། མི་དེ་སངས་རྒྱུས་རེད་ཅེ་ན་
མི་དེ་སངས་རྒྱུས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ནའང་། དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་
དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་ཞིང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་མི་སྦྱེ་བས། རྒྱེན་
ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བ་དེ་ཡང་ངེས་པ་ཅན་ཡིན། དེ་ལྟར་ངེས་པ་
ཅན་དུ་བྱུང་བ་དེ་དོན་གྱི་རང་མཚན་ཞིག་ཡོད་ནས་དོན་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། དོན་
གྱི་བདེན་པ་ཞིག་མེད་པར་སྒྲིམ་གང་བཅོམ་བཅོམ་ཡིན་ན་སྦྱོར་འགག་ལ་སོགས་པ་འཛོག་མི་རུས། དོན་
རྟེན་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་རྟེན་ནས་ཡོད་པའི་སྤྱུབ་བྱེད་གཙོ་བོ་དེ་སྦྱོར་བ་དང་།

ན་བ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། སྐྱེ་འགག་ལ་སྐྱོན་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཤད་ཀྱང་། ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་གྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདྲ་མཉམས་པ་དང་།
དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱ་གྱའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སྐྱོན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན།
མདོར་ན། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དོན་སྤངས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དོན་སྤངས་གྲུབ་ན་དོན་སྤངས་ནས་
གྲུབ་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཆོལ་པའི་སྒྲོས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས། དེས་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
དོན་སྤངས་གྲུབ་པ་བཀག་གོ། །འདིར་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་
རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་ཅེས་ཤེས་པོ་གཉིས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དེ་གཅིག་ཅུ་ཤིང་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས་
འབྱུང་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འགག་སྐྱོན་གྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་བཞི། ཁྱད་ཆོས་འགག་སྐྱོན་
ཀྱི་ཆོས་དེ་བཤད་པ་ན། སྤྱིར་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ནས་བཤད་ན། སྤྱིན་ལ་སྐྱེ་ཁིང་དེ་ནས་
འགག་དགོས་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་ནས་འགགས་པ་སྤྱོད་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན།
ཕྱ་གྱ་རྩ་བུ་གཞི་གཅིག་དང་དུས་གཅིག་ནས་བཤད་ན། སྤྱིན་ལ་ས་བོན་དེ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་འགགས་
པ་འབྱུང་བས་གོ་རིམ་འཐད་ཀྱང་། མཆོད་བརྗོད་འདིར། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། ཞེས་
འགག་པ་སྤྱོད་ལ་གསུངས་པས་གོ་རིམ་འཆོལ་བ་མིན་ནམ་ཞེས་རྩོད་པ་ལ། སྤྱོད་མེད་དེ། འདིར་
ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་གནས་མ་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་གཞི་ཕྱ་གྱ་འམ་མེ་རྟོག་ལྟ་བུའི་སྤངས་དུ་གཤིས་
ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་དུ་གྲུབ་ཅིང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་
ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་མེད་རང་མཆོན་པ་འཕྲ། སྐྱེ་བ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། འགག་པ་
རང་མཆོན་པ་དང་འགག་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་འགག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་བརྟེན་སོ། །དེས་

ན་འདིར་གཤིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགག་སོགས་རིགས་པས་འགོག་པར་བརྟེན། སྐྱེ་བ་ཐོན་དུ་
འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་འདི་མི་དགོས་པས་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། གཤིས་སུ་གྲུབ་པའི་
འགག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན་དེ་བཞེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བརྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་
ཡོད་མ་ཆོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་
ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་བཤད་ནས། འདི་ལ་འགག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉེ་ངོ་པོ་ལ་
བརྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མར་འཛིག་པའི་འགག་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོར་རེད་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་
འགག་གཉིས་དང་། རྒྱན་ལ་བརྟོས་ནས་ལྷ་མ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་དུས་ཀྱན་དུ་གནས་པའི་རྟག་པ་སྐྱེ་
རྟག་ཆད་གཉིས་དང་། ཡུལ་ལ་བརྟོས་ནས་རིང་བ་ནས་ཉེ་བར་འོང་བ་དང་ཉེ་བ་ནས་རིང་བར་
འགྲོ་བ་སྐྱེ་འགྲོ་འོང་གཉིས། ཟླ་ལ་བརྟོས་ནས་དོན་སོ་སོ་བའི་ཐ་དད་པ་དང་དོན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་
པའི་གཅིག་པ་སྐྱེ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད། མཚན་མཚོན་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་ངོ་ན་ཐོག་
པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་བྱའོ། །

སྒྲིས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་ལྟན་པ། ཞེས་ཞི་དང་པོ་སྒྲིས་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་པ་དེ་རང་བཞིན་ནམ་
དག་དང་། ཞི་གཉིས་པ་ཞི་བ་ལྟན་པ་ཞེས་པའི་ཞི་བ་དེ་སྒོ་བྱར་ནམ་དག་ལ་སྐྱར་དགོས་སམ་སྐྱམ།
རྩ་ཁྲི་ཀ་ལས། དེ་འདྲ་དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འདུག་པ་ནམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པས་ཤེས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྐད་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཅན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་འཆི་བ་མ་ལུས་པ་
དང་བྲལ་བས་ཞི་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོ་
ན་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆོས་ནམས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པའི་གཞུང་གི་གོ་དོན་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱེ་ཅན་འཆི་

ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཆེ་དེ་ནམས་ཀྱང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཞི་བ་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་
 པ་ལ་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་བར་བྱས་པའི་དབང་གིས་སམ། རྒྱ་
 རྒྱུན་གཉེན་པོས་བཅོམ་པར་བརྟེན་འབྱས་བྱུར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ཀ་ན་འཆི་ཡང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 བཅོམ་པས་ཞི་བ་སྟེ་སྟོང་བྱུར་ནམ་དག་གི་ཞི་བའོ། ཞི་བ་གཉིས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་སྟོབས་
 པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐོག་ལ་གཉེན་པོ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་བྲལ་བའི་ཉེ་
 བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་བསྟན་པས། སྟོན་པ་བྱུགས་མེ་ཅན་ལ་སྤྱོད་པའི་དམ་པ་ཞེས་སྤྱོད་པ་
 གཞན་ལས་ཁྱད་འབྱེད་པར་མཛད་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྤྱོད་གང་གིས་དུས་བསྟན་བཅོས་
 ཚུལ་པའི་ཐོག་མར། དགོས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཡུལ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ།
 རྒྱུ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་སྟོན་ནས་ཕྱག་འཆམ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་
 རྒྱུ་དང་། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཐར་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་
 པར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་བཅས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་
 པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་རྒྱུ་གསུངས་པ་དེ་ནམས་ཁོག་བསྒྲིགས་ནས་རབ་བྱེད་དང་པོར་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་ཐོན་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞག

དེ་ནས་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ག་པ་བཤད་པ་ལ། གོང་དུ་བཅོད་པ་ལྟར། ལྷོང་ཉིད་དེ་གང་གི་
 སྤྱིར་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དོན་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེས་ན་
 རབ་བྱེད་འདིར། མ་རིག་བསྐྱབས་པས་ཡང་སྤྱིད་ཕྱིར། ། ཞེས་མ་རིག་པས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་
 ལུགས་མཐོང་བའི་མིག་བསྐྱབས་ཏེ་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྤྱིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་རྫོགས་
 ནས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མཉུང་འདས་བཀོད་པར་མི་བཞེད་
 པར། དེ་ནི་སེམས་མ་དུལ་བའི་ཆ་ནས་འཁོར་བ་དང་། དུལ་བའི་ཆ་ནས་མཉུང་འདས་དང་། སྤྱིད་
 པ་འཁོར་བར་ཉོན་མོངས་པའམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་དེ་མ་རིག་པས་བྱས་པར་གསུངས།
 སེམས་མ་དུལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སོ་སོས་དང་དུ་སྒྲུངས་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་ཅག་
 ཀུན་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་སྟེས་སུ་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་མོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་འདོད་ནའང་བདེ་བའི་རྒྱ་སྤྱུག་མི་ཤེས་ཤིང་། སྤྱུག་
 བསྐྱེད་མི་འདོད་ནའང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན།

མདོར་ན། སེམས་མ་དུལ་བའི་སྟོན་དེ་མ་རིག་པའམ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་།
 སེམས་དུལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ང་

ཆོ་མི་ཆོ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་མི་ཆོ་བ་དེ་སྐྱོད་དང་ལྡན་པ་དེ་དེའི་ཐབས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་
 ཡོང་དགོས་ལ། མི་ཤེས་མྱོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན་མི་ཆོ་སྐྱེ་ལ་མི་ཤེས་པར་བརྟེན། ན་
 ཆོད་ཆུང་དུས་ནས་སྒོ་བ་སྦྱོང་བྱེད་སྐྱེ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ཡིན། མི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་དེར་མི་ཤེས་པའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པའི་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱང་དོར་མི་ཤེས་
 པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཉེས་སྒྲིན་འབྱུང་ཡང་། དེ་ནི་ཡི་གེ་ཤེས་
 པ་ཅམ་གྱིས་སེལ་ནས་པས་དེ་ཅམ་སྒྲིན་ཆ་ཆེར་མི་མཛོད། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་དེ་བས་ལ་བློན་ནས་
 གྲང་རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མྱོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་འབྱུང་ལ། རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མྱོངས་པའི་
 མི་ཤེས་པའི་ནང་གི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་
 པ་འཁོར་བ་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་དགོས་པ་དང་།
 བས་ལ་དགོས་པའི་མི་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཤེས་པ་འཕམ་མ་རིག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཀག་ཅམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅམ་མིན་གྱི་རིག་པ་དེའི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་
 རྟོགས་གང་ཟག་གམ། ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་ལྗོན་ལྷོགས་རིག་པ་དེ་བཀག་ཅམ་མམ་དེ་མིན་པ་ཅམ་
 ལ་མི་འཛོག་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མཛོད་རྩན་སོགས་བཞིན། ཞེས་རྩན་ཞེས་པ་དེ་
 བདེན་པ་མིན་པ་ཅམ་ལ་མི་འཛོག་པར་བདེན་པའི་ལྗོན་ལྷོགས་དེ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན། མ་རིག་པ་
 དེ་ཡང་རིག་པ་མིན་པ་ཅམ་མིན་པར་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་ལྷོགས་ཤིག་ལ་འཛོག་
 དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པ་ཡིན་ཡང་། ལྟོས་འཛིན་
 པ་ན་འབྲུལ་པའི་དབང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན། གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་རང་

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཤེས་མཁན་དེར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དངོས་
ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡང་ན། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དམ་དེ་ག་རང་ཡིན་པ་དེར་བཞག་ནས་དེ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པ་འཇམ་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་
མེད་ཅེས་མིང་བཏགས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་དགག་བྱས་སྟོང་ཙམ་ཞིག་དང་། དགག་བྱ་བྱལ་
བ་ཙམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཞག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བཞིན། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཅེས་བཞིན་ཅིང་། ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་རྒྱུ་འི་རིག་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་བདག་ཏུ་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་འཇམ་ལྟ་བུ་བདེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བཞིན། མ་རིག་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཐལ་འགྱུར་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་འཛིན་
ཅིང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་གཉིས་འཛིན་པ་ནི་ལོངས་སྟོད་པ་པོའི་བདག་དང་ལོངས་སྟོད་བྱའི་
ཡུང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་ལ། སྦྱར་ཆགས་སོགས་སྦྱེ་བ་ན་ལོངས་སྟོད་པ་པོའི་
བདག་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དང་། ལོངས་སྟོད་བྱའི་རང་གི་ཡུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལོངས་སྟོད་བྱ་སྤང་བ་དང་། གནས་ཁང་དང་། གོས། ཡོ་བྱད།
གཉེན་ཉེ་དུ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་སོགས་སྦྱེ་ཞིང་། ཆགས་ལུལ་དེ་དང་དེར་བདེན་པར་
ཞེན་པའི་བདེན་ཞེན་ཡང་སྦྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་དང་། གང་ཟག་ལོངས་
སྟོད་པ་པོ་དེས་ལོངས་སྟོད་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་སོགས་སྦྱེ་བས་མ་རིག་པ་དེ་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་

གསུངས། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ང་དང་ངའི་འོ་སྒྲུལ་པ་སྟེ་སའི་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ཞིན་པའི་ངར་འཛིན་དེ་འཛིན་ལྟ་དང་། རྒྱུད་
 གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤེ་
 མ་དེ་འཛིན་ལྟ་མིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱད་པར་སྤེ་ཚུལ་ཤེས་དགོས།

འདིར་ལྷགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 གཉིས་དམིགས་པ་ཅམ་གྱི་བྱད་པར་ལས། འཛིན་སྒྲུངས་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། གཅིག་གིས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཅིག་གིས་ཀྱིས་ཕུང་སྟོགས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ། གཉིས་ཀས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་
 འཛིན་པས་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་དུས་རྒྱུན་དུ་ངོ་སྒྲུལ་པ་སྟོ་ལ་ཤར་བ་ན། སྟོན་ལ་ཕུང་པོ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་ངོ་
 སྒྲུལ་པའི་སྟོ་སྟེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྱུབ་ཅེས་པའི་མི་རྒྱགས་པའམ་ཆེན་པོ་གང་
 ཡིན་རུང་དེ་སྟོ་ལ་ཤར་བ་ན་སྟོན་ལ་མི་དེའི་ཕུང་པོ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་དང་། མིའི་ཕུང་པོ་དེ་སྟོ་
 ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བའི་མིང་ཁ་ནས་ཐོན་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་
 ཡིན་ལ། དེས་གཞི་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟེ་བ་ཡིན། འཛིན་ལྟ་ལ་སྦྱར་ན་ང་ཡི་
 ཕུང་པོ་སྟོ་ལ་ཤར་ནས་ངོ་སྒྲུལ་པའི་སྟོ་སྟེས་པའི་ཆོ། འཛིན་ལྟ་སྟེ་བའི་གཞི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་སྟེ་བས་པར་བརྟེན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དེས་གཞི་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་གྱི་འཛིན་ལྟ་སྟེ་བ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 གྱུབ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པས། དོན་གྱི་ཡིན་ལྷགས་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཙ་པར།

མ་རིག་བསྐྱབས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། །

འདྲ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །

མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་

ཅེས་གསུངས། འོ་ན། མ་རིག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་སྦྲོན་
 ཅེར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞུང་ནས་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་
 མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་པ་སྦྱོ་བ་ལས་
 ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན། རང་དབང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱུང་
 པ་འདྲ་བྱེད་ཅེས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བའི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
 ཡུང་པོའི་སྦྱོ་བ་དེ་རང་དབང་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གསུངས་
 རས། དེ་རྒྱ་གང་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོ་བ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
 བྱུང་བ་ཡིན། སྦྱོ་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱན་སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་སྦྱོ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་མིན།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་རྟག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ལ།
 དཔེར་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ཤེས་
 པའི་རྒྱན་གཅིག་གི་སྟངས་ནས་ཡོང་བེད་། དེ་ལྟ་ན་འང་སྐབས་རེར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དང་། སྐབས་རེར་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་ལ། སྐབས་རེར་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན། ཤེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཡོད་པས་བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་

སྤྱག་གི་ཚོར་བ་ཡོང་བས་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བཡིན་ནའང་། སྤྱག་བསྐལ་ཡོང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱན་
ཅམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་མིན་པར། ཤེས་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱག་བསྐལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པའམ་རྒྱ་ཁྱེན་
གཞན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལ་ལས་ཞེས་ཀྱན་སྤྱོད་གི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ལས་སམ་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་ཅིང་།
དེའི་ཞིག་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ནས་འབྲས་བྱ་
སྤྱག་བསྐལ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱོད་བཡིན་ཆོད་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ལ། ཤེས་
པའི་རྒྱན་ཡོད་པས་སྤྱོད་བའོང་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱོད་
བའོང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཡོད་པའི་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པར་རྒྱ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གཞན་
དེ་གང་ཡིན་དཔྱད་ན་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན། ལས་ཞེས་པ་དེ་ཙ་བ་ཀྱན་སྤྱོད་གི་བྱད་པར་
དང་ལྡན་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་བཞེད་པས། ཀྱན་སྤྱོད་དང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འབབ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་བ་དང་། གང་ལ་ཆགས་སའི་བདག་
དེ་སྤོ་ལྟན་སྤྱོད་ལ་ངེ་ལྟར་འཆར་བ་ནི། ང་ཞེས་བཞེད་པ་ན་སྤོ་ལྟན་སྤྱོད་ལ་ང་དེ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་།
ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་སེམས་ཞེས་བཞེད་པ་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ཁོ་ལ་པོ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་
ང་ཞེས་སྤོ་ལ་འཆར་བ་ན་ང་དེ་དབང་སྤྱར་པ་པོ་འམ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། ང་ཡི་ལུས་དང་སེམས་
ཞེས་འཆར་བ་ན་དེ་དག་ང་དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པའོང་ལོངས་སྤྱོད་བྱ། དེ་བཞིན་ངའི་ལུས་ཞེས་བཞེད་
པ་ན་ལུས་དེ་བདག་པོ་བརྒྱུག་ས་དང་། ང་དེ་བདག་པོ་རྒྱུག་མཁན་ལྟ་བུར་འཆར་ནས་ང་ཡི་ལུས་
དང་ང་ཡི་སེམས་ཞེས་བཞེད་ཀྱི་ན་ཡོད་ལ། བཞེད་པ་ལྟར་ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་སེམས་ཡིན། འདི་
ངའི་ཅ་ལག་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་སོ་སོའི་མཛུབ་མོ་གདུབས་ནས་པར་བཞག་པ་དེ་ངའི་མཛུབ་མོ་རེད་
ཅེས་བཞེད་རྒྱ་ཡོད་པས། བདག་པོ་རྒྱུག་མཁན་ང་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། བདག་པོ་བརྒྱུག་སའི་ལུས་

སེམས་ཞེས་པ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་གར་ཞིང་། གར་པའི་སྐབས་པལ་ཆེར་དབང་སྐྱུར་མཁན་གྱི་ང་དེ་དབང་
བསྐྱུར་བུའི་ཡུང་པོ་འཕ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གསེབ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་མི་འཆར་བར། ང་དེ་དབང་
བསྐྱུར་སའི་ལུས་སེམས་ལས་དབང་ཆེ་བ་དང་། ཐ་དད་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཕམ། ལུས་སེམས་
ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་འཕམ་བ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་གར། སྒྲོ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་བདག་དང་ཡུང་
པོ་ཇི་ཁོ་ལ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་
རྩ་ཤེའི་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པས་དེར་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེ་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་
སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་མཁན་གྱི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
བར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་བདག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་
ཡོད་ལ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཞིབ་པ་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཡུང་པོ་དང་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་ལུགས་
གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱེ་མ་ལ་འཛིན་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད།
སྐྱེ་བ་བཤད་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་ལས་ལྟན་སྐྱེས་བཞག་
དུ་མེད་དོ། །

ནམ་འགྲེལ་ལས། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེར་དང་། ཞེས་སྒྲོ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་གང་
ཟག་ཇི་པོ་འཕ་ལོངས་སྒྲིད་པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུང་པོ་ཁོ་ལ་པོ་འཕ་ལོངས་སྒྲིད་བུ་ལྟ་བུར་བདག་ཡུང་
པོ་ལས་ཡན་གར་བའམ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་གར་བཞི། དཔེར་ན། ཆ་སྐྱན་ཅན་གྱི་ནད་པ་
ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ངའི་ལུས་འདི་མི་གཞན་གྱི་ལུས་དང་བཅི་རྒྱ་བྱུང་ན་བཅི་བར་བསམ་པ་སྟེ།
མི་ནད་མེད་གཅིག་གིས་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་གི་ལུས་དེ་ངའི་ལུས་དང་བཅི་འོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བཅི་སྙམ་
པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཁྱེད་རང་གི་སེམས་གཏི་ཐུག་དེ་མི་ནམ་དཔྱད་ཟབ་པོ་ཞིག་གི་སེམས་

དང་བརྗེས་ཞེས། བརྗེས་ཞེས་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་བརྗེས་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་བས། དེས་ང་ཞེས་ཡོངས་
 སྤྱོད་པ་པོ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ལུས་སེམས་ནམས་ཅ་ལག་ལྟར་པར་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་བ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར་བ་ཤེས་ཅུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རང་གི་དེ་ལས་ལྟག་པའི་ལུས་སེམས་མཆོག་གཞན་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བརྗེས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱུང་བར་བརྟེན། སྒོ་ལྟན་སྤྱོད་པ་ལ་ང་དེ་
 རྗེས་ལྟ་བུར་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནའང་ཤར་བ་ལྟར་དངོས་ཡོད་ལ་གྲུབ་མེད།
 དཔེར་ན། ཆགས་སྤངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ང་ཆུགས་བྱུང་བ་ཞིག་སྒོ་ལ་
 སྤྱང་ཞིང་། སྤྱང་བ་ལྟར་ཞེན་པ་ན་དེ་འདྲིའི་ངོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཞེན་ཆུ་ལ་དེ་དང་། ང་ཞེས་པ་
 དེ་ཆུགས་བྱུང་བ་ཞིག་དུ་གྲུབ་མེད་པས་ང་དེ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཡིན་སྤྱོད་དུ་དཔེར་བྱོག་
 ཅས་ངོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་མེད་བཏགས་དགོས།

དཔེར་ན། སྤངས་པའི་མི་དེ་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཁྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནའང་
 འདྲ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དུག་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤངས་པ་ཞིག་ཆ་ཐམས་ཅད་
 ཅས་གནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཅད་དུ་བཟང་པོ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར་བ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤངས་སྤངས་
 ཞེས་པ་དེ་གནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཅད་དུ་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ངན་པ་ཨ་འཐས་ལྟ་བུ་ཤུགས་ཆེན་
 པོ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར། སྤངས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཅད་འདྲིའི་སྤངས་པ་དེ་གང་
 ལ་བརྗེས། སྤངས་པ་དེ་ལུས་སེམས་ལ་ཡང་ན། སེམས་ལ་བརྗེས་པ་ཅི་ཡིན། ཡང་སྤངས་པ་
 དེ་ངན་པ་ཡིན་པས་པའི་ཆེ། དེ་འདྲ་དེ་སྤངས་པའི་མིང་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སེམས་དེ་འཇམ་
 ཡང་ན་ཡུང་པོ་སྤྱོད་པ་གང་ལ་བརྗེས་པ་ཡིན་ཞེས། འདྲུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་པ་འཆར་བ་དེ་འདྲུ་
 སེམས་ཅད་པར་འགྱུར་བས་བྱུང་བར་ཞིག་མི་འདུག་གས།

ཡང་དཔེར་ན། ཆགས་སྤངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཤུགས་ཆེ་པོ་འདྲི་ནང་ནས་སྤངས་པ་མཐོང་།

བན་པ་གིར་ཕྱང་འདུག་སྟུང་པ་དང་། ཡང་ཕྱང་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་
ཕྱང་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཚུལ་དང་། སྒོས་ཕྱང་ལ་ལྟ་སྤངས་དེ་མི་འདྲ་བཞིག་མི་འདུག་གམ། དེ་
བཞིན་ཅ་ལག་གམ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་རེད་སྟུང་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲིམ་
པའི་ཆེ། དངོས་པོ་དེ་ལ་སྒོས་འཛིན་སྤངས་དང་། དངོས་པོ་དེ་ལ་ཆགས་སྤང་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་
དངོས་པོ་དེ་ལ་སྒོས་འཛིན་སྤངས་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མེད་བཏག་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ལ། བསམ་
སྒོ་གཏོང་བྱ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་
དུ་འཛིན་པའམ་བདེན་པར་འཛིན་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ།
དོན་སྤང་ནས་ཏེ་ཆགས་སྤང་སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བཟང་ངན་ཡོད་པ་དང་། བཟང་
ངན་དེ་བརྟོས་པ་ཅམ་མམ། ཉོག་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་བཏགས་པའི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་མིན་པར། དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པའི་ཞེན་ཚུལ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་ཡོད།

སྒྱིར་ང་ཆོར་ཆོས་གང་དང་གང་སྤང་ཡང་ཀྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་
མི་འཆར་བར། དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཞེས་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་འཆར་ཞིང་། འཆར་
ཚུལ་དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་ལ། འདིར་ཡང་
གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལ་སྤང་བ་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་ཞིང་། སྒོས་ཞེན་པ་ནའང་བདེན་
པར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། འགའ་ཞིག་དེ་ལས་ཐྱོག་སྟེ་བདེན་མི་བདེན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་
པར་དུ་མ་བྱས་པར་འཛིན་ལུགས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་མཁན་ཞིག་གིས་བདེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའང་ཡོད། རྗེའི་གཞུང་ལུགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་
པར་གསུངས་པ་ན། བདེན་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ལུགས་གཅིག་དང་། བདེན་མེད་
ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ལུགས་གཅིག་བདེན་མི་བདེན་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་

པར་འཛིན་ལུགས་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས།

ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་
 ཐོག་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་ཅིང་དང་ཇོག་ཅིང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཞིབ་ཆགས་སུ་བཏང་ནས་
 གསུངས་པ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་གསུངས།

ནང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་ནས་ཀྱི་ཤིའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱིས་འཁོར་ཚུལ་ཡང་འདོད་ལ། དེ་ལས་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་འཕྲུལ་སྤངས་པ་ལ་ཟེར་
 ཞིང་། དེའི་དབང་ལས་སྟུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ནའང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདེ་
 བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་མི་བརྩོན་པའི་དབང་གིས་སྟུག་བསྐྱལ་
 ཀྱིས་མཉམ་བཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན། མ་རིག་པ་དེ་ལ་ངོ་སྟོང་པའི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 ངོ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་མིན། སྤྱིར་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་
 པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱགས་དགོངས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་འཛིན་པ་ཡོད་ལ།
 ཡིན་ནའང་འདིར་བཤད་པའི་ངོ་སྟོང་པའི་མ་རིག་པ་འཕྲུལ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལ་དོན་དངོས་པོའི་
 གནས་ཚུལ་ལས་བཞུགས་པའམ། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་མེད་པའི་བདག་གི་ངོ་བོའམ། རང་
 བཞིན་ཞིག་ཤར་ནས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པས། སྦྱོན་ཅན་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་ཞེན་པའི་སྟོང་
 ལོག་ཤེས་ཤིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་ང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་སྟེ་ང་ལི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ་
 ཡང་བདག་འཛིན་ལོག་ཤེས་གཅིག་དང་། ངོ་སྟོང་པ་ཅམ་གྱི་ཆད་མའི་སྟོང་གཅིག་བཅས་གཉིས་
 ཡོད། འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱལ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ལ་མི་འདོད་པ་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་།
 ཞེན་སྣང་པའི་ཞེ་སྣང་ངམ་མི་དགའ་བ་བྱགས་ཆེན་ཡོད་པའི་སྟོང་སྦྱོན་ཅན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་

ཆོ་གཅིག་དང་། སྤྱིར་སྤྱད་པ་ལྟེ་ལེས་པ་དེ་མི་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལ་ཉེས་དམིགས་
སྤྱི་བཏུས་ནས་དེ་ལ་མི་འདོད་པ་རྒྱ་བྱིས་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་དོན་མཐུན་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་
བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འང་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་ཅིང་། བདེ་བ་དེ་དགོས་
ངེས་དང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟན་པ་ཡིན་ལ་འོས་པ་ཡང་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་སྙམ་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་ན་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་ཞིག་
ཡོང་བ་དེ་ཙམ་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན། མདོར་ན། མི་འདོད་པ་རྒྱ་བྱིས་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ལ་ཞེ་
སྤང་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྟན་པའི་མི་འདོད་པའི་སྒོ་ཡང་དག་པ་གཅིག་
སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དེ་བུང་ན་བསམ་པའི་འདོད་པའི་ནང་གསེས་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཅིག་དང་། ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱི་རིས་འབྲེད་དགོས་པ་ཡིན།

ལྟ་སྟེགས་པས་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཅིག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ཏེ།
དེ་ཡང་ཡུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱས་ཏེ་ཤི་བའི་སྐབས་མིའི་ཡུང་པོ་སྤྲ་མདོར་ནས་ཡུང་པོ་གསར་པ་ཞིག་
ཆུར་ལེན་པས། ལེན་མཁན་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཞེ་ན་བདག་ཡིན་ལ། བདག་དེ་ཡུང་པོ་ལ་མི་བརྟོས་ཤིང་
ཡུང་པོ་ལ་བརྟོས་ན་གཏན་དུ་འཇགས་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཉག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་
ཅིག་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ལྟ་ན་འང་ངའོ་སྙམ་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་འཛིན་ཆུལ་དེར་
སྒོ་གཟུང་སྤྱད་པ་ན་ངར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྟེས་ལ་བདག་ཤར་བའི་ཆེ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་ཆུགས་
ཐུབ་པ་ཞིག་གས། མཇུག་མོ་འཇུགས་ས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཤར་ཡང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཉག་
པ་དང་། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཕུ་དང་། བརྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བ་ལྟ་བུ་སྒོ་དེ་ལ་མི་འཆར་
ཞིང་འཛིན་ཆུལ་ཡང་མེད་པས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་གུ་བ་མཐས་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་

པས་ཀྱང་བརྟགས་ཞེས་བཟོད་ལ། གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་མུ་སྟེགས་པས་དྲག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་སྒོ་དེ་སྒོ་འབྲུལ་པ་
ཅན་ཡིན་ཡང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་མིན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མིན་ནོ། །

རང་སྤེལ་གྱི་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་འགལ་འདུག་མ་མཐོང་
ནས་བདག་ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་སམ། ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་ཐག་བཅད། བདག་ཅེས་པ་
ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་འམ། ཡན་གཞི་དེ་འབྲེལ་མཁན་གྱི་བདག་ཅིག་ངེས་པར་ཡོད་
ལ། ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཆོས་དེ་དང་དེ་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་ཡོད་དགོས་
པ་གཞིར་བཞག་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་ཡོད་དགོས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་
འདོར་ལེན་ཕྱེད་དགོས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་དཀའ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། སྟེ་བ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་
འོང་བ་དང་། སྟེ་བ་འདི་ལ་ཡང་ང་ལོ་གཞིན་པའི་སྐབས། ང་དར་མའི་སྐབས། ང་ནས་པའི་
སྐབས་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆེ་ན་ཕུང་པོ་གཞིན་པའི་སྐབས་དང་། དར་མའི་སྐབས་དང་། ནས་པའི་
སྐབས་ཏེ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ང་གཞིན་པའི་སྐབས། ང་དར་མའི་སྐབས། ང་ནས་པའི་སྐབས་
ཞེས་ང་གཅིག་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་ང་འཛིན་མི་རུས།

དེས་ན་ཆེ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་ཚུལ་ལྟར་ན། ང་དེ་པལ་ཆེར་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འཛིན་དགོས་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་
ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ལྟ་ནི་བདག་སྟེན་མིག་དབང་སོགས་དེ་ན་རགས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
སྟེ་བས་དེ་དག་འཛིན་དཀའ། དེས་ན་བདག་གམ་ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ངོ་ཐོག་མཛུབ་མོ་འཛུགས་
ས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འཛིན་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
དུ་ཡང་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞག །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་

ནི་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞག་ན། འཇོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
སྐབས་ལྟ་བུ་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་པས་བདག་མེད་པར་ཐལ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་
སྟོང་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པས་བདག་ཏུ་འཇོག་མི་རུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཇོག་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་
ཡང་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་མི་འཇོག་པར། གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་
ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མ་སྐྱབ་ལུང་མ་བཞུག་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཞག་པས། གང་
ཟག་ཅེས་པ་དོ་ཐོག་མཇུག་མོ་འཇུགས་ས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

ཤིང་རྟེན་ཅན་པོ་ལྟ་སྐབས་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བདག་
གིས་མཆོན་པའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བདགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པར། ལྟར་
ཅམ་མམ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་བདགས་པའི་སྟོང་ནས་སམ་བདགས་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
གཏོགས། ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་མཆོན་གཞི་ཞིག་གཏན་ནས་འཇོག་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟར་མིང་
གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཤིག་འཇོག་རུས་པར་བརྟེན། བདག་གམ་ང་ཞེས་པའི་མཆོན་གཞི་
ཡང་ཡུང་པོ་ལྟ་ཆར་གྱི་སྟེང་ནས་སམ། ཡུང་པོའི་གསེབ་ནས་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལྟ་ནའང་ང་
མེད་པར་ཐལ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ང་དེ་ཡུང་པོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་ཅམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གྲུབ་པ་ཡིན།

མ་རིག་བསྐྱབས་པས་ཡང་སྤྲིད་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལྟ་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་
པའི་ནང་དུ། ལྟ་དང་རྟེན་ལས་སྟེ་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་
མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་ལྟ་དང་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
ཞིང་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ལྟ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་དབང་དུ་འཇུག་བདེན་

པར་གྱུབ་པ་མེན་པར། གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་སྣོན་ས་གྱུབ་ནང་། འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་ཡང་
དག་པར་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ངོམ་པ་ལྟ་བུའི་སྣོན་གྱི་བཞུགས་པ་ནི་ང་འཆར་སྤངས་དེ་དོན་སྤངས་ནས་ཡོད་པ་དང་།
སྤངས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་སྤངས་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྤངས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་སྤངས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་
གང་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ང་ཟེར་བ་ཞིག་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དབང་
ཆེ་བ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཡོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུས་ཀྱི་སྣོན་ལ་
གར་ཞིང་། དེ་ལ་སྣོན་འཛིན་སྤངས་པ་ལྟར་དུ་བདེན་ཁ་བྱིན་ནས་ངོམ་པའི་སྣོན་ཅུང་ཟད་ཤུགས་
ཆེ་བ་འགྲོ་བ་ནི་འདྲ་ཞིག་ལ་ངར་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

སྤྱིར་བདེ་བ་དང་སྤྱི་བ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་ལྟར། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱི་བ་སྤྲུལ་མི་འདོད་པའི་
སྣོན་དོན་མཐུན་ཞིག་ཡོད་ནང་། ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་མ་འཛིན་བཞིན་
གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱབས་ནས་ཆད་ལས་བཞུགས་པའི་བདེན་པའི་བདེ་བ་ལམ། རང་དབང་བ། ཚུགས་
ཐུབ་པའི་བདེ་བ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་དབང་བའི་ངོམ་པའི་རང་དབང་
བའི་ང་དེས་རང་དབང་བའི་སྤྱི་བ་སྤྲུལ་མི་འདོད་པ་རྒྱུ་གྱིས་ཚུགས་པའི་སྣོན་སྤྱི་བས། འདྲན་
བྱེད་མོངས་པ་དེ་དང་ཆགས་སྤང་གི་སྣོན་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་
དང་འབྲེལ་ནས་ཅུ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལས་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་
སྤྲོ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་མམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་འབྲུང་བ་དང་། ལས་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་
འགྲོ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྣོན་ཅན་གྱིས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ལས་དེ་བསགས་ནས་

ལས་མངོན་གྱུར་བ་དེ་འགགས་པ་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕམ། བག་
ཆགས་ཤིག་སེམས་སྟེང་དུ་བཞག་ཅིང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་
ནམ་ཤེས་དང་། རྒྱ་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་དེའི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་བསྒྲོས་ནས་ནམ་པར་ཤེས་
པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངའམ། གང་ཟག་དེ་རྒྱ་མ་ཆད་པར་འགོ་བས། འདུ་བྱེད་
རྒྱ་ཅན་ནམ་པར་ཤེས། །འགོ་བ་ནམས་སུ་འདུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། བག་ཆགས་
ཞེས་ལཱ་མེན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོར་བཞག་པས་གྲུབ་མཐའ་
གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། ཚུལ་དེའི་རིགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏིང་ཟབ་གཏིང་དགོས་པ་ཡིན།

ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞི་དེ་ལ། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་
བའི་གཞི་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། གནས་སྐབས་
ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་ལ་ཤེས་པ་དང་། གཏན་གྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་ལ་གང་ཟག་བཞག་ལ།
གང་ཟག་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན། སྤྱིར་བག་ཆགས་དེ་ལ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས། བག་ཆགས་རིགས་གཅིག་དེ་རྒྱ་དང་འཕྲད་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྟེ་རུང་དུ་ཡོད་
པ་སྟེ། འདི་ལ་ས་བོན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད།

དཔེར་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཞིག་སྟེས་པ་དེ་འགགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་བག་ལ་
ཞབའི་ཚུལ་དུ་གནས། བག་ལ་ཞབ་དེ་སྤར་ཡང་ཉོན་མོངས་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་འཕྲད་ན་ཉོན་མོངས་
དེ་སྤར་བཞིན་སྟེ་བའམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ས་བོན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བག་
ཆགས་རིགས་གཅིག་ནི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་དགྲ་བོཅམ་པའི་རྒྱ་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་འཛིན་
གྱི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་སྤོན་གྱི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བས་བཞག་

པའི་རྣམ་པའམ་བག་ཆགས་ཤིག་ཡིན་མིད་ཀྱང་། དེ་རྒྱུན་དང་ཇི་ཙམ་འཕྲད་ན་འང་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་ངོ་བོར་སྟེ་རྒྱ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་རིགས་གནིས་ཡོད།

ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གནིས་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་བསམ་
པའི་ལས་དེ་ལྷུས་ངག་གི་ལས་སུ་བཞག་ཅིང་། ལས་ལ་ངེས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས།
མངོན་པ་མངོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར། བྱེ་བྲག་སྐྱབས་ལས་ལྷུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་།
མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ལས་ལ་སེམས་པའམ་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་འདོད། སེམས་པའི་ལས་ཞེས་པ་ཀུན་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་ལ་འཛོག་པ་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལྷུས་ངག་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་འཇུག་
བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་ལ་བཞག་ནས་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གནིས་ཀ་
ཤེས་པའི་སྟངས་ནས་འཛོག་གོ།

བྱེ་བྲག་སྐྱབས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་གནིས་ཀས་བསམ་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལྷུས་ངག་གི་ལས་
ཏེ་ལྷུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དམ། རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་བཞག་པ་འདྲ་ཡང་། ཙ་
བ་ཤེས་རབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་སྐྱབས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དངོས་སུ་སྟེད་བྱེད་ནི་ཐོབ་
པའམ། རྒྱད་མི་བཟ་བ་ཞེས་པའི་རྗེས་ཤིག་ཏུ་བཞེད་པ་སོགས་གསུངས་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་དང་།
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས། ལས་ཞིག་པ་དང་། ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་
པོ་དང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ལས་ཞིག་པ་ཞེས་པ་ལྷུས་ངག་གི་ལས་སྒྲོན་ལམ་རྒྱག་པ་དང་། འདོན་
པ་འདོན་པའི་ལས་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་དེ་གྲུབ་ནས་འགགས་ཟེན་པ་ན། ངག་
གི་ལས་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ངག་གི་ལས་ཞིག་པ་ཡིན་ཅིང་། ངག་གི་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་སོགས་
ཞིག་པ་ཇི་ཙམ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་གནིས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྐྱབས་

པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞིག་པ་ཞེས་པ་འདུས་མ་
བྱས་སུ་འདོད་དེ། ལས་ཞིག་པ་དེ་མེད་དགག་དང་། དེ་ཡང་འགག་བྱ་དག་གི་ལས་དེ་འགགས་
པ་དང་ལས་དེ་འགགས་ཟིན་ཅིང་། དེ་འགགས་པའི་བྱལ་ལ་གང་ཡང་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་
ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

དཔལ་ལྷན་ཆུབ་པ་གྲགས་པའི་གཞུང་དུ་ལས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བཤད་གསལ་
བར་གསུངས་ཤིང་། འགག་བྱ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དེ་འགགས་
པའི་བྱལ་དེར་འབྲས་བྱ་སྟེ་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་
ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པའི་སྟེང་ནས་བརྩུ་བ་སྟེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལྷར་གྱི་དག་གི་ལས་
ལྟ་བུར་མཆོད་ན། དག་གི་ལས་འགགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལས་དེ་ཡི་ཞིག་པ་ལ་སྟེད་ལེན་གྱིས་
གསོས་བཏབ་ནས་འབྲས་བྱ་སྟེ་བའི་རྩས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྦྱོན་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་ལ། གཉིས་པ་བརྩུ་
བ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟེད་པ་དེ་ལ་ལས་ཞེས་ལས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་དུ་སྟེད་པའི་
ལས་དེ་ཞིག་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་སྟེ་བའི་རྩས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྦྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ལ་ལས་
སམ། སྟེད་པའི་མིང་བཏགས་པས་ལས་ཀྱི་རྩས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་པ་དེར་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཁྱད་
པར་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཕྱ་མོ་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་མིང་གཟུགས། ལྷ་པ་སྟེ་མཆེད། དུག་པ་རེག་པ། རེག་
པའི་རྟེན་གྱིས་བདུན་པ་ཆོར་བ། ཆོར་བའི་རྟེན་གྱིས་བརྒྱད་པ་སྟེད་པ། སྟེད་པའི་རྟེན་གྱིས་དགུ་
པ་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྟེན་གྱིས་བརྩུ་བ་སྟེད་པ་དང་། དེ་ནས་བརྩུ་གཅིག་པ་སྟེ་བ་དང་། བརྩུ་
གཉིས་པ་ཀ་ཤི་འབྱུང་བས།

ཙ་བར།

སྤྱད་པ་ལས་ནི་སྦྱེ་བ་འབྱུང་། །

ཀ་ཤི་དང་ནི་མུ་ངན་དང་། །

སྦྱེ་ངག་འདོན་བཅས་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །

ཡིད་མི་བདེ་དང་འབྲུག་པ་རྣམས། །

དེ་དག་སྦྱེ་ལས་རབ་དུ་འབྱུང་། །

དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་ཡུང་པོ་ནི། །

འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་རྣམ་ཤེས་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་ཀ་ཤི་དེ་ན་འབྲེལ་བར་གྱི་དེ་ན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །

མི་ཆེ་འདི་ལ་མཚོན་ན། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་
བསྐལ་མང་དག་ཅིག་ཡོང་གི་ན་ཡོད། ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་ལྟའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་།
མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཙ་ནི་ཡུང་
པོ་འདི་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། ང་རང་
ཆོ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཡུང་
པོ་འདིས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དེ་ན་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་དེ། ཡུང་པོ་རང་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་
ཉིད་བདེ་སྦྱིད་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པའི་ཡུར་རོ། །

དེ་ལྟར་བདེ་སྦྱིད་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་ནའང་། ཡུང་པོས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྤྱག་
བསྐལ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡུང་པོ་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་རྟགས་

ཡིན། ཡུང་པོ་དེས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཉེན་བྱེད་པས་དེའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒོ་ནན་པོ་གཏོང་དགོས་ཤིང་།
 དེ་ནས་དེ་འདྲའི་ཡུང་པོ་དེ་རྒྱ་མེད་རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 ཐུའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེ་འདིའི་པ་མའི་ཁུ་ཁག་དང་། དེ་ཡང་པ་མའི་པ་མ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་བ་དང་། དེ་
 ནས་ད་དུང་ཡ་མཐའ་དེད་ན་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་བྱེ་བྲག་པ་འདི་ཐོག་མར་མ་ཆགས་གོང་ལ་འཛིག་ཉེན་
 གྱི་ཁམས་སྤྲ་མ་སྤྲོང་པའི་ཤུལ་དེར་ནམ་མཁའི་རྩལ་ཡོད་པ་དེ་ང་ཆོའི་ལུས་འདི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུའི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིག་ཀྱང་། སྤར་བ་རྩལ་དེ་འདྲ་ཞིག་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་ང་ཆོའི་ཆོར་
 བ་བདེ་སྤྱག་གི་ཉེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ལུས་སུ་གྱུབ་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱ་རྒྱུ་དེ་ཐུ་རོལ་ནས་འཛིག་དཀའ་བས། དེ་ལྟར་དཔུང་པ་ན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་དགོས་
 སྟུང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ན་རིགས་པས་གནོད་པས་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྤྱེས་པ་དང་། དེ་ཡང་
 རྒྱ་རྒྱུ་དེ་འཛིག་ཉེན་བཀོད་པ་པོའི་སྒོ་ཡི་གཡོ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་འགོ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་ན་རིགས་པས་
 གནོད་པར་འགྱུར་བས་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་གྱུབ་པར་བཤད། ཡུང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཙ་
 བཏོན་མོངས་ཀྱི་དབང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན།

བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། འགྱུར་
 བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། འབྲུམ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་བཅས་གསུམ་གསུངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
 དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡིད་བསྐྱུན་པ་ལྟ་བུ་ཐལ་བ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་
 པ་དང་། དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་
 པ་སྟེ་དེ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
 སྤྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོང་བས། དེ་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ཡང་ནམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཐུ་རིམ་ཉག་ལས་སྤྱག་བསྐལ། །སྤྱག་བསྐལ་ལས་ནི་བདག་

མེད་གསུངས། ཁྱིམ་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་འདི་གང་གི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་དེ་གིས་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཡོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇམ། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་རང་ངམ། རྒྱ་དེ་ནི་དེ་གིས་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་དང་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན།

འོ་ན། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཕར་འགག་པ་དེ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་འགག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་གྱི་རགས་པའི་མི་ཉག་པ་ལྟར་ན། དཔེར་ན། ཉི་མ་གཅིག་འགགས་པ་ནི་ཉིན་མོ་དེ་འདས་ནས་མཚན་མོ་ཤར་བ་ན་འདས་པ་འཇམ་འགགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་གྱི་མི་ཉག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ང་ཆོག་མོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགལ་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་བུར་བཞིག་བྱུང་ནས་ཤི་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་བའི་མི་ཉག་པ་ལྟར་ན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་འགྲོ་བ་སྐྱེ། དཔེར་ན། སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་འགྲོ་བ་འདི་རགས་པའི་མི་ཉག་པ་ལྟར་འགལ་རྒྱུ་གསར་པར་འཕྲད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བཞིག་མ་ཡིན་པར། ཁོ་རང་ཚུར་སྐྱེས་པ་འཇམ། ཡོད་པ་འཇམ། འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཁོ་རང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་འོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་འགྱུར་བ་སྤྲོ་ཆོག་མས་འགྲོ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། རང་དབང་དུ་མ་འདུས་པ་དེ་ག་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན། རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཏུ་ན་སྐྱེད་པའི་ཕུང་པོ་འཇམ་འཁོར་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་གང་གི་གཞན་

དབང་ཡིན་ཀྱི་ཀྱི་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་ལས་ཉོན་ལཱིས་ཡིན་པ་དང་། མིའི་ཡུང་པོ་ལྷ་ཡུར་
ཆ་བཞག་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་དེ་གསོག་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་ཡང་རྩ་
བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། ང་ཆོའི་སྐྱེ་བ་འདི་དག་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་དང་། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
ཚུལ་བསམ་པ་ན། ཨ་ཙི་བྱད་མཆར་བསམ་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་མི་འདུག་གས། སོ་སོའི་ཉམས་སྦྱང་
ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དང་། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སེམས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་འཇམ་བུའི་
སྤྱིང་གི་གནས་སྤངས་ལ་ལྷ་ནའང་འདྲ་སྟེ། ཆགས་སྤང་གིས་ལས་ཚད་མེད་པ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
པ་དང་། བྱིམ་ཆང་གཅིག་གས། སྤྱི་ཆོགས་སམ། རྒྱལ་ཁབ་ནང་པན་ཚུན་སོགས་གང་ལའང་
ཆགས་སྤང་ཉོན་མོངས་འདིས་རྩོག་དྲ་བཟོ་ཞིང་། འདིས་མི་གཅིག་ཁེར་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་སེམས་
འབྱུག་དུ་བརྟུག་ནས་མ་སྦྱིད་པ་བཟོ་བས། ཉོན་མོངས་ཟེར་མཁན་དེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བྱེད་གཏེ་ཡིན་
པ་གསལ་པོ་ཡིན་ལ། མིང་ཉོན་མོངས་ཞེས་བཏགས་མ་བཏགས་ཇི་ལྟར་ཡང་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཚུལ་
ཞིག་གིས་རྩོག་དྲ་བཟོ་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

ང་ཆོས་ཉམས་ཞིབ་ལེགས་པོ་བྱས་ན་ཇི་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སམ། ཆགས་སྤང་རགས་
པ་བྱགས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་མི་དེ་སྦྱིད་པོ་མེད་པ་དང་། མི་དེ་ཡོད་སའི་བྱིམ་ཆང་ནང་ལའང་བདེ་
སྦྱིད་མེད། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ཆགས་སྤང་ཉུང་བའི་ཆོད་གྱིས་མི་སྦྱེར་ཡིན་ནའང་སྦྱིད་
པ་དང་། ཁོ་རང་གི་བྱིམ་ཆང་ཡིན་ནའང་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་གང་དུའང་རྩོག་དྲ་བཟོ་
ཞིང་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡུང་ལ་སྦྱོར་མཁན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ནས། ཉོན་
མོངས་དེའི་ཆོ་གཡོག་ལྷ་བྱར་གྱུར་པས་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ང་ཆོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོའི་སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱེར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དང་།

དེའི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལུགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཕྱ་བཏང་བ་ན། ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་འདི་ལས་གྲོལ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་གྲོལ་དགོས་ངེས་ཡིན་འདུག་སྟེ་
 པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྒྲེ་རྒྱ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱའི་གཞན་དབང་ཅན་
 དང་། རྒྱ་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། རྒྱ་ག་བསྐལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། འགྱུར་
 བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྟག་པ་མེན་ཞིང་། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རང་དབང་བ་མ་ཡིན་ལ།
 དེ་མིན་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་
 སྒྲོ་འཁོར་བྱལ་བ་ཡིན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིད་པ་འཁོར་
 བ་ཞེས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྤར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པར་
 གསུངས་པ་བཞིན། མ་རིག་པ་ལ་སྒྲིན་མཐོང་ཞིང་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་ལས་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་མཐོང་བ་སྟེ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་
 བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་ལ་མཁའ་པ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་གོམས་པ་སྟེན་མཁན་གྱི་མཁའ་པ་དེས་སྤྱིད་
 པ་འཁོར་བ་འགྱུབ་པའི་ལས་འདུ་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་གནས་ལུགས་ལ་མོངས་ཏེ་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ལ་མི་མཁའ་པ་དེས་ནི་འཁོར་བའི་ལས་སམ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་ག་བསྐལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་བ་སྒྲིག་ཚུལ།

དེ་ཡང་མཁས་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་མཇི་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ནས་བརྩམས་པའི་མེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པར། སྤྱག་བསྐུལ་ལས་གྲོལ་ཏེ་འཁོར་བ་སྒྲིག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་མ་རིག་པ་དེས་ཆོས་རྣམས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྒྲོས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བདག་མེད་མཐོང་བའི་སྒྲོ་དེས་མ་རིག་པ་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲུ་བྱེད་འགག། འདྲུ་བྱེད་འགགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་བྱི་མ་བྱི་མ་རང་གྲགས་གྱིས་འགག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་འགག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བར།

དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་ཀྱི་པས། །

དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། །

སྤྱག་བསྐུལ་ཡུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ། །

དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ང་ཆོ་བ་དེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བས་ཤོངས་ཤིང་། སྤྱག་བསྐུལ་མི་འདོད་

ནའང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉེར་མ་བཞིན་དུ་ཟད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཚོགས་
 ཀྱང་། སྤང་པོ་དེ་ག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲོ་ས་མེད། དཔེར་ན། ང་ཚོར་
 གྲུང་ཁམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་ཕྱོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་། ང་ག་བར་སྐྱེད་པས་སར་སྤང་
 པོ་དེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་སྤང་པོ་དེ་དང་
 བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་མ་གཏོགས། ཇི་སྲིད་སྤང་པོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་དེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན། སྤང་པོ་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྤང་
 པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་བྱུང་བར་བརྟེན། ཇི་སྲིད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་དེ་
 མེད་པར་བཟོ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྤང་པོའི་ཁྲར་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁྲུང་དགོས།

དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་བཟོ་བྱུང་བ་མེད། འགག་ཅ་དེར་བྱུག་ཡོད།
 རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཙ་ཏུག་པ་དེ་ས་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ནམས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ན་ཉོན་མོངས་ལ་དག་དང་སྒྲིན་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་འོང་། དུས་
 རྒྱུན་ང་ཚོ་མི་ཡལ་པས་དགར་ཅིས་ཚུལ་དང་། གནམ་གཤིས་སྤྱག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་རིང་གནམ་
 གཤིས་སྤྱག་པོ་འདུག་ཅེས་སྒྲིན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ལྷུ་ལ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བར་མཛུབ་མོ་འཛུགས་
 བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་སྒྲིན་ཆའི་ཡོང་ཁུངས་མཐར་བྱུག་འདི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 ཉོན་མོངས་འདི་ཡིན། དག་ངོ་མ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་དགོས་ཀྱི་
 རིན་དུ་གལ་ཆེ་བས། འདིའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིབ་དུ་གཏོང་དགོས།

འོན་ཀྱང་། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་ཉེར་དུག་པར། མ་རིག་བསྐྱེད་པས་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱིར། ཞེས་
 སྤང་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་འཇམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལོག་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་ལས་

བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་བར་གསུངས་ལ། བདག་དང་ཡུང་སོགས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་
འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་ལྗོག་
སྟེ་འཛིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་དགག་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་དེ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་རང་གྲགས་ཀྱིས་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཛིན་ཏེ་ནི་གྲུ་བ་ཤལ་པ་
ཞིག་ཡིན་ནའང་། མོར་བ་དང་རྩུན་པ་ཞིག་ལ་བདེན་པ་ཡིན་བསམ་ན། གྲུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་
དྲིལ་བསྐྱགས་ལྟར། ཇི་ཙམ་བརྩད་བཅད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་གསལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། མཐར་རྩུན་
ཁྲུངས་དོལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྟངས་ཕྱགས་གཏད་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ཇི་གསལ་ཇི་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས། དེས་ན་
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་པས།
ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་དེའི་དོན་ལ་སྒོས་གོམས་འདྲིས་
བསྟེན་ཏེ་གོམས་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་གཏོང་བྱུང་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བསལ་བྱུང་།

དེ་ཁོ་ན་གི་ད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ལ་དབབ་པ།

དེ་ལྟར་ངོ་མཁར་པའི་སྒོ་དེ་ལ་ང་ཚུ་གས་ཐུབ་ཏུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་འཛིན་པའི་
སྒོ་དེ་སངས་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་ང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཡོད་ན། བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་པོའི་
ཐྱུ་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པ་འཇམ། ཐུང་པོ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དམ། ཐུང་པོ་དང་རང་བཞིན་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་བཟླ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད། ང་སྒོ་ལ་ཤར་བ་ན་ཐུང་པོ་དེ་སྒོ་ལ་
ཤར་བ་དང་། ཐུང་པོ་སྒོ་ལ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ང་སྒོ་ལ་ཤར་རོ། །

དེས་ན་བདག་དེ་རྟེན་སའི་ཐུང་པོ་དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པར་འཛིན་
མི་ཐུབ་པས། ཡང་ན་རང་བཞིན་ཐ་དད་དམ། ཡང་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་
ན། རྩ་བཅས་རྩ་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། ཡང་ན་རྩ་བཅས་དང་། ཡང་ན་རྩ་མེད་ཡིན་དགོས་
ཤིང་། རྩ་བཅས་ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་ན་རྩ་མེད་ནམ་པར་བཅད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཙུ་བར།

གལ་ཏེ་ཐུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །

སྦྱེ་དང་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་བདག་སྒོ་ལ་ཤར་པའི་ཆེ་ཚུ་གས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཤར་ཞིང་། ཚུ་གས་ཐུབ་པར་ཤར་པའི་
བདག་དེ་ཐུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐུང་པོ་ཁོ་རང་བདག་ཡིན་ན། སྦྱེར་

མོ་ལ་ང་གཞིན་པའི་དུས་དང་། ང་ཀས་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་ཕུང་པོ་འགྱུར་འགྲོ་བ་མོ་ལ་ཤར་
 ཞིང་། ཕུང་པོའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་ང་དེ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མོ་
 ལ་ཤར་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པ་དང་ལག་པ་ཕྱལ་བྱ་ཡོད་ལ། རྒྱུ་
 ལག་དང་སྒྲིང་ཡང་བཟེ་བྱ་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ཁོ་རང་བདག་ཡིན་ན། བདག་ཀྱང་ཁ་ཕྱལ་
 བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཅིང་ཁ་ཕྱལ་བྱ་ཡོད་པས། བདག་
 དེ་སྒྲིང་དང་ལག་པ་བཟེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བདག་གི་དུམ་བུ་ཞིག་བཟེས་པར་ཐལ་བ་དང་།
 གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྦྱེ་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཕུང་
 པོ་མེར་བསྐྱེགས་པ་དང་རྒྱ་ལ་གཡུགས་ཏེ་རྩ་མེད་བཟོ་བྱ་ཡོད་པ་ལྟར། བདག་ཀྱང་མེར་བསྐྱེགས་
 པ་དང་རྒྱ་ལ་གཡུག་སྦྱེ་རྩ་མེད་བཟོ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་སྦྱེ་འཛིག་ཅན་དང་། དུ་
 མའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འང་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་བདག་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་
 ལས་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །

ཕུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སྦྱིར་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་གདགས་གཞི་བདགས་ཆོས་ཡིན་པས་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་།
 གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་བདེན་པའི་གཞན་དུ་འཇུག། རང་དབང་བ་རྒྱུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་
 མོ་ལྟར་སྦྱོས་ལ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་རྒྱུགས་ཐུབ་པ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 ན། ཕུང་པོ་དར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གིས་ང་གཞིན་གཞིན་ཡིན་ཞེས་དང་། ང་ཀས་པོ་ཆགས་སོང་ཞེས་
 ཐ་སྙད་སྒྱུར་མི་བྱུང་ཅིང་། དར་རྒྱུད་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་

ནོ་མི་ནོ་ཡིས་བདག་རིག་པ་ནོ་མི་ནོ་དང་། ཡུང་པོའི་བདེ་སྤྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བདེ་སྤྱད་
ཀྱང་འཛིག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡུང་པོའི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་འཛིག་མི་
ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན། བདག་དེ་ཡུང་པོ་ལྷ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། ཡུང་པོའི་
གསེབ་ནས་ཀྱང་བདག་གི་མཆོན་གཞི་འཛིག་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབ་པའི་སྐབས་ཐག་པ་བྲ་བྲ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་པག་ར་སྤྱལ་
འདུག་སྐམ་པའི་སྤྱལ་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་སྤྱེ་ཡང་དོན་དངོས་ལ་ཐག་པའི་སྤྱེང་ནས་སྤྱལ་ཡིན་པའི་ཆ་
ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལྟར། ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སྐམ་པའི་སྤྱེ་སྤྱེས་ཀྱང་ཡུང་པོའི་
གསེབ་ནས་སམ། ཡུང་པོའི་སྤྱེང་ནས་བདག་ཡིན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་
ན་ཡང་ཐག་བྲའི་སྤྱེང་དུ་སྤྱལ་དུ་སྤྱོད་བདག་ས་པ་དེར་དུས་གཞན་ཞིག་དུ་སྤྱོད་གཞན་ཞིག་གིས་བཞུས་
པ་ན་དེ་ནི་སྤྱལ་མིན་པར། ཐག་བྲ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ་ཐག་བྲ་སྤྱལ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་
གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཞོད་པའི་ཆ་ནས་དོན་དེ་སྤྱལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྤྱལ་
དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུབ་པ་ཡིན།

ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་ཞེས་བདག་ས་པ་ན། ཐག་བྲའི་སྤྱེང་ནས་སྤྱལ་ཡིན་པའི་ཆ་
ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ལྟར། ཡུང་པོའི་གསེབ་ནས་བདག་ཡིན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་
པ་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་། ཐག་བྲ་སྤྱལ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ལྟར།
ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་ཞེས་བདག་ས་པ་དེར་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་གཞན་ཞིག་གིས་གཞོད་ཀྱང་
མེད་པར་བརྟེན། ཐ་སྟོན་པའི་སྤྱོད་ཞིག་གིས་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་ཞེས་བདག་ས་པ་ཅམ་
ཞིག་གིས་བདག་ཡོད་པར་འཛིག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་སྤྱེང་ནས་མེད་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་།
ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅེས་ཐ་སྟོན་བདག་ས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། ཐག་བྲའི་སྤྱེང་དུ་སྤྱལ་ཞེས་

བདགས་པ་ལྟར་མེད་པ་འདི་ཡུང་པོ་དང་ཐག་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཡིན་མིན་གྱི་ནམ་དུ་ཕྱེ་མི་རྒྱས་པས་
 རྒྱུ་དུ་དེ་རི་ལྟར་ཕྱེ་འཕེལ་ན། དེ་ནི་བདགས་པའི་སྒོ་སྒྲ་མ་ཐག་ཁྲ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེར་ཐ་
 སྟོང་པའི་སྒོ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་དང་། བདགས་པའི་སྒོ་ཕྱེ་མ་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅེས་
 འཛིན་པའི་སྒོ་དེར་ཐ་སྟོང་པའི་སྒོ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲ་མ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྒྲུལ་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ལོག་གེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཡིན་པ་དང་། སྒོ་ཕྱེ་མ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་སྒོ་མ་ཡིན་པར། སྒོ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་བྱུང་།

འདིས་ནི་བདག་དེ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་སམ། བདགས་པའི་དབང་གིས་དང་། རྟོག་
 པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་བཞིན་ཏུ་བདག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་
 གཞི་ཡུང་པོ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལུས་ཞེས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་དུམ་བས་དང་ཁ་དོག་
 སོགས་ཆ་གས་ཏུ་མ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ཏུ་ལུས་ཞེས་ཐ་སྟོང་བདགས་པ་དང་། ལུས་དེ་གོང་བུ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་དེ་འདྲའི་ལུས་གོང་བུ་ལྟ་བུ་དེ་སྒོ་ལ་གར་བ་ན་ཆ་གས་རྟེན་ལག་ལ་སོགས་པ་དེ་
 རྒྱུ་ལ་གང་ལ་ལྟན་སའི་ཆ་ཅན་ལུས་དེ་སྒོ་ལ་གར་ཞིང་། ལུས་དེ་ཆ་གས་རྒྱུ་ལ་ཁྲུབ་པ་འཕམ་
 ཡོད་པ་ཞིག་སྒོ་ལ་འཆར་ཡང་། སྒྲུབ་ཡང་བསམ་སྒོ་ཞིག་གཏོང་སྐབས་ལུས་ཞེས་པ་དེ་དོ་ཐོག་
 གང་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཆ་གས་གང་ཞིག་ལ་ཕྱིས་སམ་ཞེས་དཔྱད་ན། ཆ་ཅན་ལུས་ཞེས་བདགས་
 པའི་དོན་གཅིག་མ་གཏོགས། ཆ་གས་ཀྱི་གསེབ་ནས་གདན་ནས་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཐག་
 ཁྲའི་སྟེང་ནས་སྒྲུལ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར། ཆ་ཅན་ལུས་དེ་ཡང་ཆ་གས་མགོ་སྐྱེ་གཙུག་ནས་རྟེན་
 མཐེལ་བར་བཙལ་བ་ན་ཆ་ཅན་ལུས་ཡིན་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་གདན་ནས་བཞག་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་ཏུ་ཁྲིའི་ལུས་ཡོད་ཀྱང་། ཁྲིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་ཀྱི་གསེབ་ནས་གདན་ནས་བཞག་རྒྱུ་མེད་
 པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཡིན་ནའང་མིའི་ལྷས་ཀྱི་ཆ་གསལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལྷས་ཞེས་བཏགས་པ་དེར་ཐ་སྙད་པའི་
 ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞིད་ཀྱང་། ཁྱིའི་ལྷས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ཆོགས་པ་ལ་མིའི་ལྷས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་
 ན་ཐ་སྙད་པའི་སྒོ་གཞན་ཞིག་གིས་གཞིད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་གཞིད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་
 ནས་མིའི་ལྷས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལྷས་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་
 དང་། ཁྱིའི་ལྷས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ལྷས་ཞེས་བརྟེན་ན་དོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡང་ལོག་གཤམ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཁོ་རང་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལས། དོན་གྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་
 ཚུལ་བདེན་པ་བཞིག་གཏན་ནས་བཤད་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསལ་བཞག་པ་ཞེས་བརྟེན་པ་ན་
 དེ་བཞིན་གསལ་བཞག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་
 བཞིན་གསལ་བཞག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོའི་གསལ་བཞག་དེ་བཞིན་གསལ་བཞག་པའི་ངའམ། དེ་བཞིན་
 གསལ་བཞག་པ་ཡིན་རྒྱ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་མེད།

དེ་ལྟར་ན་ཅ་བར།

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་བདག་ཅེས་པ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པས། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱད་བྱའི་བདག་གི་
 བདེ་ཡང་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་དང་བདག་གི་བཞེས་ཞེན་ཆགས་བྱེད་
 ས་དང་། དེ་བཞིན་བདག་དང་བདག་གི་བལ་གཞིད་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཞེ་སྤང་ལངས་ས་རྣམས་གཞི་
 མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉེས་སྒྲིན་ལྷོག་པའི་རིམ་པ།

ཙ་བར།

བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། །

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་འཛིན་སའི་ཡུལ་ཁོ་རང་བརྒྱལ་འགྲོ་བ་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་དེ་མི་
ཡོང་བ་དང་།

ཙ་བར།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་གང་། །

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་གང་གིས་ངར་འཛིན་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱིང་བའི་ནལ་འཕྱོར་པ་དེ་བདེན་
པ་ཡིན་ཞེས་བྱན་ནའང་། དེ་ཡང་རང་དབང་བའི་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན། ནལ་འཕྱོར་པ་ཡང་
བཏགས་པའི་དབང་གིས་སུ་གཤམ་གྲགས་པའི་སྟོན་སྟེན་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྟེན་
རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དུ་འཇམ་ཚུགས་ཐུབ་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་མེད། གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་
པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱིང་བའི་ནལ་འཕྱོར་པ་བདེན་གྱུབ་དུ་འཛིན་ན་དེ་འདྲའི་སྟོན་ཅན་
དེས་སྟོང་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པས།

ཙ་བར།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་པར། །

གང་གིས་མཐོང་བས་མི་མཐོང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ན་ཙ་བར།

ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །

བདག་དང་བདག་གི་སྒྲུལ་བཟང་ན། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་བཟང་ན་ཆགས་སྣང་གི་སྒྲོ་མི་སྒྲེ་བ་དང་། དེ་མེད་པས་

ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་ཡོང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་སྒྲེ་བ་མི་ཡོང་བས།

ཙ་བར།

དེ་བཟང་པས་ན་སྒྲེ་བ་བཟང་། །

ཅས་གསུངས། ཉོན་མོངས་བཟང་རུང་ཡིན་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཙ་བག་གི་མུག་བདེན་འཛིན་

དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྣངས་དངོས་འགལ་གྱི་སྒྲོ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་

གཉིས་འཛིན་སྣངས་དངོས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ལ། གནོད་བྱ་གནི་མུག་

བདེན་འཛིན་དེ་རྩལ་པ་དངོས་ཡོད་གནས་སྒྱུ་ལ་ལྷན་ཅི་ཡོག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་རྒྱལ་ཁྲེན་

ཚད་མ་མེད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་བདག་མེད་ལྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་

དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྒྱལ་ཁྲེན་ཚད་མ་ཡོད་ལ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིན་པོ་

སྒྲོ་བས་ལྷན་ཡོད་པ་དེས་ཤེས་ཐུབ།

གཞི་རྩ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཀྱི་གཤེས་ལ་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་པར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུང་མ་བསྐྱན་ཡིན་ཞིང་། སེམས་
 རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་གྱི་ཚྭ་བའི་ཆ་དེ་ལ་དྲི་མས་མ་བསྐྱད་ཅིང་། ཚྭ་བའི་
 དྲི་མ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྤང་དུ་ཐུར་མེད་པ་ཕྱིས་སུ་གསུང་དུ་བྱུང་བཞིག་མ་ཡིན་ནའང་། འབྲལ་རུང་
 གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་སྒྲོ་བྱར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་སྤང་ནས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་
 དྲི་མ་དེ་འབྲལ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་དྲི་མ་ཟད་རུང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་ཉམས་
 ཚྭ་བའི་ལ་བཞུས་ན། ཁོང་ཁྱོད་དང་འདྲོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དུས་དྲག་དུ་
 མི་སྡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉི་ལྷག་བདེན་འཛིན་དེ་བྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་བདེན་འཛིན་
 མངོན་གྱུར་བ་ཡང་ཡང་སྒྲུ་མོད་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་མེད་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་དྲི་
 པ་སྒྲུས་ཆད་བདེན་འཛིན་མིན་ལ། ཤེས་པ་ཚྭ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་ཤེས་པ་
 རི་སྤྲོད་ཡོད་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཡོད། གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། དན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བའི་གནས་
 སྐབས་སུ་འང་ཤེས་པ་རགས་པ་ལྟ་བུ་བག་ལ་ཞུལ་དང་། ཤེས་པ་ཕྱ་མོ་དེ་ལྷ་མཐུད་ནས་སྡོད་པ་ཡིན།
 ཤེས་པ་ཕྱ་རགས་རྣམས་གཙོ་བོ་ཐུགས་རྒྱ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཤེས་
 པ་ལ་ནང་གསེས་སྒྲོ་བྱར་བའི་ཤེས་པ་དང་། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། ཚྭ་བའི་ཤེས་
 པ་དེ་དེའི་རྟེན་ལྷན་རགས་པ་དེ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྟེན་དེ་རྒྱད་འགྲོ་བ་ན་ཤེས་
 པ་དེ་དག་ཀྱང་འགག་འགྲོ་བ་སྟེ། གང་ལྟར་ཀྱན་རྫོགས་གི་རིགས་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་སྒྲོ་བྱར་བ་ཞེས་
 བརྗོད། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་ནི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཡིན།

ངས་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ཚྭ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་
 དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཆད་ལ་ཉོན་

མངས་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུས་རྒྱུན་གྱི་ཁྱོད་བ་ལ་དཔུང་
ན། མི་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་
ཞེ་སྤང་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཕལ་ཆེར་མི་ཡོང་བ་ཡིན་པས། དེ་དང་དེ་འདྲ་པའི་སྒྲིའི་འགྲོ་སྤངས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་བསམ་ཞིབ་བྱས་ཆོ། སྒྲོ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་བྱབ་པ་ཡིན།

འོ་ན། སྐབས་འདིའི་སྒྲིའི་སྦྱོར་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོ་གང་ཞིག་སྤྱུག་བསྐྱལ་
འདྲན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་དེའི་ཆ་ནས་སྦྱོར་ཡིན། སྦྱོར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་
གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དེ་རྟེན་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟེན་
བརྟེན་པ་ཡིན། རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྟེན་རགས་པ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་དང་། རགས་
པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམས་པ་དེ་ཆད་ཅན་ཡིན་པས་ཆད་དེ་ལས་བཀལ་ནས་འགྲོ་བྱ་མེད།

དཔེར་ན། ལུས་རགས་པ་དེས་མཆོངས་རྩལ་གོམས་ན་གང་ལ་གང་འཆོམས་མཆོངས་བྱབ་
པ་ཡིན་ན་འདྲ། ཁྱུང་གྲགས་གཅིག་ལྟག་མཆོངས་མི་བྱབ་པས་ཆད་དེས་ཅན་ཡིན། ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་རྟེན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་རྒྱུག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྟེན་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟེན་བརྟེན་པར་འཛོག་པ་དང་། རྟེན་
བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སྤར་གོམས་ཡོད་ན། གོམས་འདྲིས་ཡོད་པའི་སེམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་སྦྱེས་ནས་ཡོད་པ་འདི་གོམས་ཟིན་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་བརྟོས་མི་དགོས་པར།
རྩོལ་བ་བྱས་ན་གོམས་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བྱུབ། ཕལ་ཆེར་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལུས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་འདྲ་བར། གོམས་པ་བྱུགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་རྣམས་ཟད་བྱབ་པར་བཤད། འདི་དག་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་རྣམ་འགྲེལ་
ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེའུ་གཉིས་པ་དེ་ཤིན་

དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དབུ་མེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱ་རགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བུའི
བཤད་སྟངས་དང་། མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་རྩ་རིགས་པའི
འགྲོ་སྟངས་སོགས་ནམ་འགྲེལ་ནས་ཚུར་བླང་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད།

ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུ་ལ་སོགས་བསྟན་པ།

ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅུ་བར།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །

ཞེས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་
འགྲོ་བ་མིན་པར། གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་སྲུ་མཐུད་ནས་འོང་བ་ཞིག་
ལ། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་འཕམ། ཟད་པ་དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
ལས་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱད་པ་འཁོར་བ་འབྱུང་བུ་དེ་གྱི་རྒྱ་གཙོ་
པོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་དེ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་ན། ལྷགས་
གཅིག་ནས་འཁོར་བར་འཕེན་བུ་དེ་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མི་ཡོང་བ་དང་། སྔར་བསགས་
པའི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་གསོས་འདེབས་བུ་དེ་ཉོན་མོངས་མེད་པས་ལས་དེ་ས་བོན་
རུ་ལ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ཀྱང་རྒྱས་པ་སྦྲར་གསོ་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བུ་དེ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེ་སང་མི་བྱུང། དེས་
ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའམ་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཙམ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་འཛོག་
པ་ཡིན། ཐར་པ་ཞེས་པ་དེ་རོ་ཐོག་མཐུ་བ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བར།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །

དེ་དག་སྒྲིས་ལས་སྒྲིས་པ་ནི། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་ལྟར་བྱས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་འགོག་བྱེད་ལ་བཞག་པ་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཆོག་ལྟར་བྱས་ན་སྦྱར་ལྟར་རམ། ཡང་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར། ཅི་མ་གང་གིས་འགོག་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་། ཅི་མ་གང་དུ་འགགས་པའམ་གང་དུ་གྲོལ་བ། གང་དུ་བྱད་པའམ། གང་དུ་ཅི་མ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འགགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཅི་མ་དེ་རྣམས་དག་སྟོང་བའི་སྐད་ཆ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེའི་དབྱིངས་སུ་ཅི་མ་སྟོང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་དག་པའམ་བྱད་པ་ཡིན།

དེས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐར་པར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། ག་ཤིའི་རྒྱལ་བསྐལ་དང་། སྟེང་ག་དང་། རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་དེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། ཉོན་མོངས་དེ་ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ། དཔེར་ན། སྒྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་ཅ་ལག་ཅིག་ཆོང་ཁང་ནས་མ་ཉོས་གོང་ལ་དེ་ཡག་པོ་འདུག་སྐུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉོས་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བ་ན་དུང་དེ་ལས་བཟང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གིན་ཡོད། གཞི་ཙ་སྒྱུ་གུ་དེར་བཟང་པོའི་ཡོན་

ཏན་ཞིག་ཡོད་རུང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་དེ་ལ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་
 གྲོ་བཏགས་ནས་ཆགས་པ་སྦྱོ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་མེས་པའི་མི་ཞིག་དང་འཆམ་པོ་ཡོད་
 པའི་རིང་དེར་མི་དེའི་སྐད་ཆ་ཞིག་གོ་བ་དང་། མེ་རྒྱག་པ་ཞིག་གོ་ན་འང་དགའ་ཆོར་ཡོང་ཞིང་།
 འོན་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་མི་དེ་དང་རྒྱག་པེས་གོར་ནས་མི་དེ་དང་མ་འཆམ་པར་གྱུར་པ་ན་མི་དེའི་སྐད་
 གོ་བ་ན་བདུད་ཀྱི་སྐད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་ཡིན། མོ་མོར་ཕྱན་བུའི་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་
 གིས་འགྱུར་བ་ཕྱན་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རོན་དངོས་གནས་ལ་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 མི་དེ་འཆར་ཅན་གྱི་མི་ཁོ་རང་ཡིན་པ་ལས་བདུད་མིན་ལ། ཡིན་ན་འང་ཆགས་སྤང་གཉིས་ལས་
 ཞེ་སྤང་སྦྱོ་བ་ན་མི་དེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྦྱག་པོ་ཞིག་དང་། ཆགས་པ་སྦྱོས་ནས་དགའ་པོ་བྱུང་
 བའི་སྐབས་སུ་མི་དེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཟང་པོར་མཐོང་བ་འདི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་
 གིས་སྦྱོ་བཏགས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྔོན་ལ་ཡུལ་དེ་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཤར། དེ་ནས་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ཤར་
 བ་ལྟར་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་སྦྱེས། གཏི་མུག་བདེན་
 འཛིན་དེ་སྦྱེས་པའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟང་ངན་སོགས་སུ་སྦྱོ་བཏགས་
 ནས་བདེན་པའི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། བདེན་པའི་ངན་པ་ཞིག་ཏུ་ཞེན་པ་ན། བཟང་པོ་ཡིན་ན་བརྒྱ་
 ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། ངན་པ་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ངན་པ་ཡིན་པར་
 གྲོ་བཏགས་ནས་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་བྱགས་དག་པོ་ཞིག་སྦྱོ་བ་ཡིན། ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དེ་
 ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་སྦྱོས་
 པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྦྱོས་པ་ཞེས་པ་དེ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱོས་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་།
 སྐབས་འདིར་སྦྱོས་པ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྦྱོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་

པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྤྲོས་ནས་འཛིན་པ་སྟེ། རོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་འདས་པ་འཕམ།
 དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་དེ་སྤྲོས་ནས་འཛིན་པས་ན་དེ་ལྟར་སྤྲུང་བ་ཡིན། སྤྲོས་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་བདེན་འཛིན་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རོན་ཤེས་ནས་གོ་མས་འདྲིས་
 བསྟན་ཏེ་གོ་མས་པ་འཕེལ་བ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དེ་དག་ཟད་པ་སྟེ་འགགས་པ་ཡིན།
 ཡང་ན། རྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་ལ་དོན་ལ་སྤྲུང་ན་སྤྲོས་པ་དེ་དག་གི་
 འགག་ས་དེ་རྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་པར་གསུངས་པ་ཡིན། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་ལམ།
 ཐར་པ་སྤྲུབ་ཚུལ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩ་བར།

བདག་གི་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །

བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །

བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །

ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འགྲེལ་ཚུལ་གཅིག་ལ་
 སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོང་
 པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ནི་བཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་གང་ཟག་རྒྱད་
 མ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་འཕམ་དེ་རྟོགས་མི་ཐུབ་ཅིང་སྟོམ་མི་ཐུབ་པ་
 ཡིན་པས། དགོས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་རྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་པར། དགེ་བའི་ལས་གསོག་པ་
 དང་། སྤྲིག་བཞགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་མོས་ཁམས་དང་བསྐྱུན་
 རས་རང་དབང་བའི་བདག་དང་། རང་དབང་བའི་སྤྲིག་པ། རང་དབང་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེལ། བདེན་

པའི་བདག་ །བདེན་པའི་སྤྲིག་པ། བདེན་པའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་སོགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྟན་ན་སྤྲིག་
པ་ལ་འགྱུར་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་འདུན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་སྤང་པས། དགོས་པ་དང་བསྟན་ནས་བཅོམ་ཇུན་འདས་ཀྱིས་མདོ་འགའ་ཞིག་ནས་བདག་ཡོང་
པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་མཛད་དེ། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །

བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཕྱན་བུ་སྟོན་
པ་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བའི་བདག་མེད་ཅེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟོད་དུ་གཏོང་བའི་དོན་དུ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ན། སངས་རྒྱུས་ནམས་
ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཅེས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་
པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱ་བའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་རྒྱ་བའི་བདག་མེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་ངོ་
ཐོན་ཏེ་ཀྱིས་སམ། བདེན་པར་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན། བདེན་པ་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་
མེད་ཅིང་། བདག་མེད་པ་འང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བསྟན།

རྩ་བར།

བཅོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །

སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །

ཞེས་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་གང་བཅོད་ཀྱང་ལྟོ་ལ་ཤར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཚུགས་གྲུབ་པ། བདེན་
པ་རང་དབང་བཞིག་ཤར་ཞིང་། བདེན་པ་རང་དབང་བཞིག་ཡོད་མེད་གང་དུ་བཅོད་ཀྱང་རང་དབང་
བཞིག་ལྟོ་ལ་ཤར་བས། བཅོམ་ཇུན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་ནི། རང་ཅག་གི་ལྟོ་ལ་ཕན་གཞོན་འབྲེལ་
པའི་ཇི་ལྟོ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་ནའང་། ཆོས་ཅན་དེ་དག་ཕན་གཞོན་འབྲེལ་ཞིང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འབྱུང་བ་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཞིག་འདྲིལ་བྱུང་པའི་སྤྲོད་ནས་སྒྲོ་ལ་སྤྲོད་བ་ལྟར་བཤེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟག་མ་མེད་པར་སྒྲོས་ཞེགས་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་སྐབས། བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་སྒྲོ་
 ལ་དགག་བྱ་བཀག་ཅེས་མཇུག་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དགག་བྱ་བཀག་ཅེས་ཀྱི་སྤྲོད་སངས་ཤིག་
 ཤར་ཡོང་། སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ན་ད་ལྟའི་བར་བདག་མེད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁ་ནས་བརྒྱ་སྤྲོད་བཤད་ཀྱིན་
 ཡོད་ནའང་། དོན་ལ་མྱོང་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་ཞེགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
 བདག་མེད་སྒྲོ་ལ་འཆར་ཚུལ་དེ་བདག་མེད་བཤེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ཤར་ཡོང་གིན་ཡོད།

དེས་ན་བདག་མེད་དེ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཚུགས་པ་སྤྲོད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དམིགས་པ་ལས་ཚུགས་པ་ཡིན་པས། དམིགས་པས་དམིགས་མ་
 བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མདོར་ན། ཙ་བར།

མ་སྤྲོས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །

ཆོས་ཉིད་མུ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་བདག་མེད་པ་དེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས།

ཙ་བར།

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །

ཞེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་བའི་སྤྲད་རྗེས་
 སུ་བཞུན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འབྲིད་སྤངས་དེ་བཞུན། དེ་ཡང་མདོ་མང་པོ་ནས་སྤྲོད་ཉིད་གསུངས་ཚུལ་
 ཅི། སྤྱོད་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་གྲུབ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བཞུན། དཔེར་ན། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་མདོ་དངས་ཏེ་གསུང་ཚུལ་ལ། སྤྱོད་

ལ་ཆོས་ཅན་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་ནམས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་།
 དེའི་མེས་སུ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་ཙམ་བད་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གྱི། དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མི་སྒྲིང་། མདོ་དེ་དག་ལས་སྟོན་ལ་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཚུལ་དེ་ཞིབ་ཆགས་པོ་གསུངས་ནས་དེ་བརྟན་པོ་
 ཆགས་པའི་སྐབས། འདི་དག་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རྒྱུན་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། བཏགས་
 ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅེས་བསྟོས་མཛད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཅེས་ཕྱིའི་སྟོང་
 དང་ནང་བཅུད་གྱིས་མཆོན་པའི་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
 སྟེས། རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན། རང་རང་གི་ངོ་བོ་བཟང་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འགྱུར་
 བ་སྒྲུ་ཆོག་གསུངས་འབྲུང་བ་འཐད་གྲུབ་དུ་བརྟན། དེ་ནས། ཡང་དག་མིན། ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 སྟེས་ཙམ་གྲུབ་ཙམ་ནས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟེ།
 ང་ཆོའི་སྟོ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གྱི་ཆོས་ཤར་བ་ན། དེ་ཁ་སང་ཡང་མཐོང་མོང་། དེ་རིང་ཡང་
 མཐོང་མོང་ཞེས་སྒྲིང་བཏགས་གཅིག་དུ་འདྲེས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། མི་ལོ་བརྒྱུ་ལྷེ་བས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ནས་བསམ་སྟོབ་བཏང་ནས་མི་དེ་ལོ་བརྒྱ་
 ཕྱིན་པ་རེད་ཅེས་བརྟོན་པ་ན། ཐ་སྙད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ངོ་
 ཐོག་བཤད་ན། ལོ་གཅིག་སྐབས་ཀྱི་ཕུ་གུ་དེ་ལོ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མེད་ཅིང་ལོ་གཉིས་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་ཕུ་གུ་དེ་ལོ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་མེད། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ཁོ་རང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་
 འགྲོ་བ་དང་འཛིག་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གྱི་ཆ་
 ནས་ཏག་པ་འདྲ་ཡང་། རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་དག་ངོ་མ་ཞིབ་ཆགས་པོས་བསམ་སྟོབ་བཏང་ན་སྐད་ཅིག་
 སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁ་སང་ཁ་ཉིན་ནས་རྒྱུན་ལྟ་

བྱ་གནས་པ་དེ་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་མིན་པས། ཡང་དག་མིན། ཞེས་གསུངས།
དེ་ནས་རྩ་བར།

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་བྱིས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཡང་དག་
པ་སྟེ་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྩོན་པ་
ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་ཞེས་པའོ། །

རྩ་བར།

ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །

ཞེས་ཡང་དག་མིན་མིན་ཞེས་པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་འགྲོ་བའི་གཞན་འགྱུར་རམ།
འཇིག་འགྲོ་བའི་མི་ཉག་པ་དེ་རྡོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་བསྟན་ལ། ཡང་དག་མིན་ཞེས་པས་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྡོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ།
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བསྟན།

རྩ་བར།

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ། །

ཞེས་ཚུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཚམས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ་ཞེས་
པའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཙང་བ། བདེ་བ། ཉག་པ། བདག་ཅེས་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དང་། མི་གཙང་བ། ལྷག་བསུལ་བ། མི་ཉག་པ། བདག་མེད་ཅེས་པ་ནམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ཡིན་མོད། རོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་མེད་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་བཞི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་བར།

གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །

ཞེས་སྟོན་གྱིས་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དེ་ལོག་ཏེ་གསེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཤད་པ་ཡིན། གཞན་ལས་ཤེས་མིན། ཞེས་པ། གང་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
མཁན་ནམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟིགས་པ་བཞིན་སྒྲུས་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། ཏོག་པས་ཀྱང་བསམ་དུ་མེད་
པས་གཞན་གྱི་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤར་བདེན་
པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཕྱིས་སུ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར། ཡོད་ཅམ་ཉིད་ནས་སམ།
སྒྲིང་དུ་ས་ཉིད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་པ་ཞིག་སྟེ་གདོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །

ཙ་བར།

སྒྲིས་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་སྒྲིས་པ། །

ནམ་ཏོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །

ཅེས་ངག་གི་སྒྲིས་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་སྒྲིས་པ་སྟེ་ངག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། ནམ་
ཏོག་མེད་དོན། ཞེས་པ་ནམ་པར་ཏོག་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་མེད། ། ཅེས་པ་ཆོས་
ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཟང་ངན་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ། ཉག་པ་དང་དངོས་པོ། དག་མ་དག་གི་
སྒྲིང་བ་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པས་
སྒྲིང་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མེད་ཅེས་པ་འོ། །

རོ་གཅིག་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་པར། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་གནས་
ལྷགས་དེར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་དང་། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཆོས་ཅན་རེ་
རེ་ལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་མིན།

དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་ཆོས་ཉིད་སོ་སོ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མིན་ཞིང་། དགག་བྱ་བཀག་
ཅམ་གྱི་སྒྲིང་སང་གི་ཆ་ནས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་རོ་གཅིག་པའོ། །

ཙ་བར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་དོན་ལྟ་བུ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བརྟན།

ཙ་བར།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །

དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །

ཞེས་སྐྱེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་གང་འབྱུང་བ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཞིག་
ཡིན་ཕྱིན་ཆད་འབྲས་བྱ་དེ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་མེད། གལ་ཏེ་འབྲས་
བྱ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཉིད་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའམ། རྒྱ་འེ་གནས་སྐབས་
དེ་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཏག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

ཙ་བར།

དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་ཏག་མ་ཡིན། །

ཞེས་འབྲས་བྱ་དེ་ཉིད་རྒྱ་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་དབང་བའི་གཞན་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་ན། བརྟོས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བརྟོས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་
དུ་ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྒྱ་ལས་
འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་མི་འོང་བས། འབྲས་བྱ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་

བྱ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆད་མཐར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དེ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་ལ། བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆད་པ་དང་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའོ། །

ཙ་བར།

སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་མགོན་ཆུང་མཆོད་ཀྱི། །

བསྟན་པ་བདུད་ཅིར་གྱུར་པ་དེ། །

དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། །

ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་བདུད་ཅིར་གྱུར་པ། འཆི་བ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བ་སྟེ་འཛོལ་པར་བྱེད་པ། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་དོན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་། ཆད་པ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཆུང་མཆོད་ཀྱིས་བསྟོམས་ནས་ག་གི་ཟད་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བསྟོམས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མངོན་པ་ཡིན། མངོན་ན། རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་དང་། ཙ་བ་གེས་རབ་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་འཛོལ་པ་ལ་དགོས་པ་མ་ཟད། ཐར་པ་ཙམ་འཛོལ་པ་ལ་ཡང་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཕྱ་རགས་འབྱེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་ཙ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་གཞི་ཙ་མཐར་བུག་ཏུ་བཞག །

འོན་ཀྱང་། དེ་ཡིད་ན་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཡིད་མི་དགོས་ལ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
མའི་མ་རིག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་བཞག་ཀྱང་། དེ་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བ་པའི་རྣམས་
སྤྱ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལས། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་འཛིག་པས་བདག་འཛིན་
གཉིས་ལ་སྤྱ་རགས་ཡོད་ལ། དེ་ཡིད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་
ལའང་སྤྱ་རགས་ཡོད། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པས་འཐོབ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་འདིར་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་དམིགས་ས་ཐ་དད་པ་སྟེ་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་དེས་ཡུང་མོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
དམིགས་པ་མ་གཏོགས། གཉིས་ཀའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཅིག་གྱུར་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་
སྟོང་པ་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་གོ་དགོས་
ཀྱི། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཅམ་དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལྷགས་སྤྲོམ་མིན།
དེས་ན་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས། བདག་མེད་གཉིས་
ལ་སྤྱ་རགས་བཞག་ཏུ་མེད། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཞག་པ་ཡིན་
ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལྟ་ཅི། ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཅམ་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་
སྟོང་ཉིད་སྤྲོམ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱུ་ཞི། རྟོན་ལ་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་དེར་བསམ་
ཚོ་བཏང་སྟེ་སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དེའི་རྩ་མ་རིག་པ་ནས་བརྒྱུ་

སྟེ་ག་ཤིང་བར་གྱི་ལུགས་འབྲུང་གི་སྐྱེ་རིམ་ཡོང་སྤངས་ལ་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་ལ། བསམ་སྒྲོའི་ནང་
དུ་ཐུན་བྱ་གོ་བ་ཆགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་བ་དེ་ཟད་བྱལ་བྱ་ཡོད་མེད་དང་། འབྲལ་བྱལ་བྱ་ཡོད་
མེད་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས།

དེ་ལ་རྒྱུད་ཐུང་མ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནམས་འདིར་བྲང་དགོས། དེ་ནས་
རབ་བྱེད་བཙུང་བ་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་བྱལ་
པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། ཐར་པའི་ངོ་བོ་དེ་གསུངས་པ་ན་དངོས་གནས་
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིཊིག་སྒྲེབས་ཡོང་བ་དང་། དེ་བྱུང་བ་ན་དེ་འདྲའི་ཆོས་རྒྱལ་གསུང་བ་པོའི་
སངས་རྒྱལ་དེ་སྟོན་པ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་མཐོང་བྱལ། ཚུལ་
དེའི་ཐོག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཆོར་ཡོང་གིང་། བྱེ་
པ་དང་ནང་པའི་བྱུང་པར་སྐབས་འགོས་འབྱེད་པ་དང་། སྐབས་འགོ་ལ་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
པ་དང་། སྐབས་འགོ་ན་ལ་མཁམ། ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བར་གཞུང་འདི་རིགས་ལ་བལྟས་ནས་
སེམས་ནང་བཟོ་ལྷ་ཆགས་ན་སྐབས་འགོ་དེ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་
ངོ་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ས་དེ་ཕལ་ཆེར་ཆོས་མུང་འདས་དེ་ཡིན་སྟེ་མ་ཞིང་། མུང་འདས་དེ་སྦྱར་
ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ། ཡང་སྒྲོས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་འབྲུང་བུང་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་ན། ཨེ་
མ་དེ་འདྲའི་མུང་འདས་འདི་ཅིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་དགའ་བ་ལ་སྟེ་མ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོབ་ཞིག་དང་། དོན་
གཉེར་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྒྲེབས་བྱལ། དེ་ལྟར་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དངོས་གནས་
ངོ་མཆར་བ་ཞིག་འོང་། དེ་འདྲའི་ཞིག་བྱུང་བའི་ཐོག་ལ་ཆོས་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ནས་དེ་དོན་གཉེར་དང་།
ཆོས་དེ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་སྐབས་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་
པའི་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགོ་ན་ལ་མ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་དང་འོང་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲུང་འཛིག་མི་འབྲད་པའི་རྩོད་པ།

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །

འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །

ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པས་གལ་ཏེ་སྤང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཆོས་འདི་དག་དབུ་མ་པ་བྱེད་རང་གིས་ངོ་མོས་གྲུབ་པ་འཇམ་
དོན་གྱི་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར། མིང་གི་དབང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་དུ་གསུངས་པས། དེ་
ལྟར་མིང་གི་དབང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་སྟོས་གང་བཅོས་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོས་
གང་བཅོས་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བདེན་པ་དང་རྒྱན་པ་ཟེར་བ་དེ་འཛིག་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་
དང་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཅན་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན།

སྟོས་གང་བཅོས་དང་སེམས་ཀྱིས་གང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས། དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་
རང་བཞིན་ཞིག་མེད་ན་ལྷ་གྱུ་གཤེས་སྟོན་ལས་ལྷ་གྱུ་སྟེ་བ་དང་། ལྷ་གྱུ་གཤེས་སྟོན་ལས་མི་མི་སྟེ་བ་
འདི་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་འཐད་པ་ནི་ཁོ་རང་སྟོས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དོན་གྱི་སྟེང་ནས་
རང་བཞིན་ནམ་ཡིན་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པ་འདྲ་

ཡིན། ཅི་ལྟེ་འདི་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན། འབྱུང་འཇིག་གི་རྣམ་གཞག་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ངེས་
 པ་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་བཟང་དང་ངན། ཡན་དང་གཞོད་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་། དེས་ན་བདེན་པ་བཞི་
 འཇོག་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་དགེ་འདུན་དང་ཆོས་དང་སངས་རྒྱུས་བཅས་སྐྱབས་གསུམ་འཇོག་
 མི་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཁྱེད་རང་གི་ལྷགས་
 ལ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །

སྟོན་པས་གྲུལ་བྱ་ལ་བསྟོན་དེ་ ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱལ།

དངོས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནམ་གཞག་ཞིབ་པར་གཏན་འཁེབས་གནང་མཁན་དེ་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་
མཆེད་ཡིན་ལ། ཁོང་ནམས་སྤྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཕྱེབས་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱོད་དགུང་ལོ་རིང་པོར་
བཞུགས་པར་གསུང་སྟོལ་ཡོད་པས། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཙོང་པའི་སྐབས་སུ་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆེད་
གཉིས་ཕྱེབས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། སྤྱིར་བཏང་གསུང་རྒྱུན་ལ་བཙོང་ལྟར་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་
ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱལ་སྤྱོད་དང་། ལོ་དགུ་བརྒྱུ་ནས་ཐོགས་མེད་ཕྱེབས་པར་གསུངས། ནམ་རྒྱུན་
དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གཤགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་ཡིན་མིན་ལ། རྗེ་པོ་རྗེ་ལྟ་གཅིག་སོགས་འགའ་
ཞིག་གིས་དངོས་སྤྱོད་ཡིན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་དང་ཟླ་བ་གཤགས་པའི་བར་ལ་དུས་ཡུན་
རིང་པོར་མ་སོང་ངམ་ཞེ་ན། སྤྱོད་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཀྱི་
སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་ཡིན་ཆོག་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡོད།

ཅ་བ་ཤེས་རབ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་རིག་པའི་སྟོལ་
རང་རྐང་ཟེན་པ་ཞིག་བརྒྱུགས་ཡོད་མེད་རྗེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱོད་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་
སྤྱོད་ཉན་ཐོས་ཞེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་
ཚུལ་ཅ་བའི་དགོངས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྤྱོད་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཆོས་

ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩིས་ཉིད་གྱིས་སྤྲོང་པ་དང་། དོན་
སྤྲོང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་སྒྲོ་ལ་མི་འཐད་པར་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་པ་དེ་ཅ་ཤེ་འདིར་བཀོད་ནས་སྤྲོ་
སྤྲུབ་གྱིས་དེར་གསལ་བ་ཤད་གནང་བ་ཡིན། འདི་འདྲའི་མཐོང་ཚུལ་དེ་དེང་སང་ཡིན་ནའང་ཆོས་
ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོང་པ་དང་། རྩིས་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོང་པ་འཕམ་དོན་སྤྲོང་
ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་མཁན་
ཡོད། ནང་ཆོས་ཀྱི་དབུ་མའི་འགྲོ་སྤངས་མི་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནང་པའི་ཆོས་ནས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྤྲོང་པ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩིས་ཉིད་གྱིས་སྤྲོང་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ན། འོ་ན། གང་ཞིག་ལྟག་གམ་ཞེས་ཟེར་མཁན་ཡོད། སྤྲོན་མ་མི་ཞིག་གིས་
ནང་པའི་ཆོས་ནས་བྱམས་སྤྲོང་རྗེ་བཤད་པས་ཆོས་དེ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སྤྱགས་སྤྱགས་
དེར་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཅེས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་
མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་ཐོས་མྱོང་། སྤྱིར་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་སྒྲོ་ལ་ཆོས་གང་དང་གང་སྤྲོང་
ཡང་དོན་སྤྲོང་ནས་གྲུབ་པར་སྤྲོང་བར་བརྟེན། འདི་ཡོད་པའི་ཡོད་ཆད་དམ། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་
གྲུབ་ཆད་དེ་ག་རང་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ཤར་བས། དེ་ལྟ་བུ་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཆད་མཐའ་
ལྟ་བུར་གོའོ། །

དེས་ན་ནམ་དཔྱིད་ཟབ་ཅིང་བརྗོད་མེད་ན་དབུ་མའི་སྐབས་ནས་སྤྲོང་པ་གསུངས་པ་
དེ་སྐབས་རེར་སྒྲོ་ལ་མ་ཆུད་པ་དེ་འདྲ་འོང་བར་བརྟེན། གོང་དུ། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་
གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་
ཡིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོན་
པ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་དེས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྲོན་ནས་བསྟན་ཚུལ་གསུངས། དེས་ན་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་

ལ་ཕྱེ་བྲག་སྒྲ་བ། མདོ་ལྗེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་ཡོང་བ་ཡིན།
 དེ་དག་ལས་མདོ་ལྗེ་པའི་མདོ་ལོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། བཙམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
 ལ་ཉན་ཐོས་དོན་སྒྲིའི་ཁྲུངས་གདུགས་སའི་མདོ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འདོད་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ཁྲུངས་གདུགས་སའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡང་ཡོད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལོགས་སུ་ཡོད་པས་དེའི་རྩ་
 པའི་མདོ་ཁྲུངས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལོགས་ལྟན་འབྱེད་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོབ་
 དཔོན་ནམས་ཀྱིས་མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བས། སེམས་
 ཙམ་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་སྟོན་པའི་གཞུང་ངམ། གྲུབ་མཐའི་ཁྲུངས་བཙལ་སའི་མདོ་
 རང་མཚན་པ་ཞིག་དབུ་མ་པ་འགས་བཞེད་མི་བཞེད་གསལ་པོ་མི་དྲན། དཔལ་ལྟན་ཟླ་བ་གྲགས་
 པས་ནི་མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་བཞེད་ལ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་ལྗེའི་ནང་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་མདོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན།

སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། རོན་སྒྲ་ལྗེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། སེམས་
 ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་
 པ་དང་། མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ལྟན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་སེམས་ཙམ་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁྲུངས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྗེ་ནམས་
 ཡིན་ལ། ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་
 བུའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པར། རྒྱ་ཆེ་བའམ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བུམས་པ་དང་སྟོང་

རྗེ་ཙུང་ལྷ་མོ་ལ་ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྟར་ཆུ་བྱ་གི་སེམས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲིམ་བྱུང་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིབ་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་། རང་གཅིག་ཕུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་པའི་ངོ་ལ་བསྟོན་ནས་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་འཕམ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གསུངས། ཟབ་མོའམ་ལྟ་བུའི་ཤྱགས་ལའང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་ཐོས་དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བུས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟོན་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་འདི་གསུངས།

བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། གདུལ་བྱར་ཕན་པའི་ཚུལ་ཡང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཆམས་པ་བྱུང་ན་ཕན་ཞིང་མ་འཆམས་ན་མི་ཕན་པར་བརྟེན། བཙུང་ལྟན་འདས་ཁོང་གི་རང་ལྷགས་ལེགས་ཤོས་འདི་ཡིན། འདི་ལ་བྱེད་རང་ཆོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་མ་གསུངས་པར། མོས་པ་དང་འཆམས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་འདིས་ཆོས་ལྷགས་གཞན་དག་ལའང་གུས་བཀྱར་བྱེད་དགོས་པ་མཆོན་བྱུང། དེ་ཡང་ཆོས་ལྷགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་ས་ཁུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་དུས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་སྐབས་ཆོས་ལྷགས་བྱུང་མཐའ་གཅིག་བྱུང་བ་དང་། དེས་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་བས། ཆོས་ལྷགས་དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཆམས་པ་ཞིག་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་ཤིག་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་དག་ལས་ནང་པའི་ཆོས་དེ་བརྗོད་བ་དང་ཟབ་པ་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཆོས་འདི་ཁོ་ནར་ཡོད་ཆེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ལྷ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་བཤད་མི་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མེད་པས། ཆོས་ལྷགས་གཞན་ལའང་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་བརྟེན་བཀྱར་བྱེད་དགོས་པ་གཤེད་ཆེ།

གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཁྲིད་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོའི་ཁྲུངས་རེ་ཡོད་པས། ལྷོན་པ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་
 སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཙམ་བཤད་པ་དེ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་བུག་ཡིན་པ་དང་། མཐར་བུག་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་
 པ་ནམས་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་བདག་མེད་
 པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས་ཡོད་པས། མདོ་གང་ཞིག་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་དང་། མདོ་
 གང་ནས་གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐར་བུག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་
 ཐུང་དགོས། གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་གཅིག་བརྟན་ནས་མདོ་དེ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ན། ལུང་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲང་
 བོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བརྟན་ནས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དེས་
 ཅ། ཡང་། དེའི་ཁྲུངས་མདོ་གཞན་ཞིག་བཙལ་དགོས་པས་བྱག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད།
 དེས་ན་མདོ་གང་ཞིག་གི་བརྟན་བྱའི་དོན་དེར་རིགས་པས་དཔྱད་དེ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་
 ན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་གང་ཞིག་གི་བརྟན་བྱའི་དོན་དེར་རིགས་
 པས་དཔྱད་པ་ན་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཞིག་འདུག་ན། རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལས། དེས་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་མེད།

གཞན་གྱི་ཚུད་པ་དེ་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ལོགས་ མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཚུད་པར་བསྟན་པ།

དེས་ན་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་དྲང་ངེས་སྒྲ་ཚོགས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་བཙེམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དོ་མ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུང་ཙམ་
ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་གཙོ་བོ་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩེད་གཙོད་དགོས། དཔེར་ན། ཚན་རིག་
པས་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཟེར་སྐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར། སྡོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དཔྱད་གཞིར་བཞག །ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་དཔྱད་
པ་འོང་ཞིང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་དཔྱད་པ་མི་འོང་བས་སྡོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དྲངས་ནས་བརྟགས་ཤིང་
དཔྱད། བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ག་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ངེས་རྟེན་ར་
འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་མཚམས་ལ་ཁས་སྲུང་དགོས་པ་ཡིན། ཚན་རིག་པའི་འགྲོ་སྤངས་ལྟར། ནང་
པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་ཀྱང་དཔྱད་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས། ཚན་རིག་དང་ནང་པའི་འགྲོ་སྤངས་
གཉིས་མཐུན་པོ་འདུག་སྟུགས།

ལོ་བཙེམ་ཁྲའི་སྡོན་ལ་ངའི་ངོ་ཤེས་ཨ་རི་བཞིག་གིས་ང་ལ་འདི་ལྟར། ཚན་རིག་པས་ཆོས་
རྩ་མེད་བཟོ་བས། ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅིང་གང་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་
ཚུང་། ང་རང་གི་བསམ་མོའི་ནང་ལ་ནང་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སུ་མཆི་བ་མིན་པར། རིགས་

པས་བརྟག་དཔྱད་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགྲོ་
སྤངས་དེ་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཆོན་རིག་པས་བརྟག་དཔྱད་
བྱེད་པ་ལྟར། ང་ཆོས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གཤེས་
སམ། ཡིན་ལུགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་དཔྱད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
ལས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་མིན།

ཆོན་རིག་པས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་
རྩ་ནང་གི་ཤེས་པ་སྤྱ་རགས་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་མི་བྱེད་པར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤེས་བྱག་པ་ཞིག་
གཞིར་བཞག་པས། ནང་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་སོགས་ནས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེ་ནས་ཆ་བཅས་ཡིན་
མིན་དཔྱད་གཞིའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རིགས་ཏེ། ཆོད་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་མཐུན་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཁར། འགལ་བ་དང་
ཉེན་ཁ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་གཉིས་པུན་གྱི་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། ཆོན་རིག་པ་མང་པོ་དང་
ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གོ་བསྐྱེད་ལན་མང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།

གཟུ་བོའི་ཆོས་དཔྱད་ན། ནང་པའི་འགྲོ་སྤངས་དེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་བརྟོགས་ན་ཕྱོགས་
གཅིག་ནས་གྲུ་ཡངས་པོ། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཟབ་པོ་ཡོད། དེ་ནི་གྲུ་ཡངས་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་
རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པོ་ཆགས་པ་ཡིན། ནང་པའི་ཆོས་ནས་གྲུབ་མཐའ་གོང་
འོག་ཆང་མས་མི་རྟག་པ་སྤྱ་མོ་བཤད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་སྤྱ་མོ་དེ་དང་སྐབས་ཆོན་རིག་པས་རྟུལ་སྤྱ་
མོའི་སྟེང་གི་གནས་ཚུལ། དཔེར་ན། རྟུལ་སྤྱ་རབ་ཨེ་ཤོ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཤད་སྐབས། ག་དུས་
ཡིན་ནའང་གཡོ་འགྱལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་རྟུལ་སྤྱ་མོ་ཀླན་ཤམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
མཁས་པས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཉན་པ་ན་འདི་ནང་པའི་བཤད་སྤངས་དེ་ཡིན་འདུག་བསམ་

པ་ཤར་བྱུང་། དེ་དུས་འགྲེལ་བཤད་སྐབས་ཤེས་སོང་བསམ་པ་ཤར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་དེ་གྲུབ་
པ་ན། གཞུང་ལ་མ་སྤྱད་ས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྤྱིང་པ་ཉིད་གོ་ཚུལ་ལྟར་གོ་དོན་དེ་ཡལ་འགྲོ་བ་དང་།
ངོས་རང་ཤེས་འདོད་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཏགས་
དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཀླན་ཅམ་གྱི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་ར་འཕྲོད་བྱུང་པ་དང་། ཡང་
ན། སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་དོན་བཟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་རྟེན་རྒྱ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་ཅེས་
པ་དེ་དང་གོ་དོན་འདྲ་མཚུངས་ཤིག་སྟེ་བས།

ཡང་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་དེ་དང་ཡལ་ཆེར་འདྲ་མཚུངས་
སྟེ་ཡོད་པར་སྒྲུང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཁྱད་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་སྟེང་གི་ཁྱད་པར་བཅའ་
བ་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་འདི། སྤྱིར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་
དགོས་ཤིང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཡུལ་སྟེང་ནས་རྟུལ་སྒྲན་བསགས་ཏེ་གྲུབ་ཡོད་
མེད་བཅའ་བས་རྟེན་རྒྱ་མེ་འདུག་ཅེས་བཤྲོད་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སེམས་སམ་
སྤྱིང་བ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ཐུངས་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་དེ་འདྲར་བཟག་དཔྱད་བཏང་བས་
རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤྲོད་ན་འང་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ། ཡང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་གཞི་ལ་བཞག་
ནས་བཅད་གཅོད་བཏང་བས་མ་རྟེན་པ་ན། དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་མིང་གི་དབང་གིས་སམ། ཐ་
སྟོང་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཇོག་བྱུང་ན་དཔྱད་པའི་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྟེ་བས་ཡོང་བ་ཡིན།

སྤར་ཆན་རིག་མཁས་དབང་ཨ་ཡིན་སི་ཉིན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ལ། མ་འོངས་
པར་ཆན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཇི་རྒྱས་སུ་བྱིན་པའི་སྐབས། གལ་ཏེ་དེ་དང་ཆོས་མཉམ་དུ་འགྲོ་ན་ནང་པའི་
ཆོས་གཅིག་ཕུ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་བཤད་ཆོད་འདུག །དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་བཤད་པ་དེ་ངས་འདིར་བསྐྱར་

བཅོད་བྱས་པ་དེས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱས་པ་མིན། གོང་དུ་བྱས་པ་ལྟར། ཆོས་ལུགས་ཆང་མས་མི་མང་པོ་ལ་ཕན་གྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན་སྤྱད་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་མཐོང་ཆུང་མི་བྱེད་པར་གྱས་ཞབས་བཅི་བཀའ་དགོས་ངེས་ཡིན། ཡང་། ཚུར་བྱབ་ཆོད་བཤད་གྱིན་འདུག་ན་ནང་པ་སྦྱོལ་རང་མེད་ཅེས་ཤོད་བྱབ་ཅིང་། ངོས་ནས་པེ་ཅིན་གྱང་ཁྲན་འགོ་བྲིད་ན་མས་ལ་དེ་ལྟར་བཅོད་འདོད་ཡོད། པེ་ཅིན་གྱང་ཁྲན་འགོ་བྲིད་ཆོས་པོད་པའི་ཆོས་དེ་ཤིན་ཏུ་མེས་ལུས་རེད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་གིས་ཨ་རིའི་མི་ཞིག་ལ་བཤད་དོན་དུ། ཁོ་རང་བོད་ལ་བྱིན་པ་དང་། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མེས་ལུས་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་ཆོངས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་སྒྲིང་མེ་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་འདུག །

ཡང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནའང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱུ་ཁོང་གི་དགོངས་པ་མིན་པར། དེ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་གཞིད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་མ་ཟད། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཟབ་གནད་དེ་དག་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་འདི་ཤེས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

དངོས་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བཤད་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ནམས་མི་འཐད་ཅིང་འཛིན་མི་ཤེས་པར་འཛིན་འགྲོ་བའི་ཉིན་ཁ་ཡོད། ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྒྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་

གྲུབ་དོན་དམ་པ་དང་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་དང་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལས་དང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་མེད་ཅེས་པ་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་མིན་ཞེས་འདོད།

ཀུན་བདགས་མཆན་ཉིད་དང་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ཀུན་བདགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པ་ལ་བཤད་ལ། སྤྱིར་ཀུན་བདགས་ལ་མཆན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་དང་། རྣམ་གངས་པའི་ཀུན་
བདགས་གཉིས་སུ་བཤད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཀུན་བདགས་མཆན་ཉིད་དང་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་
དེ་གཙོ་བོ་མཆན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བདགས་ཏེ་དགག་བྱའི་ཀུན་ཏགས་ལ་བཞག་པ་ཡིན། དཔེར་
ན། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་
གིས་གྲུབ་པ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་མིང་དང་རྟོག་
པས་བདགས་པའི་སྒྲ་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པར། རང་མཆན་གྱིས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
གྲུབ་པ་དེ་མཆན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བདགས་ཏེ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་བདགས་
མཆན་ཉིད་དང་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན།
གཞན་དབང་སྒྱུ་བ་དང་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་གཞན་དབང་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྒྱུ་བ་མེད་པ་འམ་
བདག་ཉིད་ལས་སྒྱུ་བས་སྤོང་པའི་དོན་ཡིན།

དོན་དམ་པ་དང་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་བཤད་ནས་གཞན་དབང་དེ་རྣམ་དག་ལ་མ་གྱི་དམིགས་
པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པ་དང་བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡོངས་གྲུབ་
དོན་དམ་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་བདག་གི་དངོས་མ་གྲུབ་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་བོ་ཉིད་
མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་དང་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ནས་དོན་དམ་པ་དེ་རྣམ་དག་ལ་མ་
གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དེར་འཛིན་ཅིང་། གཞན་དབང་དེ་དེ་མ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང་བོ་

ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་
ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན།

དབུ་མ་པ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་གཙོ་བོ་དཔལ་
ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ནས་ཤེས་དགོས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པ་རིགས་
གཅིག་གིས་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་
བཞག་དཔུང་བཏང་བ་ན་གསལ་པོ་ཤིས་སྟབས། དབུ་མ་པའི་ནང་ལ་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་མི་བཞེས་ཁག་གཉིས་དང་། ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་ན་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་གཉིས་ཡོད། དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟད་
དུ་རང་མཚན་མ་བཀག་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའོ། བདེན་
པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྟད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདྲ་རང་རྟེན་བཟུང་
ནས་གསུངས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་ཟུར་གསལ་ཞིག་པལ་ཆེར་མེད་སྟུང་། དེ་ལྟ་བུས་
ནད་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་སྤེ་གཅིག་ལ་དབུ་མ་པའི་མཁས་པའི་
ནང་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་པལ་ཆེར་ཡིན་སྟུང་། གང་ལྟར་ཐལ་རང་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ས་བཅོལ་སའི་མདོ་འོ། དབུ་མའི་གཞུང་གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་བཀྲལ་བའི་སྐབས་
ཕྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟུང་། །

དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ཇི་སྟེང་སྟོང་པ་ཉིན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་
གར་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའོམ་ཐ་སྟད་དུ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་
པ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་པར་བཀག་ན། ཆད་མཐའ་ལ་འགོ་བའི་
ཉིན་ལ་མཐོང་ནས་གཞོད་པ་དེ་རྣམས་བསྟན་པ་དེར་ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི།

ཙ་བར།

དེ་ལ་བཤད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །

སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །

སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས། །

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཁྱོད་རང་གིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་
ལ་སྟོན་དུ་བསྟན་ནས་གཞོད་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་པའི་
དབང་གིས་སྟོན་དེ་རྣམས་མཐོང་སྟེ་བསྟན་པ་ཅུ་མ་ལས། དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གཞོད་པ་འདི་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཆོར་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་མི་འདོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ནམ་ངང་གིས་
ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་མ་དུ་ལ་བའི་དབང་གིས་དང་། རང་རྒྱུད་མ་
དུ་ལ་བའི་ཙ་བ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ནམ་སྟོས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་ན།
རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྟེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་
གསུངས། །ཞེས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བདེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ན་བསྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་
ལས། བསྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཡང་དག་པར་རམ། དོན་དམ་པར་རམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་སྟེ། མདོར་ན། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་པས་དེ་ལྟར་སྟངས་
ཞིང་ལྟ་བུའམ་འཛིན་པ་དེ་མ་རིག་པའམ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མོངས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་དུ་

འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྦྱེས་པར་གསུངས་པ་དེ་འདྲའི་འཛིན་པ་
དེ་ལ་གནོད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཉག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་
མེད་ཅེས་བདག་མེད་དེ་ཙམ་ཞིག་ཅི་ཙམ་བསྒྲུབས་ཀྱང་། བདག་གཞན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་གནོད་ནས་གནོད་མི་བྱུང་།

དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུང་པོ་ཁོ་ལ་བོ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་གང་ཟག་རང་དབང་
བའམ། རང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་འཛིན་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱ་བ་པའི་བདག་མེད་པའམ།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་མཐོང་སྟེ་ཅི་ཙམ་བསྒྲུབས་ཀྱང་། དེས་
བདག་གཞན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་གནོད་མི་བྱུང་པ་དང་།
ཡང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཉིག་པའི་ཞེན་གཞིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་
ཡང་བསྒྲུབས་ཀྱང་། དེས་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་གནོད་མི་
བྱུང་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡུང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་གིང་བདག་གཞན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་
གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱུང་པའི་སྟོ་གནོད་མེད་ལ་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་
པ་ཞིག་སྤང་བའི་དབང་གིས་སྟོས་བཏགས་པ་ཞིག་དང་། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱུང་པའི་སྟོ་
གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་
ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་བྱས་སྟོང་པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བའི་དོན་ཇི་ཙམ་གོ་མས་པ་ཡིན་
ནའང་། དེས་ད་དུང་སྟོ་གནོད་མེད་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་གནོད་མི་
བྱུང་པ་ཡིན།

མདོར་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་
བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཉིག་པའི་

སྒྲོ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་བདག་མེད་སྟོམ་པའི་སྒྲོ་དང་། རང་
 རྒྱུད་པས་སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྤྱང་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་སྟོམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱང་ཙམ་
 ཉིད་ནས་དོན་སྟོང་ནས་གྲུབ་པར་སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་སྤྲོམ་དེ་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་ལ་སྤྲ་རགས་མང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་དེ་དང་དེས་ཇི་
 ལྟར་བརྒྱུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཏེ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་ཞེན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དེས་སྟོང་པར་ངེས་
 པའི་སྒྲོ་ཡང་གྲངས་དེ་སྟོང་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ལུགས་ཀྱི་རགས་
 པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མཐོང་པའི་སྒྲོས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་དྲངས་པའི་ཆགས་སྤང་གི་སྒྲོ་ལ་གནས་སྐབས་གནོད་ཅིང་མགོ་གཞོན་ཐུབ་
 པ་ཡིན་ནའང་། དེས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་དེ་དང་དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་གནོད་མི་ཐུབ་པས། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་
 ལུགས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་མཐོང་པའི་སྒྲོ་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་དེ་ལས་སྤྲ་རུ་སྤྲ་རུ་ཕྱིན་པའི་བདག་
 འཛིན་སྤྲོམ་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཀྱང་མགོ་གཞོན་མི་ཐུབ།

བདག་མེད་སྤྲ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམ། རང་གཞན་གྱིས་བརྟུས་པའི་ཆོས་གང་སྤྱང་
 ཡང་སྤྱང་ཙམ་ཉིད་ནས་དོན་སྟོང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤྱང་ཞིང་། སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་དེ་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བདེན་འཛིན་སྤྲོམ་དེ་ངོས་བརྒྱུང་ནས། བདེན་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
 པ་སྟེ་བདེན་མེད་དམ། བདག་མེད་སྤྲོམ་མཐོང་པའི་སྒྲོ་དེ་སྟེ་ཐུབ་ན་བདེན་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་
 གནོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲོ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་བདག་འཛིན་རགས་པའམ། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་སྒྲོ་རགས་པ་སྟེ་འཛིན་པ་འོག་མ་དེ་དག་དང་། དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་།

སྣོང་ཉིད་གཏན་ལ་འཕེབས་དགོས་དོན་དེ་རྟུག་བསྐལ་གྱི་ཙ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་
 སེལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐའ་ལོག་མ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཤེས་གིང་དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་བདག་མེད་དང་སྣོང་ཉིད་སོགས་ཅི་ཙམ་བསྒྲུ་མས་པ་ཡིན་ནའང་བདེན་འཛིན་
 ལ་གཞི་དམིགས་བྱུང་བས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་འེ་རིགས་ཕྱ་རགས་རྣམས་ཞིབ་བཅུད་ཀྱིས་ཙ་བ་བྱེད་
 ཙ་བ་བདེན་འཛིན་ཕྲལ་ཡིན་པ་འདི་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་སྣོང་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་ཉོན་
 མོངས་ཕྱ་མོ་ནས་འགོག་བྱུང་བ་བྱུང་ན་སྣོང་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་པས། བདེན་འཛིན་
 ཕྲལ་མེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དང་འགལ་བྱེད་ལྟག་སྒྲོན་ཡིན་པའི་དོན་འཛིན་པའི་སྒོ་ཞིག་ངེས་པར་
 རྒྱུ་དགོས་པར་འདུག་སྟུང་དུ་བྲན་བྱུ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

འོན། ལྷོང་པཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། ལྷོང་པཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་
 ཞེ། །གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྱ་ཤད་མ་
 མཐོང་བ་ལྟར། །ཞེས་དཔེ་བཀོད་ནས། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་སྤྱང་པའི་གཟིགས་ངོ་ན་དོན་དེར་གཉིས་
 སུ་སྤྱང་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པས། ལྷོང་པཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་ནི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་སྤྲ་ཆོགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཐམས་ཅད་
 རོ་གཅིག་པའི་ཚུ་ལ་ཏེ། གཉིས་སུ་སྤྱང་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་བ། མདོར་ན། སྤྲོས་
 པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་སྤྱང་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད། དེ་ཡང་
 སྐབས་འདིར་ལྷོང་པཉིད་ཅེས་པའི་ལྷོང་པ་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་མིན། ཆོན་རིག་པས་གཟུགས་

ཅན་གྱི་ཆོས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཅལ་དེ་ཆ་གས་བསལ་བ་ན་དོན་འདི་འོ་ཞེས་མཛུ་བ་མོ་འཇུགས་ས་མེད་པ་ཞིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡིད་པ་དེ་ཅམ་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆ་གས་བསལ་ནས་མ་རྟེན་པ་དེ་ཅམ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ང་ཆོས་དཔལ་པ་ན། བདག་གཞན་གྱིས་མཆོར་པའི་ཕྱི་ལོ་གཟུགས་དང་། ནང་གི་འཛིན་པའམ་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་། ཆོས་དེ་དང་དེ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་སའི་ངོ་བོ་དེ་ཡར་བཅལ་བ་ན་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་བཅལ་ནས་གང་ཡང་མ་རྟེན་པ་དེ་ཅམ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟར་བདགས་དོན་བཅལ་ནས་མ་རྟེན་པའི་མཆོམས་སུ།

འོ་ན། ཆོས་དེ་དང་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆོས་དེས་ཕན་གནོད་འདྲན་པས་མེད་པ་མིན། ཕན་གནོད་འདྲན་རྒྱུ་ཡིད་པ་འདི་སྟོན་ཡིད་པའི་རྟགས་ཤིག་བསྟན་པ་ཡིན། འོ་ན། ཡིད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་གྱི་སྟོང་ནས་སམ་རང་དབང་གིས་མ་གྱུབ་པས་རྟེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་གྱུབ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད། དེ་ལྟར་ཕན་གནོད་འདྲན་པས་ཡིད་པ་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་བར་དུ་ང་ཆོས་འདི་ནས་ཡིད། འདི་ལ་ཡིད་བསམས་ནས་དྲན་ས་དེར་བཅལ་བ་ན་མེད་པས་མ་རྟེན་པ་ཡིན། ཡིད་ནི་ཡིད་མོད་ཀྱང་ཡིད་དོ་བསམ་ས་དེ་ནས་མ་རྟེན་པས་ཡིད་རྒྱུ་ལ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟེན་ཅམ་གྱིས་ཡིད་པའམ། གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་པ་ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སྟོ་ལ་འཆར་སྟངས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འཆར་བར་དོན་སྟོང་ནས་ཡིད་པ་ཞིག་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན་ཡང་། གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་ཡིད་པ་མ་གཏོགས་བརྟེན་པ་མེད་པར་རང་དབང་གིས་གྱུབ་པར་སྟོ་ལ་སྟངས་བ་ལྟར། དོན་སྟོང་ནས་མེད་སྟམ་པ་ཞིག་སྟེས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོང་ནས་གྱུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་ལས་བརྟེན་པ་མེད་པར་དོན་སྟོང་ནས་གྱུབ་པ་མིན་སྟམ་པ་དེས་སྟོང་

ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཚུལ་འདིས་སྟོང་པའི་དོན་དེ་རྟེན་འབྲུང་གི་སྟེང་དུ་བབ་ཡོང་བ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ངེས་པ་མ་གཏོགས། བཅའ་ནས་རྟེན་
 རྒྱ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པ་མིན། བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 པས་བརྟེན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞིང་། བརྟེན་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་
 དུ་བྱས་ནས་བརྟེན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན།

བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པས་ཡོད་ཚུལ་ལམ་ཡོད་ལུགས་བཤད་ཅིང་། བརྟེན་
 ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མ་བརྟེན་པའི་རང་དབང་བས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་རྒྱ་མཚན་
 དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ན། སྟོང་པའི་དོན་དེ་རྟེན་འབྲུང་གི་སྟེང་དུ་སླེབས་ཡོང་
 བ་ཡིན། དེས་ན་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་དེ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་མིན། དཔེར་
 ན། རི་བོང་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་
 པ་ལས། རྟེན་འབྲུང་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་རྟེན་འབྲུང་གི་
 ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་པས། ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་དོན་དེ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ཡོང་བ་ན་དབུ་མའི་དོན་ལ་སླེབས།

དེ་ཡང་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། དོན་སྟེང་
 ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་འཕ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་རྟག་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་འང་མིན་པས་མེད་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་གྲུབ།
 དེ་ལྟར་བས་ན་དངོས་སྒྲུབ་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ་གཞི་དཔེ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་
 ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བྱེད་རང་གིས་བརྟེན་པའི་གཞི་དཔེ་པ་འདི་

དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོག་ཤེས་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་པ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་ཆོས་ཅན་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས།
 གཞི་མེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བཟོ་དེ་མི་བྱས། ཆོས་ཅན་དེ་རྟེན་དང་། གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་གམ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གྱུབ། རྟེན་
 འབྱུང་གི་བསམ་མཐོ་བཏང་ནས་སྟོང་པའི་གོ་བ་ཡག་པོ་བྱུང་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བཟོ་དེ་
 པ་ན་ཡོད་པའི་དོན་ཞིག་པལ་ཆེར་གོ་ཡོང་བས། བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཐོན་ཡོང་བ་ཡིན།

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

སྤྱིར་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བཙན་བཟུང་སྤྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་
ཀྱིན་ཡོད། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བཙན་མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་
འབྲུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཇོ་བ་དུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་གང་
ཞིག་ཕྱི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་བཙམ་པ་འཇམ། ནང་གི་སྒོ་ས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་
གྱི་ཉི་མ་པ་འཇམ་སྒོ་འདོར་དུ་རུང་བ་དེ་ཀྱན་ཇོ་བ་བདེན་པ་དང་། ཆོས་གང་ཞིག་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་
བཙམ་པ་འཇམ། སྒོ་ས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ། རང་མཆན། དོན་དམ་བདེན་
པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་པན་གནོད་འབྲེན་མཁན་རང་མཆན་པ་
ཞིག་ལ་བཤད་ཅིང་། ཉག་པ་དང་སྤྱི་མཆན་སོགས་ཉི་མ་པས་བཏགས་ཙམ་རྣམས་ལ་ཀྱན་ཇོ་བ་བདེན་
པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སེམས་ཙམ་པས་ནི། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་
བདེན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཀྱན་ཇོ་བ་བདེན་པར་འཛིན། །

དབུ་མ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་ཅིང་། བདེན་
པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྗོན་པ་ཐད་དུ་གསུངས། གཞི་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་
ངོ་བོ་གཅིག་དང་། ཀྱན་ཇོ་བ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། སྤྱིང་ཉིད་ལྟ་

བྱར་མཆོན་ནའང་། གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་སྤྱོད་གི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་སྤྱོད་ཉིད་
ཁོ་རང་གི་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་གཞི་སྤྱོད་ཉིད་དེ་རང་སྤྱོད་གི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
དང་། དེའི་སྤྱོད་གི་བྱུང་ཆོས་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན་ཐ་སྟད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་སྟེད་དོན་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་
སྟད་སྤང་ཅམ་དེས་མ་ཆོས་ས་པར་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱོད་ལུགས་སམ། གཤེས་ལུགས་ཅི་འདྲ་
བཞིག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟེད་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་གཅིག་
གི་སྤྱོད་ནས་སམ། ལུལ་གཅིག་གི་སྤྱོད་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། འངལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཐ་སྟད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། མཐར་ཐུག་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་རེ་རེའི་སྤྱོད་དུ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་
ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས།

ཙ་བར།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །

འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །

གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །

རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །

དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །

ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། །

ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པ་དེས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བླ་མོའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་འགྱུར། ལྷ་མཆན་ཡང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ཅེས་པས་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་ཅིག་བཤད་ཅིང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་གང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་
 དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷོང་པ་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་དུ་
 བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྟེན་འབྲུང་ལྷ་མཆན་དུ་བཀོད་ནས་དོན་གྱི་དབང་གིས་
 མ་གྲུབ་པ་ཤེས་དགོས།

དེ་ཡང་སྟོན་ལ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཆོས་དེས་ཕན་གཞོན་འདྲེན་ཞིང་བྱ་བྲེད་འཐད་པ། ལྷ་ལྷེན་ལ་
 བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཆད་བྱུང་བཞག་ནས། ཐ་སྟངས་པའི་ཆོས་དེ་དག་བརྟེན་ནས་འབྲུང་
 བས་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། མ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མེད་ཅེས་
 དོན་དམ་འདི་ཐ་སྟངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ།

རྩ་བར།

ཐ་སྟངས་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །

དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ལུས། །

དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །

ལྷ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་འདུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་རྒྱན་པ་མཐོང་བ་
 ཡིས། །དངོས་རྣམས་དངོས་གཉིས་ནི་འདྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་དངོས་གཉིས་ལ་སྟོན་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
 སྟོན་སྟེ་དངོས་ཐ་དད་དང་སྟོན་པ་གཉིས་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟོན་བཞི་རེ་འཕྲེན་པར་

མཇད། དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་
 སུ་དཔྱེ་ཞིང་། ཡང་ལོག་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་དེ་རུང་ཟད་རྣམས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་དེ་ཐ་སྟངས་ཆད་
 གྲུབ་དང་འབྲེལ་བས་གནད་ཆེ། གང་ལྟར་སྤང་གནས་མི་མཐུན་པ་འཇམ། བསྐྱུ་པའི་ངོ་བོ་བརྟུན་
 པ་མཐོང་བའི་སྒོའི་རྟེན་དོན་ཞིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་ནས། དེའི་ནང་གསེས་འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་སྤང་གནས་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་སྒོས་རྟུན་པར་ཤེས་མི་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་སྒོས་རྟུན་པར་ཤེས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 ཏེ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཞེས་ཡང་ལོག་གཉིས་བཞག །

ཡང་སྟེང་། ཀུན་རྫོབ་རང་གི་ནང་ནས་བདེན་བརྟུན་ནས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པའི་དཔྱེ་བ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་ངོ་མ་གཉིས་ཀ་དོན་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་
 པ་དང་། སྤང་གནས་མི་མཐུན་པའི་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། མི་ལམ་གྱི་མི་དེ་མི་མ་
 ཡིན་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་མི་དེ་བསད་པ་ཡིན་ན་མི་བསད་པའི་སྡིག་པ་མི་ཡོང་། མི་ངོ་མ་བསད་
 པ་ཡིན་ན་མི་བསད་པའི་སྡིག་པ་ཡོང་བ་ནི། གང་ཞིག་བསད་པའི་སྡིག་པ་འབྱུང་བའི་མི་དེ་མི་ངོ་
 མའམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་མི་ལམ་གྱི་མི་དེ་མི་ངོ་མ་མིན་པའམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ཐ་སྟངས་ཆད་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྟངས་ཆད་གྲུབ་ཅེས་པ་ཐ་སྟངས་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་
 དོན་དེ་ལ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་སྟེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ཡུན་ཞིག་ལ་འཇོག་

ཅང་། བྱད་ཆོས་གསུམ་པ་འཛིན་པ་ནི། དཔེར་ན། ཀུན་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གནོད་
 ཐུབ་པ་དཀའ་སྟེ། ཀུན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ཆོས་རྣམས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྙེད་དགོས་པ་ཞེ་
 ཡགས་ལ་བཞག་ནས། གང་ཟག་ཅེས་པ་སྒྲུབ་ཅམ་དེས་མ་ཆོམས་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཡོད་མེད་
 བཅའ་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྙེད་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་བཞག་པས། དེ་
 ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ན་གནོད་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་འདིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

བྱད་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་འཛིན་པ་ནི། བྱད་ཆོས་དང་པོ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་
 ཡིན་པ་ཞེས་འཛིན་ཏེ་ན་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན། དཔེར་ན། རི་བོང་རྩ་འཛིན་
 རྟོག་པའི་རྟོག་ངོ་ན་རི་བོང་རྩ་གྲགས་པས་དེ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བས། འཛིན་ཏེ་ན་གྲགས་པ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་པར། གྲགས་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
 འཛིན་པ་ཡིན། ཆོས་འགའ་ཞིག་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྙེད་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མཐས་
 བཏགས་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པ་འདི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གནོད་མི་ཐུབ་ནའང་། དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་
 ན་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པ། དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞེས་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྟེང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་དེ་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཅམ་གྱིས་འཛིན་ན་རི་
 བོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པས་རི་བོང་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ་བས། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མ་འཛིན་ལྷགས་ལ་མངོ་སེམས་

གཉིས་དང་དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས་ལྟར་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་འབྲུལ་
 བའི་སྒོ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་གང་སྤང་ཡང་དོན་
 རྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། དཔེར་ན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྟེན་དཔག་ལྟ་
 གྲུ་ལ་ཡང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལམ། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བས།
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟེན་དཔག་དེ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཞེས། དེ་ཡང་
 ཞེན་སྤངས་སམ་ཞེན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བས་སྤང་གནས་མི་མཐུན་
 པའམ། སྤང་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་བའམ་འབྲུལ་བའི་ཆ་ནས་འབྲུལ་བའི་སྒོ་ཡིན་ཡང་། ཁོ་རང་གི་ཡུལ་
 གྱི་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་ཅིང་ངེས་པས། ཞེན་སའི་
 ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་ནས་སམ། རྟོང་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དོན་ལ་གནས་
 པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡི་ཤེས་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཤེས་པ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་
 གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྒོ་འམ་བདེན་སྤང་ཅན་ཡིན་པས་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན། ཡང་། ཤེས་པ་
 གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཤེས་པ་དེ་དང་དེས་གྲུབ་དགོས་པས།
 ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་གི་སྤང་བ་ཞིག་ཡོད་ནས་སྤང་བ་
 དེའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས། རི་བོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་རི་བོང་རྩའི་སྤང་
 བ་ཤར་ཞིང་སྤང་བ་དེ་ཤར་བས་སྤང་བ་དེའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན།

རི་བོང་རྩ་མེད་ཀྱང་རི་བོང་རྩའི་སྤང་བ་ཡོད་པ་དང་། སྤང་བ་དེའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཅམ་དུ་

མ་ཟད། རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
ལོག་ཤེས་ནམས་ཀྱང་རང་གི་སྤང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་དགོས། དཔེར་ན། གཟུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་སུ་དང་། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་བཅས་སྤང་ཞིང་། དེས་གཟུགས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་སུ་འཛིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཚད་
མར་སོང་བ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་
བའང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་ཉིད་བརྒྱ་
དྲུག་། སྟོང་ཉིད་བཞི་སྟགས་བཤད་ཀྱང་། བསྟུ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་
སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ནམས་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད་
པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

རྩ་བར།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །

ཤེས་རབ་ཀྱང་ནམས་ཡུང་བར་འགྱུར། །

དེ་ལྟར་སྦྱུལ་ལ་བབྱང་ཉེས་དང་། །

རིག་ཐུགས་ཉེས་པར་བསྦྱབས་པ་བཞིན། །

ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བབྱང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས།

རྩ་བར།

དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །

གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཆིན་གྱུར་ནས། །

ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། །

རབ་དུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །

ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བཟུང་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།
 མྱོ་གྲོས་ཞན་པས་ཆོས་འདི་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་
 དེ་མ་ཐག་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྟོར་བར་རེ་ཞིག་ངང་བསྐྱེདས་ནས་བཞུགས་ཤིང་། ཆོས་
 འཁོར་བསྟོར་བ་ན་འང་དང་པོར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེ་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
 ཆོས་འཁོར་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྟོར་བ་བཅས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པར་
 ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས།

རྩ་བར།

སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། །

སྟོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། །

ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བྱེད་པ། །

གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་པས་དངོས་པོར་སྤྲོ་བའམ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་བྱེད་རང་ནམས་ཀྱིས་ཟབ་
 མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་འདི་དག་མི་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་མེད་བཞིན་
 དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོན་དུ་བརྟུས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་མི་རིགས་པར་བསྟན། དེ་
 ནས་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་དུ།

རྩ་བར།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །

གང་ལ་སྒོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ལ་སྒོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
འཛོག་གྲུབ་པ་དང་། གང་ལ་སྒོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་མི་རུང་བའམ་མ་བཞག་པར། བདེན་གྲུབ་
བམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་བཞག་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོག་
མི་གྲུབ་ཅིང་འབྲད་པར་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་ཏོ། །

རྩ་བར།

ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྒྲིན་རྣམས་ནི། །

ང་ལ་སྒྲིན་དུ་སྒྱུར་བྱེད་པ། །

ན་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །

ན་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །

ཞེས་དངོས་སྒྲུབ་བྱེད་རང་གིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞོན་ནས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྒོང་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིན་དུ་བརྟན་ནས་སྒྲིན་འཇུགས་བྱས་པ་དེ་དོན་གྱིས་
བྱེད་རང་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། སྒྲིན་འདི་ང་ལ་བསྒྲིན་འདིང་ཐབས་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཉའི་སྟེང་དུ་གནས་བཞིན་དུ་ན་བརྗེད་པ་བཞིན་སོ་སོར་སྒྲིན་ཆ་ཆང་ཡོད་
བཞིན་དུ་སྒྲིན་དེ་བརྗེད་ནས་མི་གཞན་ལ་སྒྲིན་བརྗེད་པ་ལྟར་རོ། །

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །

ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ན། །

ཞེས་པ་འདི་ནས་སྒྲིན་དངོས་གཞི་བཟོད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་སོགས་གང་དང་གང་
ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ལས་ཏེ་ངོ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སམ། རང་དབང་གི་སྒྲིན་ནས་
ཡོད་པའམ། བརྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་སྟོན་ཡོད་པ། རྟོས་མེད་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་བཙུགས་སུ་མེད་ཅིང་འགྱུར་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བར།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །

རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་བྱོད་ལྟོ། །

ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དང་དེ་རང་དབང་གི་སྒྲིན་སྟེན་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་བརྟོས་
པ་འགལ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་
དང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་འགྱུར་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོང་བ་འཛིག་མི་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། །

རྩ་བར།

འབྲས་བུ་དང་ནི་རྒྱ་ཉིད་དང་། །

བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དང་བྱ། །

སྒྲེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །

འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་དང་། བྱ་བྱེད། སྒྲེ་འགག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་དང་གང་
ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་སམ། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའམ། བརྟོས་པའི་སྒྲིན་སྟོན་འཛིག་

དགོས་པ་ཡིན་པས་བརྟོས་པ་མེད་པ་དང་བརྟེན་པ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་དབང་
ཚུགས་ཐུབ་པའམ། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇོག་
མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དྲུ་བསྟན་པ།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་གནད་གང་ལ་ཐུག་ཅེ་ན།

ཙ་བར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། །

དེ་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །

དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །

དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲིང་པ་ཉིད་དེ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
གསུངས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བའི་སྒྲི་ནས་སམ། བརྟེན་པའི་སྒྲི་ནས་གྲུབ་པའམ་བདགས་པའི་སྒྲི་ནས་གྲུབ་པས་སོ། །

དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དེ་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཙམ་ཞིག་དངོས་སྒྲི་བས་འདོད་ཅིང་འཇོག་རྒྱས་པས་འདི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཆ་གས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ཡོད་པའམ་གྲུབ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་།

དེ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ནས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་གོ་བ་འབྲིང་
 པོ་ཞིག་ཡིན། ཉིན་འབྲུང་གི་དོན་ལྷོ་མོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། བདག་གམ་ཕུང་པོ་འཕམ་ཕྱི་ནང་
 བོ་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟོག་གཞི་དེ་ཉིད་པས་ཡོད་པ་
 ཡིན་ལ། ཕན་གཞི་དེ་ཉིད་པའི་ཆོས་ཤིག་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟོག་པའི་ཆོ། ཡོད་པར་
 ནི་ངེས། ཡོད་ཚུལ་དེ་ལ་དོན་སྟངས་ནས་ཡོད་པའམ། ཡང་ན། ཚུལ་གཞན་ཞིག་གིས་ཡོད་ཚུལ་
 ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། དོན་སྟངས་ནས་ཡོད་ན་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟོག་དགོས་པ་ལ།
 དེ་ལྟར་མ་རྟོག་པའི་ཆོ་དེ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ནང་ཆོས་ཅན་ཕུང་སོགས་ཁོ་རང་གི་ཡོད་ལུགས་དེ་བཅའ་ནས་རྟོག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། བཅའ་ནས་མ་རྟོག་གཞི་དེ་ཉིད་བཅའ་ནས་མ་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་རིགས་པས་
 ཁེགས་པ་འཛོག་མི་བྱུང་ལ། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་དེ་རིགས་པས་བཅའ་ནས་མ་རྟོག་པས་རིགས་
 པས་དབྱུང་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། རིགས་པས་གཞི་དེ་ཉིད་པས་རིགས་པས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན།
 དེས་ན་ཉིད་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཕན་གཞི་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ནང་དོན་སྟངས་ནས་ཡོད་པ་དེ་རིགས་པས་ཁེགས་པས་ཡོད་པ་མིན་
 ལ། ཡོད་ཅམ་དེ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའམ།
 ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དེ་འོས་མེད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སམ། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་
 གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་འཛོག་ཅིང་འབྲད་པ་ཡིན། གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་
 པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་གདགས་གཞི་ནི། དཔེར་ན། དུམ་པའི་གདགས་གཞི་ལ་དུམ་པ་ཞེས་
 ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་དང་། དུམ་པའི་གདགས་གཞི་དུམ་པའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་

པ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལས། ཁོ་རང་རང་དབང་གི་སྒྲིན་ནས་བྱམ་པའི་གདགས་
གཞིར་གྲུབ་པ་མིན། ཐ་སྙད་བཏགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདྲིགས་མཁན་དེ་ཡང་གྲགས་པའི་སྒྲིན་
ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཐ་སྙད་འདྲིགས་མཁན་དེ་ངའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟོག་པ་ལས། གང་ཟག་བརྒྱ་ཐམ་པའི་རྟོག་པ་ལས། ཡང་ན། ད་ལྟ་བའི་རྟོག་པ་ལས། འདས་པའི་
རྟོག་པ་སོགས་གང་ཡིན་ཞེས་གནས་ལུགས་འཆོལ་བ་མ་ཡིན་པར། མ་བཟླ་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་
པའི་དབང་གིས་སམ། བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ལྟ་མོད་ཡིན། དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་
བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་དབང་
གིས་གྲུབ་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟོག་པའི་མཐར་
རྒྱུང་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་། རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱོས་ནས་སམ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་།
དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྒྲིན་ས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་པའི་མཐར་མི་རྒྱུང་
བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུས་སུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱ་བཞི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས།

ཅི་ནི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྤེལ་མར་བསྟོད་པའི་ནང་། དེ་ཡང་མིང་དོན་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཉིད་དང་ནི། འདོམ་གྲགས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི། འོན་
དུ་བྱེད་པ་མ་ལགས་ཤིང་། ཞེས་སྒྲིང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཞེས་པ། དཔེར་ན། རྩོ་ལྗེར་བ་
བྱམ་པའི་དོན་དང་། བྱམ་པ་ཞེས་པ་དེ་རྩོ་ལྗེར་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པ་བཞིན། རྩོ་ཉིད་ཅེས་པ་ཐ་
སྙད་དང་། རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མིན། ཡང་། རྟེན་འབྲུང་འདི་ཡུལ་ཅན་
དང་། རྩོ་པ་ཡུལ་ཡིན་པ་རྩོ་བུ་ཡང་མིན། ཡང་། རྩོ་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་དང་། རྟེན་འབྲུང་

དེའི་རྗེས་སྤྲོད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། ལྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པས་ཉེན་འབྱུང་ཤུགས་ལ་གོ་བ་དང་།
 ཉེན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་པས་ལྟོང་པ་ཤུགས་ལ་གོ་ན། ལྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ལ། ལྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། འདི་དཀའ་གནད་ཅིག་ཡིན། དངོས་
 ཤུགས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དོན་ཡང་བརྗོད་དཀའ་བས། དངོས་ཤུགས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་
 གཙོད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྲོད་པ་དེ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས། མིང་དོན་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་
 བརྗོད་སྤྲོད་དང་། དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱང་མིན་ནོ། །

དེ་ལ་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཞེས་པ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ལས། དགག་
 པ་ནི་དགག་བྱ་བ་ཀག་སྟོབས་སམ་ཁེགས་པའི་ཐོག་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། དུམ་
 མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་དགག་བྱ་དུམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་དེ་མེད་ཅམ་མམ། དེ་ཁེགས་པའི་
 སྟོ་ནས་ངེས་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན། དགག་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་བ་ཀག་པའི་ཤུལ་ལ་ཆོས་གཞན་
 སྐྱབ་པ་འཕེན་པ་དང་། མི་འཕེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྩ་མ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་། རྩ་
 མ་ལ་མེད་དགག་ཅེས་ཟེར། ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་ཚུལ་ལ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ཤུགས་
 ལ་འཕེན་པ། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་བཅས་བཞི་
 ཡོད། སྤྱིར་དགག་པ་ལ་འཛིན་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མ་ཡིན་དགག་ལ་ཐུབ་དང་དམན་
 པ་སོགས་དགག་ཆིག་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ནི་ཤུ་ཙ་གངས་ཤིག་གསུངས་ཡོད་སྟེ།

ཡོངས་གསལ་སུ་མ་ཡིན་དགག་ལ་བཞི་གསུངས། དགག་བྱ་བ་ཀག་ཅམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་
 ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་དངོས་ཤུགས་སྐབས་སྟོབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་འཕེན་པ་དེ་ལ་མེད་དགག་ཅེས་
 བརྗོད། ལྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འབྱུང་མཁས་པའི་དབང་པོ་
 དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་

ལས་མིན། ཞེས་སོགས་དམ་བཅའ་བཞི་ཀ་མེད་དགག་དུ་གསུངས། དེས་ན་སྒྲིང་ཉིད་དངོས་
 སུ་དེས་ནས་རྟེན་འབྱུང་གྲགས་ལ་དེས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། སྒྲིང་ཉིད་དངོས་སུ་བཞིན་པའི་རྫོང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྟེན་འབྱུང་གྲགས་ལ་འཕངས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ་
 བ་ཡིན། བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། རི་མེད་པའི་ཐང་ཞེས་པས་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་
 དངོས་སུ་འཕེན། ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པས་ཆོས་གཞན་གྲགས་ལ་འཕེན།
 ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅེས་པས་དངོས་གྲགས་གཉིས་
 ཀར་འཕེན། མི་ཞིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་དུ་དེས་པ་ལ་དེ་བྲམ་ཟེའི་
 རིགས་མིན་ཞེས་བཞིན་ན་སྐབས་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་པར་གོ་བ་ནི། སྐབས་སྒྲོ་བས་
 ཀྱིས་འཕེན་པའོ། །

ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བཞིན་ན། ཆོག་དེ་ལ་དགག་སྒྲིང་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཆོས་
 ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་སྒོ་ལ་གར་བ་ན་དགག་བྱ་བཅད་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སྒོ་ལ་གར་ཡོང་བ་ཡིན་པས་
 དགག་པ་དང་། དགག་པའི་ནང་ནས་མེད་དགག་ཡིན། མོང་དུ་ཁྱས་པའི་ཅི་ནི་སྒྲ་མའི་གསུང་
 གི་ཁྲུངས་དེ་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ནང་དུ་ཡོད།

ཙ་ཤེའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་
 དོན་ཡིན་ན་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན་འདིའི་དོན་གང་ཡིན། རི་ལྗར་སྒྲོ་ལྗར་བ་བྱམ་པའི་དོན་དུ་
 འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། འབྲས་བུ་ནམས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་དེས་པའི་སྒོ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་པའི་དོན་ཡང་དེས་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་རྫོང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྒྲིང་དོན་ཉིད་སྒྲིང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་འང་གཞོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། ཅི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་
 སུ་དེས་པའི་གྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་ན་འང་སྒར་ལྗར་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས། དབུ་མ་པའི་སྒོ་བ་

དཔོན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་གསུངས། དེ་ཡང་
དཔེར་ན། ཡུ་གུ་རྩུང་དུ་འཇུག་སྐབས་གདོན་འདྲེ་ལ་ཞེད་སྡང་སྦྱེས་པ་ན། གདོན་འདྲེ་ཡོད་པ་མ་རེད་
དེ། ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲུ་མིན་སྟུག་པོ་འདྲ་མེད་དམ་སྟུམ་ནས་ད་དུང་ཞེད་སྡང་སྦྱེན་བྱ་ཡོད་ཅིང་།
གདོན་འདྲེ་མེད་ཅེས་ཐད་དེ་ཐག་བཅད་པའི་ཆོག་ཅིག་ཡིན་ན། གདོན་འདྲེ་ཡོད་སྟུམ་པའི་ཞེད་
སྡང་མེ་སྦྱེ་བ་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡན་པ་བཞིན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་དགག་བྱ་
བཀག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན་དེས་སེམས་ལ་ཡན་པའི་ཁྱད་ཞིག་ཡོད།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན། ཇི་ལྟར་འཛོག་སྟུམ་ན། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་
འགྲོ་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་
ན། ཞེས་སྟོན་ལ་རྩ་མཆན་དུ་བཀོད་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཕྱ་རགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་བསམ། དེ་
ནས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྩ་མཆན་དུ་བཀོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་སྟུབ། གཞུང་
ལ་ཡང་ལྟ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཉམས་སྟོང་བསགས་ནས་འོང་བའི་ཆེ། གཏན་ཆོགས་ངེས་པའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་གོ་བ་རགས་པའི་ཐོག་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱ་རུ་ཕྱ་རུ་འཕམ་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་ཟབ་དུ་ཟབ་དུ་
ཐིམ་ནས། མཐར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རྩ་མཆན་དུ་བཀོད་དེ་དམིགས་གཏད་ཀྱི་བཤེགས་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་རྣམ་དག་དངས་སྟབ་པ་ན། དེ་ནས་སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ལ་
ཤར་སྟབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་རྩ་མཆན་དུ་བཀོད་དེ་བསམ་སྟོང་བཏང་ནས་རིམ་པས་ཐོས་བསམ་སྟོང་
གསུམ་ཆེག་བསྒྲིལ་གྱིས་ཉམས་སྟོང་བསགས་ན། མཐར་སྟོང་ངོར་དགག་བྱ་བའི་གྲུབ་བཅ། ཚུགས་
སྟབ་པ་སྡང་བ་ཡིང་ཡིང་ཤར་བ་འདི་གཏན་ནས་མེད་བསམ་པ་ཞིག་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་
ངེས་པ་ཐོབ་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པར་ཤར་སྟབ་པ་ཞིག་

ཡོང་བས་དེ་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིང་པ་རྟེན་འབྲུང་དང་རྟེན་
འབྲུང་སྒྲིང་པར་གར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་འདྲའི་དབུ་མ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲུང་ཞེ་ན། དེ་
ཉིད་ལས། དེ་འདྲ་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྲུང་
དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་སྦྱོར་བ་ལ་ཐོག་
མར་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་སྟེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། དགག་ཆོས་བསྐྱབ་ཆོས་
དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་ཆད་མ་རྣམས་བརྒྱུད་
ནས་རྗེས་དཔག་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་ནས་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་མཁན་
ཞིག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྲུང་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སྒྲིང་པའི་
མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྒྲིང་པའི་དོན་ངེས་པར་འགྱུར། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀྱི་དང་རྟེན་ལ་རག་ལས་པའམ། རྟེན་
གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་རང་གིས་མཐོང་བའམ། ཐོས་ཅམ་ཉིད་ནས་བདེན་པས་སྒྲིང་
པ་དང་། རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་སྟུང་དེས་པ་བདེ་ལྷག་དུ་འདྲན་གྲུབ་པའོང་བར་གསུངས་
པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་མཇུག་དུ་དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་
གིང་དེ་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་འགལ་བར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བརྟེན་པ་མེད་
པ་དང་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་སྟེ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་
པའི་ནང་ནས་དངོས་འགལ་དུ་གསུངས།

གཅིག་དང་གཉིས་འགལ་མོད་ཀྱང་དངོས་འགལ་མིན་ལ། གཅིག་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན། དེ་ནི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་། ཡང་ན་གཅིག་དང་། ཡང་

ན་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཕུང་གསུམ་པར་འགྲོ་ས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་བརྟོས་
པ་དང་མི་བརྟོས་པ་ཞེས་བརྟོས་པ་ན་ཆོས་གང་ཡིན་རུང་། ཡང་ན་བརྟོས་པ་དང་། ཡང་ན་མི་
བརྟོས་པ་ཡིན་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ན་བརྟོས་པ་དང་། ཡང་ན་མི་བརྟོས་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་ཕུང་གསུམ་པ་བཞག་ཏུ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟོས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་
ལ་རག་ལས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟོས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟོས་པ་ཞེས་བརྟོས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་བརྟོས་པ་མེད་པ་དང་། བརྟོས་པ་མེད་པ་དང་། རང་དབང་བ་མེད་པ་རྣམས་
ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་རྟོན་འབྱུང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་ཞིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟོན་པ་སོ། ། རྣམ་ཐུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟོས་
པར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པའི་མོད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་
པའི་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས།

ཕུང་སྐྱོ་རོལ་པའི་དོ་རྩའི་ལྷ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་དུ། འགྱུར་བ་སྣ་ཆོགས་འདི་འགྱུར་
མེད་ཨ་མའི། ། རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན་གོལ་རྒྱ་འདུག་གོ། ཞེས་འགྱུར་བ་སྣ་ཆོགས་ཕྱིའི་རི་
དང་ལྗོན་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་གང་ལ་བརྟོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དུས་བཞིའི་དབང་གིས་འགྱུར་ཞིང་ཆུན་
གཞན་གྱི་འགྱུར་བ་སྣ་ཆོགས་ཡོང་། རྒྱུ་དེ་དག་ཕྱོགས་འདིར་ལྷག་པ་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་ཕྱོགས་
གཞན་ཞིག་ལ་ཐེབས་པ་མཐོང་།

ནང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། རྒྱུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གིས་སེམས་ལ་འགྱུར་
བ་ཞིག་ཡོང་བས་འགྱུར་བ་སྣ་ཆོགས་ཡོང་ཆོག་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་
བ་མེད་པ། ཞེས་པ་གཞན་ལ་བརྟོས་པ་ཅན། གཞན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བས་སྟོང་།

པའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན་ཁོ་རང་གི་གནས་
ལྷགས་ཡིན་པར་བརྟེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་གྱི་བྱེད་པས་ཡན་གནོད་འདྲེན་ལ། དེ་
ལས་གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཅན་ཁོ་རང་རང་དབང་བ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་བྱེད་པས་ཡན་གནོད་འདྲེན་ཐབས་
མེད། དེས་ན་འགྱུར་བ་སྒྲིང་ཆོག་གས་ཡོང་བ་འདི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་གནས་ལྷགས་འོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པས་སྒྲིང་ཅམ་གྱི་གནས་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྒྲིང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་མེད་པའི་དོན་མིན་པར། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བཤད་པས།

རྩ་བར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །

དེ་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །

དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །

དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །

ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་ཕྱིར་སྒྲིང་པ་མ་ཡིན་པའི། །

ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་པོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདི་དབུ་མའི་རྩ་བ་འཕམ་སྒྲིང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་གནད་སྟོན་པའི་
རྩ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། རྩོ་ལ་ཟིན་ནས་ལེགས་པར་བལྟས་ཏེ་སེམས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས།

རྩ་བར།

གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྒྲིང་ན། །

འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ནི། གོང་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་སམ། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་ངེས་
 དོན་བརྟན་པའི་མདོ་སྤེལ་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ། དཔེར་
 ན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། ཡུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུང་པོ་ལྔ་ས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་བརྟེན་གོས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཆེད་
 མ་དང་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པ་ཡིན།

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཞེས་པ་འདི་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་རྟེན་འབྲུང་དང་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་དངོས་སྒྲུབ་བཟུང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་པས་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་པ་མི་འབྱུང་པར་འགྱུར་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མེད་ན་བརྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་འོང་
 བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མི་འབྱུང་། འདི་མི་འབྱུང་ན་འབྲས་བུ་རྩ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྩ་
 འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་པ། སུན་རྩ་བརྟོས་པ། བྱ་བྱེད། རྩེ་འགག་སོགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་
 ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་པར་འགྱུར་རྟེ། གུང་ཐང་ཆང་གིས། རྩེ་རྩེན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མ་ཞིག་ཆོགས་
 ནས་པར་ལ་འཛིག་དགོས་པ། ཆོགས་བྱུང་རང་དབང་བྱལ་བའི་རྟགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རྩེ་དང་རྩེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་ཞིག་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་པར་བཏགས་ཤིང་། རྩེ་རྩེན་རྟེན་
 འབྲེལ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཁོ་རང་གི་དངོས་ནས་སམ་དོན་སྟེང་ནས་
 རང་དབང་གི་སྟོན་ནས་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་མི་བརྟོས་ཤིང་རྟེན་འབྲུང་མི་འབྱུང་ལ། རྟེན་འབྲུང་མེད་
 ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་མི་ཤེས་ཞེས་པ་འོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་བཞི་མོགས་མི་འབད་པ།

ཙ་བར།

མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐལ་གསུངས་པ་དེ། །

རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོད་མཁིན། །

རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་ཡིན་ན། །

ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་མོགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐལ་དང་རྩ་ཀུན་འབྱུང་འཇོག་དཀའ་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་མེད་ན་དེ་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་མེད་ཅིང་། དུལ་བ་ཞིག་མེད་ན་འབྲལ་བྱེད་དམ། སུན་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་སྤངས་ཉོགས་མཐར་ཐྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གྲུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

ཙ་བར།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། །

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་གང་། །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི། །

ཀུན་ལའང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀུན་ལ་གནོད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ལ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་
 འགྱུར་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། དཔེར་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱུ་གྱུ་ལ་བསམ་
 སྒོ་བཏང་ནས་སྐྱུ་གྱུའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱུ་གྱུ་མེད། སྐྱུ་གྱུའི་ས་བོན་ཞེས་
 རྟེན་སྐྱུ་གྱུ་དང་བརྟེན་པ་ས་བོན་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ན་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་འོངས་པར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱུ་
 གྱུ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་སྐྱུ་གྱུའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་སྐྱུ་གྱུའི་ས་བོན་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུ་གྱུ་
 གང་དུ་ཡོད་མེད་སྐྱུས་ཀྱང་ཚུད་པ་མི་བྱེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཞིག་ ཡང་ན་འདས་
 པ་དང་། ཡང་ན་མ་འོངས་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ད་ལྟ་རང་མཚན་པ་ཞིག་
 མེད་པ་ཡིན་ནའང་། མིང་གི་དབང་གིས་སམ། གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་
 ཅམ་གྱི་ཚུལ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་དེ་འཐད་པ་ཡིན།

རྟེན་འབྱུང་ཅམ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་མི་འདོད་པར། གང་དང་
 གང་ཡིན་ཡང་ལམ་སང་ད་ལྟ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དང་། ལག་པ་འཆང་ས་ཡོད་པ་ཞིག་བསམ་སྒོ་
 བཏང་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་མི་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཛུགས་སྤྲོད།

རྩ་བར།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

མཐོང་བ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། །

ཀུན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་དང་། །

ལམ་ནི་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན། །

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་བྱེད་ནི་ཤུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
གང་ལྟར་ནང་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྟངས་ནས་ངོ་སྟོན་བྱས་ཏེ་ལེགས་
པར་ངོ་འཕྲོད་དགོས། དེ་ལ་སྦྱར་སྟུག་བསྡུལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་
བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བླ་སྟེ་བྱེད་བླ་སྟེ་ཐུག་ཆུན་ཆད་ཀྱིས་བཤད། འོན་ཀྱང་འགོག་
པའི་བདེན་པ་ངོ་ཐོག་མཐུ་བ་མོ་འཇུགས་སེ་སྟོང་ནི་དེ་གྱི་སྟངས་བཤད་ན་མ་གཏོགས་མེད། སྟོང་
པ་ནི་དེ་གྱི་ཚུལ་དེ་ཡང་དབྱུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་དེ་ནི་འབྱུང་གི་དོན་ལ་བཀྲལ་
བའི་སྟོང་ནི་དེ་གྱི་དོན་དེ་ངོ་འཕྲོད་དགོས།

དབྱུ་མ་པས་འདོད་པའི་བདེན་གཉིས་འདིའི་སྟངས་བདེན་བཞི་ཆ་ཆང་ངོ་འཕྲོད་དགོས་
པ་གལ་ཆེ་བས། བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་དེ་ནི་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་
ཁས་མ་བླངས་ན་འཛིན་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལ་བདེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆ་ཆང་
བ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་བྱུང་བ་ད་གཞོན་འོང་། ང་ཆོས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། ཆོས་
ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བཅོམ་སྐབས་དངོས་གནས་བསམ་
སྟོབ་ཏང་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་པའི་བདེན་བཞི། བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་པའི་མཆོག་
གསུམ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་དགོས། དེ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་བྱུང་ན་དངོས་
གནས་ནང་པ་སྦྱས་དག་པོ་ཆགས་པ་ཡིན།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོ་གུ་རྩུ་ལ།

དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་
འཁོར་ཚུལ་དང་། རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཐར་པ་དང་། དེ་རི་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་། ཐར་པ་
ཐོབ་པ་ལ་སྒོང་པ་ཉིད་ཉོགས་དགོས་པའི་ཚུལ་བཅས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པར་སྒོང་པ་ཉིད་
ཅེས་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཁོག་བསྐྱེགས་ནས་རབ་བྱེད་དང་པོར་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཐོན་པ་ལྟར་བཤད་ན། དེའི་ཚུལ་ནི།

ཙ་བར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །

གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །

སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོ་གུ་རྩུ་ལ་འདིས་མཐའ་བཞི་སྟེ་བདག་
དང་། གཞན་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་བཅས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་དམ་
བཅའ་ཅམ་ཞིག་བཞག །ཙ་ཤེའི་ཁྱེ་ཀ་ཆེན་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་
ཅིང་། རྒྱ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ེ་ེ་བ་གཉིས་དང་གཉིས་

ཀ་ཚོགས་པ་གསུམ་དུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགྲོག་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་བཞིས་
 ཚོག་གོ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འདིའི་འབྲེལ་པ་མ་བསྐྱེན་གོང་དེར།
 རེ་ཞིག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་བཟོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པ། ཞེས་སྐྱེ་བ་ཟེར་བ་འདི་ཐ་སྙད་ཙམ་སྟེ།
 ཙམ་སྐྱས་དོན་དམ་དུ་བྱུབ་པ་དེ་བཅད། སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་བཞག་ནས་མཐའ་
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་འདི་གསུངས་པ་ན། སྐྱེ་བ་ཙམ་བཞག་པ་བཀག་ན་སྐྱེ་བར་བཟོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་
 ཡིན་པ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས་མི་རིགས་ཤིང་། འདིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་མིན་པར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བའམ།
 བདགས་དོན་བཅའ་ནས་སྟེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་བཀག།

དེའི་ཚུལ་ནི་བདག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་མིང་ཙམ་གསལ་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་
 དེ་ཐ་སྙད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཞན་ལས་སམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་
 གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྤང་ཙམ་དེས་མ་ཆོམས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན། དཔྱད་ཚུལ་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་དུ་སོང་ཞིང་། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ངོས་ནས་སྐྱེ་བ་བཞག་ན། ཡང་ན། རྒྱ་མེད་ལས་
 སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན། བདག་སྐྱེ་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་
 གམ། ཡང་ན། གཞན་སྐྱེ་སྟེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། ཡང་ན། གཉིས་ཀ་ལས་
 སྐྱེ་བ་སྟེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་དག་གང་ཡང་མིན་ཞེས་
 བཀག་ བདེན་པར་སྐྱེ་ན་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བྱུང་། སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་དེ་བཞི་པོ་གང་
 རུང་གིས་མ་བྱུང་པས་མིང་ཙམ་མམ། ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་འདི་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན།

འདིའི་མཆོམས་འདིར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རྟགས་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་བསམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གོང་དུ་བཟོད་པ་ལྟར། རྟེན་བྱ་ལ་
 དགག་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི་སྒྲོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟགས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པས་དངོས་པོ་ལ་རང་མ་ཡིན་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་དེ་ལ་དགག་
 པ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རང་གི་སྤྲོད་ལ་ཤེས་བྱའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཚྭ་གཤམ་ཡོད་
 དགོས། དཔེར་ན། བུ་མ་པའི་སྤྲོད་དུ་ཀ་བ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་ལས་
 ལོག་པ་སོགས་ཤེས་བྱའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཚྭ་གཤམ་ཡོད་པས་རང་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་
 ཞིག་དངོས་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད།

དེས་ན་དགག་པ་ཞེས་པ་འདི་སྒྲོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ་
 འཛིག་ཅིང་། དེ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་བྱལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པ་དང་། དགག་བྱ་བཀག་
 ཅམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དགག་པ་སྟེ་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གཉིས་
 ཡོད། མ་ཡིན་དགག་ནི་རྒྱར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། འདིར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་
 པའི་སྐབས་ནས་སྤོང་པ་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་
 པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་མེད་དགག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 ལྟར་དུ་མཐས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གིས་བཞེད།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་སྦྱིར་དངོས་པོ་འམ། ཤེས་
 བྱ་ལ་ཡུང་སྐྱམ་སེལ་བའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། བསྐྱེས་བྱ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་ནས་སུ་གསུམ་
 སུ་བཞི་འགལ་བ་དོན་གཅིག་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། སུ་གསུམ་དང་སུ་བཞི་དང་འགལ་
 བ་དང་དོན་གཅིག་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལ་ཡོད། དེ་འདྲའི་འགལ་བ་ལ་
 དངོས་འགལ། བརྒྱད་འགལ། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལྟ་བུའི་འགལ་བའི་ནམ་གཞག་མང་
 པོ་ཞིག་ཡོད། འདིའི་སྒྲོར་དེང་སང་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ཆོན་རིག་པའི་ནང་དབྱེ་འབྲེད་ཞིབ་ཏུ་བྱ་
 མ་བྱུང་ཡང་ཡུང་སྐྱམ་སེལ་བའི་འགལ་བ་སྟེ་དངོས་འགལ་མེད་ཅེས་བཤད་ནས་ཡུང་སྐྱམ་པ་

བཞག །འདིར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཏམ་གྱི་སྟེང་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཅིང་། དེ་
ཡང་དུས་སྡེ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་བཤད་དམ་སྙམ་པ་དམ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དངོས་འགལ་
སྒྲུབ་པ་མིན་པར། གཞི་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པའི་བཟོ་འདུ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ཏེ། གསལ་
པོ་ཞིག་འཆར་མ་སོང་། གལ་ཏེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བཤམ། རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ཆན་རིག་གི་ཐོག་
ནས་ཕུང་སྐྱམ་སེལ་བའི་འགལ་བ་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ར་འཕྲོད་འཕེར་རེས་གསལ་པོ་ཞིག་བྱུང་
ན། དེར་བསམ་སྒྲོ་ནན་ཏན་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ནང་པའི་གཞུང་གི་འགྲོ་སྤངས་ཆང་མ་ཕུང་
སྐྱམ་སེལ་བའི་འགལ་བའི་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་བ་ཀག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཤད།
ཕུང་སྐྱམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་མེད་ན་སྒྲོ་ངོར་དེ་ཕན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཚུན་ཆད་མ་ཡིན་
ཞེས་ཐག་ཆོད་ཏུ་གིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན།

རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་དབྱེ་བཞིན་གྱི་བྱང་པར།

རབ་བྱེད་དང་པོའི་རྩ་ཀྱེ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ན་ནི་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་རུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཐྱིར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མས་ནི་རང་བཞིན་མི་འགོག་ལ། རང་བཞིན་ཞེས་པ་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཤིག་ལ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པས། དེ་གཤེས་ལུགས་འཛོལ་མཁན་གྱི་སྒྲོས་ཡོད་མེད་ཐག་གཅོད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། གཤེས་ལུགས་མི་འཛོལ་མཁན་སྤང་ཙམ་དེ་གའི་ངང་ནས་འཛོག་པའི་ཐ་སྐད་པའི་སྒྲོས་རང་བཞིན་མི་འགོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འགོག་མི་བྱུང་བ་ཡིན།

ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་རུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་འཇུག་པོས་མོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་ན་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་སྟོན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུད་བསྒྲིག་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་ལ་ལྡོག་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་འགྲུབ་འགྱུར།

བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་ཚིག་གཉིས་སྟེ་བས་པས་དགག་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་མེད་ཅེ་ན་མེད་པ་རང་དང་། མེད་པ་མེད་ཟེར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་ན་ནི། ཞེས་དགག་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ན་ལ་མ་སྟོན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་དགོས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇལ་བྱེད་དོན་དམ་འཇལ་བའི་སྒྲོས་འཇལ་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་དོགས་པ་བསྐྱངས་ནས། དེའི་ལན་ལ་གཞན་དག་གིས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡར་ལ་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས། རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མི་སྦྱབ་ཅེས་སྟོན་ནི། ཞེས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འཇལ་མི་དགོས་ཤིང་། རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་མི་སྦྱབ་པར་འདོད། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འགྱུར་ཅེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགས་སྤྲུལ་བཤད་བྱས་ནས་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོས་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་ཅིང་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབྱུང་དེ། གལ་ཏེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཡར་ལ་བཅད་ཙམ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་གྱུབ་ན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་བདག་ཡར་ལ་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བདག་མེད་བཟོད་བྱར་མི་བྱེད་ཅེས་སྟོན་དགོས་པས། དེ་རྩ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བཟོད་བྱ་རྟོག་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཀྱང་སྟེན་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་བྱམ་པ་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་

བུམ་པ་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་འཛིན་ལུགས་གཅིག་
 རྟེན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལས་འཛིན་པ་སྤྲོ་མ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བས། ང་ཆོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་ཆད་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་གསུངས། འཛིན་
 པ་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་མཁན་དེ་
 ཞི་དེ་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ལྟག་སྟོང་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡིན་ལ། དེས་
 གནོད་པ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་དུ་འང་མི་ལྟ་བའི་སྟོང་ས་གནོད་ཚུལ་མེད།
 རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པའི་སྟོང་ཞི་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེས་རང་བཞིན་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ས་རང་བཞིན་ཡོད་
 པར་འཛིན་པ་དེར་གནོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་མུ་གུ་བདེན་ཡོད་དང་། བདེན་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགག་ནུས་ཀྱི།
 བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་མི་ནུས་ཏེ། རྟོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །རང་
 བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་དེ་དགག་བྱ་བ་གཤམ་གྱི་སྟོང་སང་དེ་ལ་སྟོང་ཞུགས་པ་འཕམ་ཐིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། རང་བཞིན་བཀག་
 ནས་རང་བཞིན་བཀག་པའི་སྟོང་སང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་སྟམ་ནས་ཕར་བཞག་སྟེ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཞེས་སྟོས་འཛིན་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྒྱུད་ཆད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོང་མ་ཞུགས་
 པ་ཡིན། དགག་བྱ་བ་གཤམ་པའི་སྟོང་སང་འཆར་བའི་སྐབས་ངས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཡོད་སྟམ་པ་ལྟ་
 བྱ་དང་། ངས་སྟོང་ཉིད་དེས་ཡོད་སྟམ་པ་དམན་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་མིན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་སྟོང་ཞི་འོ་ལ་དགག་བྱ་བ་གཤམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་འདི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། ངས་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཡོད་སྟམ་པ་གཏན་ནས་མེད། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་བ་གཤམ་གྱི་སྟོང་སང་གར་བ་

ན་འདི་སྟོང་ཉིད་རེད་སྟེ་མ་པ་དེ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོད་ན་ནམ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི། ཡང་ན།
 སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་སྤང་བ་སྤེལ་བས་འོང་བ་ཡིན། དེའི་རང་ནས་འདི་བདེན་སྟེ་མ་དུ་དྲན་པ་འཇམ།
 འདི་བདེན་བསམ་པའི་འཛིན་ཚུལ་སྤེལ་བས་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེས། ལྷ་གུ་བདེན་ཡོད་རིགས་པས་དགག་དགོས་ཤིང་འགོག་བྱུ་བ་པ་དང་། ལྷ་གུ་བདེན་
 མེད་དགག་མེད་གོས་ལ་འགོག་མེད་བྱུ་བ་ཅེས་གསུངས། བདེན་པར་ཡོད་པ་འགོག་བྱུ་བ་པས་བདེན་
 པར་མེད་པ་སྤྱུ་བ་བྱུ་བ་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་འགོག་མེད་བྱུ་བ་ནའང་བདེན་པར་མེད་པ་བདེན་
 པར་གྱུ་བ་པ་དེ་འགོག་བྱུ་བ་པ་ཡིན།

ཙུང་སྟོང་གི་ཙུང་པ་ནི། འདི་སྟེ་མ་དུ་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་འགྲུབ་དགོས་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 འགྲུབ་དགོས་པ་འོས་མེད་ལྟར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རིགས་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱད་
 པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་མི་ཞེས་
 པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་སྟེ་མ་པ་འོ། །

དེའི་ཙུང་སྟོང་ལ། འོ་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་འགྲུབ་ན་སྟོན་
 ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་ན་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན་དཔྱད་
 ཅིང་བཅའ་བའི་དོན་གང་རུང་ཞིག་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་ཡོད་དོ། ། ཞེས་རིགས་
 ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇམ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་
 དང་མེད། ཡིན་དང་མིན་བཅའ་ནས་གཤམ་ཏེ་རྟོག་ན་བདེན་ཡོད་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་དགག་

རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པས་མེད་དགག་ཉིད་གཞལ་བུར་
འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་གཞལ་བྱ་མིན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་
གཞན་དུ་དགག་བྱ་བ་ཀག་པ་དེ་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་མེད། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རང་
བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་ན་དགག་བྱ་བ་ཀག་པ་འི་བྱལ་ལ་ཚོས་གཞན་རིགས་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་བརྒྱབ་བྱ་དང་གཞལ་བུར་སོང་ཞིང་། དེས་ན་རིགས་
ཤེས་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
དགག་བྱ་བ་ཀག་ཙམ་དེ་ག་མ་གཏོགས་དགག་བྱ་བ་ཀག་པ་ཡོད་པར་མི་འཛིན་ཞིང་། འོན་ཏེ་རང་

བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་
སོ་སྟུང་ན། དགག་བྱ་མེད་པ་དང་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཤུགས་
ལ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །

འོ་ན། ཅི་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཤེགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ངས་སྤར་རང་བཞིན་མེད་པ་
ངས་སྟུང་བྱ་བ་ན་ངས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཤེས་ཡོང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ངས་པ་ཞིག་ཁོ་
རང་གི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཤེས་ཀྱིས་བྱ་བ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ངས་པ་
འདི་རང་བཞིན་མེད་པ་ངས་པའི་སྒྲོ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ས་
སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་སུ་སྤར་ངས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངས་བསམ་
པའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཤེས་སྟེ་བ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ལ། སྒྲོ་
འདོགས་ཆོད་རྒྱས་པ་འདི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངས་པ་འདིས་བྱས་ཤིང་། རང་བཞིན་མེད་པར་
ངས་པའི་སྒྲོ་འདིའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལུགས་ལྟར། ཤུགས་དེ་དང་ས་ཤུགས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་གོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་
པ་དེ་ཤུགས་ལ་འཕངས་ན་མ་ཡིན་དགག་བྱ་འགྱུར་པའི་སྒྲོ་ན་ཡོད་པས་འདི་མི་འཐད་རྒྱུ་ལ་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ལྟར་འདྲ་བར་བྱ་བ་ཆོད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་བརྟོགས་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྤངས་དང་ས་སྤྱོད་ལ་
པའི་སྒྲོ་སྒྲེད་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཅོད་པས་རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་
མོད་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་དེ་བཅད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངས་
པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་འདི་ཆོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ངས་པའི་སྒྲོ་ས་

ཐད་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ངེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་ལྟ་བུའི་
 སྒྲོ་འདོགས་མི་གཙོད། དཔེར་ན། སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་སྒྲུབ་
 པ་ན། བར་དུ་ཆོད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་བཟོས་པར་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་ཉག་འཛིན་
 གི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲོ་སྦྱང་རུས་ཀྱང་། སྒྲུ་མི་ཉག་པ་ཆོད་
 མ་སྒྲུ་མས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུ་ཉག་འཛིན་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་མ་སྒྲུ་མས་བཅད་པ་མིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །

ཤུགས་ཉོགས་དང་། སྒྲོ་བས་ཤུགས་ཀྱིས་ཉོགས་པའི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་
 བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་གནས་སྐབས་དེར་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མི་ཤར་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་དེས་རང་དུས་ན་རང་
 བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་སྒྲོ་དེས་ཤུགས་ལ་ཉོགས་པ་ཞེས་བྱེད། འོན་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉོགས་པ་མིན། སྒྲོ་བས་ཤུགས་ཀྱིས་ཉོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཁོ་
 རང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མི་ཤར་ལ། སྒྲོ་དེས་རང་དུས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་ཀྱང་། སྒྲོ་འདོགས་དེ་རང་གི་རྗེས་སུ་རང་གིས་སྤྱོད་
 བ་དེས་དངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཆོད་མ་གཞན་ལ་མ་བཟོས་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ་ན་
 སྒྲོ་བས་ཤུགས་ཀྱིས་ཉོགས་པ་ཞེས་བྱེད། །

ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས། ཟླ་བའི་བཞེད་པས་ཀྱང་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ།
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་མེད་དམ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་དོན་གང་རུང་གཅིག་རྟེན་པས་
 དེ་ཡོད་པར་རྟེན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་ཡང་མི་
 བཞེད་དོ། །འོ་ན། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། འདིར་ཆོད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་འཛིན་ཉེན་ན་

ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་གསར་
 དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་
 གི་རྒྱས་པས་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རྩ་བ་བཏགས་
 འོན་པའི་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་དོན་ནམ་གཞལ་བྱ་རང་མཆན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་
 དེ་འདྲའི་གཞལ་བྱའི་རང་མཆན་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་གི་སྐབས་རང་མཆན་
 སྒྲུང་བ་ལ་བསྟོས་ནས་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་འཛིན་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་བཏགས་འོན་པའི་
 རྒྱས་རྟོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་རང་མཆན་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། འཛིན་རྟོག་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཚད་མ་ཞེས་པ་འདི་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུའི་སྟེང་
 རྒྱས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། གསར་དུ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུའི་སྟོན་ནས་མི་འཛིན་པ་ལྟར། ཟླ་བའི་ཞབས་
 ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པས། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་མེད་དེས་བྱངས་པའི་བྲན་ཤེས་ལྟ་བུའི་
 བཅད་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད།

ལུགས་གཞན་གྱིས་ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་དགོས་པའི་སྐབས་བྱེད་དམིགས་བསལ་གང་ཡོད་
 ཅེ་ན། བཅད་ཤེས་རྣམས་སྤར་ཚད་མས་ངེས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤིང་། ཚད་མ་ཞེས་པ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་སྟེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་འཇལ་བ་ཞིག་
 དགོས། འདི་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཅིག་མངོན་ནམ་སྟུམ། ལུགས་འདིར་ཚད་མ་
 ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དགོས་ཀྱང་གསར་རྟོགས་མི་དགོས། ཡིན་ནའང་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་ཞེས་པའི་བསྐྱུ་བ་ནི་
 སྒྲུང་གནས་མི་མཐུན་པར་བསྐྱུས་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་
 པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་ནས་འབྲལ་ཏེ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཟླ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་
 ཟླ་དང་ཟླ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རང་མཆན་དུ་སྤང་བས། དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱུ་བ་དང་འབྲལ་བའི་

ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་རི་ལྟར་གཞལ་བ་
 ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཤིང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཞེན་པས། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་
 པའི་ཆ་ནས་མི་བསྐྱུ་བར་འཇོག་ཐུབ། དེ་ལྟར་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ས་སོ་སོར་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཆད་མ་ལ་ལུགས་འདིར་ཆད་མ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་
 དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་མོད། དེ་ཆད་མ་དང་། དེ་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་མཆན་ཉིད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་
 ལ་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བར་བཞག། དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཡུལ་མངོན་
 གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་བཏགས། དེས་ན་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་གི་སྒྲུང་བ་
 དེ་ཁོ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན། བདེན་འཇོན་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་ལ་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་དེ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་ཏེ། སྒྲུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་
 རྣམ་ཅན་གྱི་སྒོ་གྲུབ་ཅིང་། སྒོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་ཤར་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པས་དེ་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྲུབ་ཅེས་
 པ་འདི་ལ་ཐུག དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་པའི་ཆད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་པ་གཞལ་
 པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་དེ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇོག་པས་མངོན་གྱུར་ལ་
 མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལན་དངོས་གཞི་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ཏེ་ཁོ་རང་གིས་ཉམས་
 སུ་མྱོང་བའི་ཐོག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་འདྲའི་བྱད་གཞི་ཞིག་སྒོ་ལ་གྲུབ་ན་ཁོ་རང་གིས་ངེས་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་མེད་པས་རྟགས་ཀྱིས་
 སྐྱབ་མི་དགོས། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་རྒྟེག་གྱུར་མེན་པས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་རྟོག་དཔྱད་མི་

དགོས། འོ་ན། གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཉགས་ལ་མི་བརྟོས་པར་སྤར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་
 ཚད་མ་དེས་དངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
 བཅད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཉགས་ལ་མི་བརྟོས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་
 གཅོད་པར་ཡང་རྒྱས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་གྱུར་རོ། །

རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རྩེ་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གྱུར་ཡིན་
 པས་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་
 མངོན་གྱུར་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས། དེ་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་
 རོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་ཡང་མངོན་གྱུར་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

རྩྱེད་སྤྱིར་གཉིས་པ་བཤད་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་འདི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།
 མོང་དུ་ལྷགས་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་བཀག་ཅོམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་པ་མིན། ཞེས་
 ཞིབ་ཆ་ལྟེས་པར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་བཀག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་གྲུབ་པར་གསུངས།

རྩྱེད་སྤྱིར་གཉིས་པ་དེར་དོགས་སྒྲོང་ཞིག་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་
 པའམ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེད་བཅོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྒྲོང་ཉིད་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་འདིར་སྤྱི་གུ་ལ་སོགས་
 པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
 བཅོད་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། ཁ་ཅིག་བདེན་དོས་མེད་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུ་ལ། དེ་
 ནི་བདེན་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་དང་། གཞན་

དག་རིགས་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཚྭ་ག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་
 དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་
 གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོད་ཅས་ཁྱད་
 པར་འབྱེད་དེ། ལྷང་སྤྱོད་གཉིས་ཆོགས་དེ་དེར་འཛིག་གམ་སྟམ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་ཕྱེ་ནས་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟུགས་
 གཉིས་གསུངས་པ་དེ་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནམ་སྟམ། གང་ལྟར། རིགས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་
 ཚད་མ་གཉིས་ཚྭ་ག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་
 ཡུལ་ཡོད་ཅས་པའི་ཁྱད་པར་སྣ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྤར་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར། ལྷང་
 ཙམ་དེས་མ་ཆོམས་པར་ཡུལ་གྱི་སྤོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དཔྱད་པ་ཙམ་ནས་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡུལ་སྤོང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་སྟུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་
 ཡོད་པ་འཛིན་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ཡིན་པས། ལྷང་ཙམ་དེས་ཆོམས་
 རས་མི་སྤོད་པར་དོན་གྱིས་སྤོད་ལུགས་ཅི་འདྲ་བཞིག་འདུག་སྟམ་དུ་དཔྱད་ཙམ་ཉིད་ནས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་འགྱོད། །དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་རྗེད་རྒྱ་
 མེད། ལྷང་ཙམ་དེས་མ་ཆོམས་པར་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་སྤོད་ལུགས་གཤེས་ལུགས་ག་འདྲ་
 ཞིག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་མ་གཏོགས། རིགས་པས་དཔྱད་བཅོལ་ཡིན་མིན་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་མིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་སྐྱངས་ཞེས་སྣ་བའི་དོན་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་བདེན་པའི་དོན་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་
 པའི་རིགས་པས་དཔུང་བཅོལ་དུ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་མི་བཅོལ་ན་དེས་གྲུབ་
 པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སྐུ་མཆོན་དེ་བཀོད་ནས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་བཅོལ་དུ་ཡོད་ན་
 རི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེའི་ལན་ལ། འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་བཅོལ་པ་
 དང་། རིགས་ཤེས་དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་སོང་བས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ས་མཆོམས་
 མ་ཉོགས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་སྐར་བགད་པ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཐད་
 པར་ཉོགས་པར་སྒྲུའོ། །

རང་ལུགས་ལ། རིགས་པས་རྟོག་ནའང་རིགས་པས་དཔུང་མི་བཅོལ་པས། རིགས་པས་
 རྟོག་པ་དང་། རིགས་པས་དཔུང་བཅོལ་པ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་སྟེའོ། ། དེ་ཡང་མདོ་སྙུང་པ་ལས།
 སྤང་འདི་སྟོང་ཞེས་ཉོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ། མཆོན་མ་ལ་སྟོད་སྟེ་མེད་གནས་ལ་
 དད་མ་ཡིན། ཞེས་སྤང་པོ་འདི་སྟོང་ཞེས་འཛིན་ནའང་མཆོན་མ་ལ་སྟོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་
 རྒྱུབ་ཀྱིས་ཀྱང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དག ། དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་
 པོས་བརྒྱུག ། ཅེས་སྟོང་པར་ལྟ་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཅུ་རྒྱུ་ལས། སྐར་ཐུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་འོག་ཏུ་
 བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པས། སྐར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་དམ་མེད་བཅའ་བའི་
 ཆོ་བདེན་མེད་མི་རྟོག་ཀྱང་དེ་མ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་རྟོག་ཟེར་ནས་དེ་ཚུར་རྒྱུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་རྒྱུ་མེད། བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་
 ཅེས་པ་འདི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དམ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རང་མཆོན་ཞིག་བཅའ་ནས་གཏན་

ནས་རྩྱུ་མེད་པ་ཞིག་རྩྱུ་མེད་པ་ཡིན། རྩྱུ་མེད་པ་དེ་རང་ཚུགས་མི་སྤུབ་པའི་གཤེས་ལུགས་
ཤིག་ཡིན། ཁོ་རང་གི་གཤེས་ལུགས་དེ་རང་ཚུགས་མི་སྤུབ་པ་དང་། དེ་རང་ཚུགས་མི་སྤུབ་པ་
ཡིན་པས་རང་ཚུགས་སྤུབ་པ་ཡོད་མེད་བཅའ་བན་མ་རྩྱུ་མེད་པ་དེས་རང་ཚུགས་མི་སྤུབ་པ་དེ་རྩྱུ་མེད་པར་
བཞག་པ་ཡིན།

དཔུང་བཟོད་མི་བཟོད་ཅེས་པ་རང་ཚུགས་སྤུབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི་རིགས་པས་
གནོད་ཡོང་བ་ཡིན་པས་རིགས་པས་དཔུང་མི་བཟོད་པ་སྟེ། རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆོ་ཏོག་ཏོག་
འདྲ་ཞིག་ཙ་བནས་མེད་པའམ། བཅའ་བན་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེས་པ་ཞིག་
རྩྱུ་མེད་པ་འདི་རིགས་པས་དཔུང་མི་བཟོད་པ་ཡིན། ཆོས་ཅན་སྤྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་
ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆོ་ཏོག་རྩྱུ་མེད་པ་དང་། བཅའ་བའི་འོག་ཏུ་བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྩྱུ་
མེད་པ་ཡིན། རྩྱུ་མེད་པ་འདི་ཁོ་རང་གི་རང་མཆང་རྩྱུ་མེད་པ་ཡིན། ཆོས་ཅན་དེ་བརྟོགས་པའི་སྡོ་
ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ཁོ་རང་དོན་སྟོང་ནས་ཙ་བནས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་ཡིན། ཡོད་མ་སྟོང་བའི་
གཤེས་ལུགས་དེ་ཁོ་རང་གི་གཤེས་ལུགས་དང་། ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་རྩྱུ་མེད་པ་དེ་ཡིན། འདི་
འདྲའི་བདེན་མེད་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྩྱུ་མེད་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་བདེན་པར་མ་རྩྱུ་མེད་པས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་རྩྱུ་མེད་པ་ཡིན། དུམ་པའི་རང་བཞིན་
བཅའ་ནས་དུམ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དུམ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ཡིན། དེ་ལྟར་
རྩྱུ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དུམ་པ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་སྤྱུ་མེད་པ་ཡོད་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དཔུང་
ན་དེ་ཡང་རྩྱུ་མེད་པར་བརྟེན། དུམ་པ་བདེན་མེད་མི་རྩྱུ་མེད་ཀྱང་དེ་མ་རྩྱུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ།
དུམ་པའི་སྟོང་གི་རང་བཞིན་བཅའ་བའམ། དུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་བཅའ་བན་དུམ་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་གཏན་ནས་མེད་པའམ་རྩྱུ་མེད་པ་ན། དེས་དུམ་པའི་གནས་ལུགས་རྩྱུ་

པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་། གནས་ལུགས་དེའི་རང་བཞིན་བཅའ་བ་ནའང་སྤར་ལྷར་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཚུགས་ཐུབ་ཅིག་མེད་པ་ཡིན་པས་ཁོ་མ་རྟོག་ཀྱང་། སྤར་གྱི་ཚོ་དེས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མ་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན། བུམ་པའི་རང་བཞིན་བྱད་གཞིར་བཞག་ནས་སྤར་ཡང་དེའི་རྟོག་གི་བྱད་ཆོས་ཤིག་བཅའ་བ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆགས་པ་མ་གཏོགས། བུམ་པའི་རང་བཞིན་བཅའ་ནས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོག་གྱུ་མེད་པ་འདི་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མ་རྟོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་མིན། བདེན་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པས་སྤར་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་མེད་མི་རྟོག་ཀྱང་། སྤར་བདེན་མེད་མ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས་ཀྱང་། སྤར་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་མཐར་བུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོང་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆོ་ཡང་དཔྱད་བཅོང་མ་རྟོག་ལ། སྤར་དཔྱད་བཅོང་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་བཅོང་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་ཆོ་ཡང་དེ་ཉིད་མི་རྟོག་པས། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་། དེས་དཔྱད་བཅོང་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་མཚུངས་སོ། ། ཞེས་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་རྟོག་དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན། དཔྱད་དོན་རྟོག་གྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོང་དུ་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཡང་རྟོག་གྱུ་མེད་པས་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོང་གཏན་ནས་མེད། དེས་ན་རིགས་པས་རྟོག་གྱུ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་པས་དཔྱད་བཅོང་པ་ཞིག་གཏན་ནས་བཞག་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཅ་ཀྱི་ཀ་གི་ཆོག་དོན་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས། འདིར་དོན་རགས་པ་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཅོང་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་མི་རྟོག་དང་། དཔྱད་བཅོང་མི་བཅོང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་བྱད་པར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པའི་བྱད་པར་རྣམས་

ཤེས་དགོས། དཔེར་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་
 མིན། །ཞེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་ཟིན་ལ་དངོས་འགལ་གསལ་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་། འདི་
 དག་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེས་ན་ལན་ཀྱག་ཐུབ་པས། དེ་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ན་དབུ་མའི་དོན་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཐ་སྐད་དུ་འང་
 མེད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད། གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པའི་བདེན་དངོས་རིགས་པས་བཅུ་ལ་ནས་དོན་སྟོང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་གཞིར་བཞག་པ་འཇམ། བཅུ་
 ནས་སྟོང་ཀྱི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་མི་ཤེས།

ཡང་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཏན་ནས་མེད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མ་འཇམ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་དེ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་བདེན་
 ཐུབ་དུ་འཛིན་ན་དེ་ལ་གསལ་ར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞེད་དེ། དཔེར་ན། ཟས་མ་ལྟ་བུ་དེ་བཤལ་
 སྐྱན་བཏང་ན་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་ཡོང་ཡང་། སྐྱན་ཁོ་རང་མ་ལྟ་བར་ན་ཆའི་ཀྱེན་དུ་ཕྱིན་ན་ལྟོག་དུ་མེད་
 པ་ལྟར། སྐྱར་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་བསམས་ནས་འཛིན་
 མཁན་དེ་རེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཐོག་ནས་བདེན་འཛིན་གྲགས་མཁུང་
 དུ་གཏོང་བ་དང་། བདེན་འཛིན་མེད་པར་བཟོ་བྱུང་། སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་ངེས་ན་
 སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་མི་འཛིན་མོད། སྟོང་ཉིད་ཁོ་རང་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་ན་གསལ་ར་མི་རུང་
 བའི་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྐབས་མེར་འདི་འདྲ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། ལྷོང་ཉིད་ད་ཅང་ཙ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་དེ་གང་གི་
 འོན་ཏེ་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས་མཚོན་པ་བཞིག་འོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན།
 ད་ལྟ་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་ཁིང་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཕན་གཞིད་འདྲེན། ལམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་དགོས།

འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་མྱོང་ས་ནས་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཡིད་དུ་འོང་བའམ།
 བཟང་པོར་སྤང་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའམ། ངན་པར་སྤང་བའི་ཆོས་
 ཅན་ལ་སྤང་ནས་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་སྒྲེབ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་དཔྱད་དེ་ཆོས་
 ཅན་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་
 ཐོག་ནས་བཟང་པོ་ལ་བཟང་པོ་ཙམ་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེན། ངན་པ་ལ་ངན་པ་ཙམ་དུ་འདྲུ་
 ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤང་ས་པའམ། དོར་དེ་ལམ་བཟོད་ཅིང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱིད་བདེར་
 ལྟོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ལྷོང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཙ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལུགས་བཤད་རྒྱ་མེད།
 གང་ལྟར་ཆོས་ཅན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུལ་མཚོན་པ་བཞིག་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཤེས་པའི་དོན་
 དུ་ཁོ་རང་གི་ཡིན་ཚུལ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ། ཡིན་ཚུལ་དེ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་
 ཅན་ཁོ་རང་གི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན། ཁོ་རང་ལ་འཆོམས་པའི་སྤང་སྤྲང་བྱས་
 པ་ན་གཏན་དུ་བདེ་བཞིག་འོང་བ་ཡིན།

གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ཆ་
 རས་བཤད་ན་ཆོས་ཅན་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་གཙོ་ཆུང་བ་ཡིན། ངས་ཆོས་ཅན་གཙོ་
 ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཙོ་ཆུང་བར་ཕྱིས་ཀྱིན་ཡོད། ཏར་གྱིས་བརྟུས་ན་ལྷོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་

བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཇི་སྤྱོད་
ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་
བསྐྱེད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཙ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། འོད་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་
ན་དེ་བདེན་གྲུབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཚུགས་བྱལ་པ་དང་རང་དབང་བ། ལུགས་
གཞན་གྱིས། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་དེ་ཙ་བ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཏུ་འཛིན་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་ལུགས་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཅུ་ནས་བྱམ་པ་དེ་རྟེན་
ན་བྱམ་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་འགྱུར། བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་བཅུ་བ་ན་བྱམ་པའི་ཀྱན་
རྩྭ་པའི་ངོ་བོ་དེ་མ་རྟེན་པས། བྱམ་པ་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཡིན། གནས་ལུགས་རིགས་
པས་རྟེན་ཅེས་པ་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་བཅུ་བ་ན་བྱམ་པ་ཁོ་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་
དེ་རྟེན། བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་བཅུ་ལ་སའི་གཞིར་བྱས་ནས་བཅུ་ལ་ཏེ། མཐར་བྱམ་པའི་
གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་རྟེན་ན་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་དབྱུང་བཟོད་དུ་འགྱུར། བྱམ་པའི་གནས་
ལུགས་ཁྱད་གཞིར་བཞག་ནས་དེའི་གྲུབ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་ན་ཁོ་རང་མི་རྟེན་པས། བྱམ་
པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

བདག་སྐྱེ་འགོག་རྩུལ།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་པའི་ཐད་དུ། ཅ་རྒྱུ་ཀ་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་
ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་བཞག །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་།
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྦྱབ་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གངས་
ཅན་པའི་འདོད་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ངས་མི་ཤེས་ཀྱང་། རགས་ཅམ་བཤད་ན། སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཅ་བའི་བྲེད་པ་པོ་དེ་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་
དུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུའི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དེ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུའི་
རང་བཞིན་དང་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་དུས་ནས་འབྲས་བུའི་
རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའམ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་
མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱུར་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་
མངོན་པོ་ཡོད། དངོས་པོ་ཁོ་རང་ལ་དོན་བྲེད་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་མིན། དངོས་
པོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚྭ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན།

དེང་སང་ཆོན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོན་ལ། དཔེར་ན། མིའི་ལུས་གྲུབ་པ་ལ་པ་ལས་

རིགས་རྒྱན་ཕྱ་ཇས་ (Chromosomes) ཅིར་གསུམ་དང་། མ་ལས་ཅིར་གསུམ་བཅས་བརྗོད་མས་
 རིགས་རྒྱན་ཕྱ་ཇས་ཞེ་དུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རེ་རེའི་ནང་དུ་རིགས་རྒྱན་ཕྱ་ཇས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་
 (Genes) བྲག་བྲིག་མང་པོ་ཡོད། འདི་ཚོ་ང་ཚོའི་གཟུགས་པོ་ཡར་ལོངས་ཆར་ནས་གཟུགས་
 པོའི་སྒྲེ་བ་དང་། འབྲུར་ཀོང་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཆ་ཆང་རིགས་རྒྱན་ཕྱ་ཇས་དེའི་
 ནང་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད། གངས་ཅན་པས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་མྱ་གུ་བཤད་པ་ལྟར། ཆན་
 རིག་པས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ལུས་པོ་ཆ་ཆང་དང་། ཐ་ན་སྤྱ་ཀང་རེ་རེ་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲེ་གིན་ཡོད་པ་དེ་
 ས་མའི་བྲུ་བྲག་གི་ནང་དུ་ཡོད་ཅེས་བཤད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱས་པ་ལ་བསམ་སྒོ་བྲང་ན་སལ་ཆེར་
 འགྲིག་དཔེར་ན། ང་ཚོའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཞིག་རྩ་བའི་ས་
 པོན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་ཡར་དེད་ཕྱིན་ན། དཔེར་ན། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་མ་
 ཆགས་གོང་ལ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཞིག་དུས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད།

རྒྱལ་ཇས་དེ་ཇེས་སུ་ཆགས་རྒྱུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། འཛམ་བུའི་
 སྤྱིང་རྩ་བ་ནས་མ་ཆགས་གོང་གི་རྩོམ་གཞིའི་རྒྱལ་ནི། དཔེར་ན། དེ་རིང་གི་གདང་རུས་པ་ཆགས་
 པའི་རྩ་བའི་ཐོག་མའི་རྩོམ་གཞིའི་རྒྱལ་དེ་དང་། དེ་རིང་རྫོང་ཆགས་པའི་རྩོམ་གཞིའི་རྒྱལ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལ་བྱུང་པར་མེད། རིམ་གྱིས་རྒྱལ་གཅིག་བདེ་སྤྱད་མྱོང་མཁན་གྱི་རྟེན་ཞིག་དང་། རྒྱལ་
 གཅིག་དེ་བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་བ་མེད་མཁན་གྱི་རྟེན་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་དེ་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ངའི་
 བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན། རྟེན་གསུམ་པ་ཞིག་གཞག་དགོས་པ་དང་། ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཤེས་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གསུངས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དམ་སྟེ།

གངས་ཅན་པས་ས་པོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཆ་ཆང་གྲུབ་ཅིང་། དེ་
 ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཆ་ཆང་གྲུབ་ཆར་བཞིག་འབྲས་བུ་མངོན་པར་གསལ་ནས་ཡོང་བ་ལ་འབྲས་བུ་

སྐྱེས་ཞེས་འདོད། གང་ལྟར་རྩ་ལས་འབྲས་ཤུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དམིགས་བསལ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞི་ནས་རྩུས་ཕན་བདགས་ནས་གྲུབ་པར་བྲས་པ་དང་། མངོན་
 ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཞིག་མངོན་ཏུ་གྱུར་བར་བྲས་པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་འབྲས་ཤུའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཆང་རྩུའི་
 གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཆར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཁོ་སྐྱེས་ཆར་བའམ་
 གྲུབ་ཟིན་པས། ཕན་འདོགས་ཤེད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྲས་པ་དང་། མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཞིག་མངོན་
 ཏུ་གྱུར་བའི་དོན་ཏུ་ཕན་འདོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྩ་ལི་གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཆར་བ་ཞིག་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་
 ཡང་སྐྱེ་ཆོག་པས། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཤེད་འདི་ལྟར་གསུངས་
 པ་ནི། འབྲེལ་པར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མདོར་བསྟན་དང་། རྩུས་
 བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་དོ། ཞེས་རྩུས་བཤད་ཀྱི་ཆོག་ཡང་ཞེས་པ་དེ་ཡར་སྐྱར་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན། སྐྱེ་བ་ཐུག་
 མེད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཐལ་བ་འདི་འཕངས་ནས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མི་འབྲད་པར་གསུངས།
 དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་རྩུས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། གསལ་
 ཟིན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས། ཐལ་བ་སྤྱི་གཉིས་ལ་ཁུབ་པ་མེད་ཅེས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་གངས་
 ཅན་གྱིས་ཞིབ་ཆ་བྲེས་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མངོན་
 པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་རྩུས་གསལ་རྟུ་བྱེད་མི་དགོས་མོད། མངོན་པར་མི་གསལ་
 བ་དེ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་རྩུས་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་བྲས་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་དེས་སྐྱོན་སྤོང་

མི་བྱུང་སྟེ། གསལ་པའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་དུས་ནས་གྲུབ་པས། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་ཕྱ་གུའི་
 རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་དུས་ནས་གྲུབ་དགོས་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་། གཙོ་
 བོ་གཅིག་གི་རྣམ་པོ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་ཕྱ་གུའི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱའི་གནས་
 སྐབས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། སྤར་གྱི་སྦྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །རྒྱའི་གནས་
 སྐབས་ལ་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱ་ལ་སྤར་ཡོད་ཁོ་ན་སྦྱེ་བའི་ཕྱོགས་
 ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་དུས་ནས་རང་བཞིན་ཆོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་སྦྱེ་བ་ལས། རྒྱ་དུས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མ་ཆོགས་པ་ཞིག་སྦྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་དང་འགལ་བས།
 ཁོ་རང་གི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་བཅོམ་དོ། །

དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་བསྦྱོན་
 པ་ན་འགྲེལ་ངག་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྦྱེ་བ་
 མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱེ་བ་བྱུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་ངག་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེ་སྦོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་གཟིགས་
 པ་ན། དེ་ལ་སྦྱོན་མཐོང་ནས་སྦྱོན་བཅོམ་མཛད། དེ་ནི་གཞུང་འདིར་བདག་སྦྱེ་འགོག་པའི་རུས་
 པ་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་མ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བཅོམ་
 པའི་ཉེས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་གཞན་གྱིས་སྦྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཉེས་པ་སྟེ། མངོན་
 པར་མི་གསལ་བ་དང་གསལ་ཟིན་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྲེད་བྱས་ནས་སྦྱོན་བཅོམ་པ་མ་བསལ་བ་
 དང་། གཞན་གྱིས་སྦྱགས་ཡོད་པའི་ཆོག་སྟེ་སྦྱོན་འཕྲོལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྦྱོན་བསྟན་ནས།
 ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་བཀོད་ནས་སྦྱབ་ཚུལ་ཞིག་གསུངས།

དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ལ་བསྟན་

པའི་སྐྱོན་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་འཐད་པར་གསུངས་ནས་
 སྐྱོན་སྤྱོད་མང་ད། དེའི་ནང་གི་ཞིབ་ཕྱེ་ཞིག་ང་རང་གིས་ལེགས་པོ་མི་ཤེས། གང་ལྟར་ཅ་དོན་
 འདིའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པས་བཞིན་ཡོད། སྤྱོད་དཔོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་མེད་དགག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡིན་པ་སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱི་སྤྱོད་བཞིན་གནང་བའི་དོན་ཆོན་གསུམ་པ་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཆོག་དུ་
 འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བསྐྱེད་པ་ལས་གསལ་བར་ཤེས། སྐྱོན་འདོགས་ཇི་ལྟར་འོང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་སྤྱི་སྤྱོད་པས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་འགྲེལ་པ་བསྐྱོན་པ་ན། སྐྱེ་བར་
 བཞིན་པ་ཐ་སྟད་ཅམ་ཡིན་པ། ཞེས་གཏན་ཆོགས་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཐ་སྟད་ཅམ་
 དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་བཞིན་པར་གསུངས་ནས་གཏན་ཆོགས་བཞུགས་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་
 བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་
 བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འདིས་བསྐྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་དངོས་ཟེན་ལྟར་དུ་བཞུགས་ན་མི་འགྲིག། ཐལ་འགྱུར་
 དེ་གཏན་ཆོགས་ལ་འགྱུར་ཡོང་ན་ཐལ་བ་བསྐྱོད་པ་བཞིན། བསྐྱེད་བྱ་དེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་པ་ཐ་སྟད་
 ཅམ་དུ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་ཐ་སྟད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་ཐལ་བ་འགོད་སྤྱོད་པས་འདིས་དཔུང་
 པ་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འདོད་པར་མངོན་ཞིང་། ལེགས་
 ལྟན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་གཞན་
 གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་དང་། འདིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འདོད་ནས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཞུགས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ལ་བསྐྱེད་ན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆོག་
 འདིས་ཐོན་འོང་བས། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་དཔོན་

གྱི་ལུགས་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་བཤེས།

ཅ་ཀྱི་ཀ་ལས། དོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་མིན་ལ། ཞེས་སྟེ་བདོན་མེད་པ་དང་ཐུག་
པ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། བདག་
སྟེ་ཡོད་ན་དོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་བདག་ལས་སྟེ་ན་དོན་མེད་དང་ཐུག་
མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། ཐུགས་ཆོས་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་
ཞིང་། དེས་ན་བརྗོག་དོན་གཉིས་རྟགས་སོ། །བརྗོག་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟེ་བདོན་དང་བཅས་
པ་དང་ཐུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བརྗོག་དགོས་ན། དངོས་
ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བརྗོག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་རྟགས་བརྗོག་པ་ལྟར་བྱུང་མེད་པས། ཞེས་ད་ལྟའི་རྟགས་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་
མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་བརྗོག་ནས་སྟེ་བདོན་དང་བཅས་པ་དང་ཐུག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཏན་
ཆོགས་བཀོད་པ་ལྟར། དམ་བཅའ་བདག་ལས་སྟེ་བམེད་དེ་ཞེས་པ་བརྗོག་ནས་བཞག་དགོས་ཀྱང་།
རྟགས་བརྗོག་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་བརྗོག་དུ་མེད། དེས་ན་བདག་ལས་སྟེ་བ་མིན་པའི་སྟེ་བ་ཡོད་པ་
འཕངས་ཏེ། སྟེ་བདོན་དང་བཅས་པ་དང་ཐུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤེས་པའི་ཆོ་ན་སྟེ་བ་
ཡོད་པ་ཞིག་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ཞིང་འཕེན་ལ། བདག་ལས་སྟེ་བམེད་ཅེས་པས་བདག་སྟེ་རྣམ་པར་
བཅད་ཅམ་མིན་པའི་སྟེ་བ་ཞིག་འཕངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་སྟེ་རྣམ་པར་བཅད་
ཅམ་མིན་པ་བརྗོག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཆོ་སྟེ་བདོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྟེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་མིན་ནི་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྟེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཆོག་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ལ་སྦྱོན་བཅོམ་པ་དེ་སྦྱོན་མི་འདུག་ཅེས་སྦྱོན་སྤྱོད་གནང་བ་དང་ཆབས་
 ཅིག་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཁྱེད་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལེགས་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་། དབུ་
 མ་པས་རང་རྒྱུད་ཁས་ལུངས་ན་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལེགས་ཀྱིས་བཞེས་མི་རུང་ཞེས་
 ལེགས་ལྡན་ལ་སྦྱོན་བཅོམ་པ་དང་། འདིའི་ཐོག་ནས་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་བྱུང་བ་ཡིན། སངས་
 རྒྱུ་བསྐྱུངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཁོང་ན་མ་གཉིས་སྦྱོབ་དཔོན་ལྷ་སྦྱུབ་ཀྱི་དགེ་ལུགས་ཀན་པ་ཨ་
 སྐྱེ་མཐུ་ཆེན་གཙོ་བོའི་གས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། ཁོང་ན་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་སྦྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་
 ཚུལ་རུང་ཟད་མི་འདྲ་བཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདི་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་ཐོན་འོང་། མདོ་དོན་སྣོད་པོ་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལེགས་ཀྱིས་བཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྦྱང་བ་མེད་ཅེས་པའི་ཅ་བ་བྱུག་
 ས་འདི་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་ཐ་སྣང་དུ་རང་མཆོན་ལེགས་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་
 ལ་སྦྱོགས་པས་ཐ་སྣང་དུ་རང་མཆོན་ལེགས་ཀྱིས་བཞེས་པའི་སྐད་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོན་འཕེན་པར་མཛོད་
 པ་འདི་རྒྱ་བས་ཞིབ་ཆགས་པོ་བྱས་ནས་གཟིགས་པ་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྦྱང་བ་མེད་ཅེས་གསུངས།
 འདིའི་དོན་སྣོད་དབུ་མ་པ་ལྷ་སྦྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་ནི་ཐ་སྣང་དུ་འང་རང་མཆོན་ལེགས་
 པས་ཐ་སྣང་དུ་འང་རང་མཆོན་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་བཤད།

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཉོག་གི་འབར་བའི་ནང་། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་
 ཅག་ཀྱང་ཐ་སྣང་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྦྱ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ནམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་ཡོད་ཀྱི་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་སྣོད་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་འགོག་ཚུལ་འདིར་དབྱུད་པ་ན། ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་

ཅེས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་གང་ལ་འཛོགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ལ་འཛོགས་ན། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་ཞེས་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛོགས་ན། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་མིང་བདས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེ་ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོན་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོན་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བཟོན་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོན་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནམ་པ་འདྲ་བས་སྒོ་གྲོས་འབྲུལ་བས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱུལ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་གསལ་བར་ཤེས་ཐུབ། ངས་ཙ་མེའི་ཁྱིམ་ཆེན་ཆེན་ནི་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་བཀའ་བྲིད་ཞུ་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐལ་སྒྲིག་སྒྲོར་གོ་བ་རུང་བད་ཆགས་སྐབས་དགའ་བ་བད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ལྟར། ཐལ་སྒྲིག་གི་གཞུང་འདི་མཐེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། གོ་བོས་སུ་ཆེན་སྒྲོང་དཔོན་གྱིས་བཀའ་གནང་དོན་ལ། ཆེན་སྒྲོང་དཔོན་ལ་དགེ་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་ཐལ་སྒྲིག་གི་སྒྲོར་ཆ་ཆང་རྟོགས་མཁན་དེ་ཆེན་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་དང་ཆེན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཉུང་གས་ཤིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་གསུང་རྒྱལ་འདུག །དེས་ན་ཐལ་སྒྲིག་འདི་མཐེགས་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མོ། །

གཞན་སྤྱི་འགོ་གཙུག་ལ།

ཅ་བར། གཞན་ལས་མིན། ཁྱེས་གཞན་སྤྱི་འགོ་གཙུག་ལ། སྤྱིར་བཏང་དཔེར་ན། རྒྱ་ལས་
འབྲས་བུ་སྤྱི། མ་ལས་བུ་སྤྱི། ས་པོན་ལས་སྤྱི་གྲུ་སྤྱི་ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ནམས་ནི་དཔུང་
པ་མ་བྱས་པར་བཞག་ཅིང་། ཡིན་ནའང་སྤྱང་ཙམ་དེས་མ་ཆོམས་པར་སྤྱི་བ་ཟེར་བ་ག་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་ཅེས་བརྟགས་གིང་དཔུང་པ་ན། ཡང་ན། བདག་ལས་དང་། ཡང་ན། གཞན་ལས་དང་།
ཡང་ན། གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱི་དགོས། ཡང་ན། འདི་སྤྱིད། ཡང་ན། འདི་ཡིན་དགོས། འདི་མ་
གཏོགས་འགོ་ས་མེད་ཅེས་དཔུང་དེ་སྤྱི་བ་ཞིག་བཞག་འདོད་ནས་མཐའ་བཞི་བཤད། དེས་ན་གཞན་
ལས་སྤྱི་ཁྱེས་པ་འདི་ཡང་དངོས་མེད་ཐ་དད་ཀྱི་གཞན་ཙམ་མིན་པར། བརྟགས་གིང་དཔུང་ནས་
བཅའ་རྒྱ་ཞིག་གཞིར་བཞག་ནས་གཞན་ཁྱེས་བཞག་པ་སྟེ། སྤྱང་ཙམ་འདི་མ་ཡིན་པའི་རང་ཚུགས་
ཐུབ་པའམ་རང་དབང་བའི་གཞན་ཞིག་ཏུ་འཛོག་པས། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་ལས་རང་དབང་གི་གཞན་
དུ་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར།

དཔེར་ན། འབྲས་བུ་ནས་སྤྱི་གཞི་ཁོ་རང་གི་ས་པོན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ལྷགས་འདི་རང་
དབང་བའི་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འདིའི་གཞན་དུ་ཡོད་ལྷགས་དེ་ནི་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུ་དེ་འབྲས་ཀྱི་
ས་པོན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་གཉིས་སྤྱི་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་བརྟོས་པ་མེད་པའི་
གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འདྲུག །ཆ་ལུ་མའི་འབྲུ་བཏབ་ན་ཆ་ལུ་མའི་སྤྱང་ཙམ་གཏོགས་

སྤོང་པོ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་རང་ས་བོན་གྱི་རྩ་ས་པ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
 ཞིག་ལས་མི་སྐྱེ་བས་ཡིན། རང་དབང་གི་སློན་ས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལས་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡིན་ན་སྤྱང་བ་ལས་སྤྱན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་རང་
 རང་གི་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འབྲེལ་པ་ནས་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
 བ་དང་། རང་དབང་བའི་གཞན་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་བརྟོས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མེད་
 དུ་འགྱུར་བས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་
 འཛིག་རྟེན་ས་བོན་ཅམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྐྱེ་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་
 སོ་སྟུམ་དུ་རྟོག་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཤེས་
 བྱེད་དུ་བྱངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་འཛིན་པ་ལྟ་སྐྱེས་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་
 གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིགས་འགྲོ་བ་ཡིན།

མཐའ་བཞི་བཀའ་པའི་གྲུབ་དོན་ལྟ་ན། དཔུང་ནས་སྐྱེ་བ་འཛིག་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་
 ལས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱང་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད། མདོ་དོན་སྟོང་པོ་དཔུང་པ་བྱས་ནས་སམ་བཏགས་
 དོན་བཅའ་ནས་སྐྱེ་བ་བཞག་ན་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་འཛིག་མི་ཐུབ་པས་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད། སྐྱེ་བ་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་ནི་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྟེ། མ་བཏགས་མ་དཔུང་པར་སྤྱང་ཅམ་གསལ་ཅམ་གྱི་ངོས་
 ནས་ཕན་གཞོད་འདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་རྟེན་འབྱུང་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་
 སྐྱེ་བ་པོ། །གང་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཤིང་།
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་འཛིག་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ནས་འཛིག་དགོས་པས། རྒྱུན་བཞི་དང་རྒྱ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

གཞན་མང་པོ་འདིར་གསུངས་ཏེ།

རྩ་བར།

རྒྱན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །

དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག། །

བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །

རྒྱན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །

རྒྱན་ལ་སྟོན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །

གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྟོན་པ་པོ་ལོ་ཀ་ཕྱི་མ་དེས་གཞན་སྐྱེ་འགྲོག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་བརྟན་པའི་རིགས་
པ་གཉིས་པ་དེ་ལ། སྟོན་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་པ་དང་། རིགས་པ་གསུམ་པ་དེ། གཞན་
ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་པ་སྟེ། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མི་འཐད།

འདི་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་གསུངས་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་དངོས་
པོ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་
རང་བཞིན་འགྲུབ་རྒྱ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། འདི་མེད་པས་བདག་གི་དངོས་
པོ་ཡོད་པ་མིན། ད་ལྟ་འདིར་འབྲས་བུ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་བཤད་དེ། རྒྱ་དེ་སྐྱེས་ཙུང་
བས་རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཡིན། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་བཤད་སྐབས་སྐྱེ་བ་འདི་

འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་དེ་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་དེ་
 བྱང་ཆོས་སམ་བཞེན་པ་དང་། དེ་ཞེ་ན་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེ་ན་མུ་གུ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་
 ཡི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། བྱང་གཞི་འབྲས་བུ་དང་དེའི་བྱང་ཆོས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཞེ་ན་བཞེན་པ་ཡིན། འོན་
 །ཀྱང་དེ་རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་ན་བཞེན་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་མ་འབྲུལ་བ་
 དང་། འགྱུར་མེད་དུ་ཞེ་ན་དང་བཞེན་པར་གནས་དགོས།

མིང་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འབྱུང་འགྱུར་ལ་བསམས་ནས་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་
 རྒྱ་ཁེས་ཐ་སྟད་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞེད་བྱུང། བཞེན་པར་གྲུབ་པའམ་རང་མཚན་ནམ་རང་དབང་
 བའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཁེས་བཞེད་པ་ན་བཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཞེ་ན་འབྲས་བུ་གཉིས་
 དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པས། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་
 མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ན། ས་པོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་
 རྩྱགས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་རྩྱགས་པ། ས་པོན་འགག་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
 བྱ་བ་དེ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་འང་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དེ་
 འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྐབས་དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་དེ་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་ཞེ་ན་དང་བཞེན་པ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་ལ། ད་ལྟ་རང་དབང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་གི་ཞེ་ན་བཞེན་པ་མིན་པར། མིང་
 ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་ན་བཞེན་པར་བཞག་ན་འགྲིག་ཅིང་། རང་དབང་གི་ཞེ་ན་དང་བཞེན་པར་འཛོག་
 ན་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ལྟར་རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅི། །རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཁེས་གང་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་མ་གྲུབ་པར་དེའི་སྐྱེ་བ་འཛོག་མི་ཐུབ་

པར་བརྟེན། བདག་གི་དངོས་པོ་གྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཀོད་དེ་གཞན་དངོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་
སྒྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གཅིག་སྒྱུར། ཡང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་གཞན་
ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་བསྐྱབས་
ནས་གཞན་མེད་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བ་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་
རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་ལ་མེད་དེ། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ན་མཐོང་
དགོས་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་
ན་བདག་སྐྱེ་འགྲོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་པས། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུའི་དངོས་
པོ་མ་གྲུབ་པ་དེ་མིན་ཏུ་གསལ་ལ། རྒྱུ་དེ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དུ་བཞག་
དགོས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་
སུ་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་དབང་པོའི་གཞན་ཡིན་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་གཞན་ནམ་ཁོ་རང་གི་བརྟེན་ས་མཛུ་བ་
མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དུ་འཛོག་
པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་སའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་དུ་བཞག་
དུ་མེད།

ཙ་བར།

བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྡན་མ་ཡིན། །

རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་མེད། །

བྱ་བ་མི་ལྡན་རྒྱུན་མ་ཡིན། །

བྱ་བ་ལྡན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན། །

ཞེས་པ་འདིས་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བས་
 འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་ནའང་སྐྱབ་མི་ཐུབ་པོ། །བྱ་བ་རྒྱུ་
 ལ་ལྡན་ཞེས་པ་དེ་དབྱེད་པ་བྱས་ན་རྟེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཀོད་པ་ནི་གོང་དང་
 མཚུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

རྩ་བར།

འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྐྱེ་བས་ན། །

དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱུ་ཅེས་གྲག། །

ཅེས་སྐྱོན་སྤང་གསུངས་ནས།

རྩ་བར།

ཇི་སྲིད་མི་སྐྱེ་དེ་སྲིད་དུ། །

འདི་དག་རྒྱུ་མིན་ཇི་ལྟར་མིན།

ཞེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཚང་
 ཞིང་། མེད་པའི་ཚོས་ལ་རྒྱུ་གྱིས་བྱས་པ་མི་འདུག་ཅིང་། ཡོད་པ་ལ་རྒྱུ་གྱི་བྱེད་པ་མི་དགོས་
 པར་བརྟེན། རྒྱུ་ཞེས་པ་འདི་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ།

རྩ་བར།

མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །

རྒྱུ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །

མེད་ན་གང་གི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར། །

ཡོད་ན་རྒྱུ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་རྩ་བར།

གང་ཆེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །

ཞེས་སོགས་གྲིས་རྩ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་དམིགས་རྒྱུ་ན་འགོག་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ན་འགོག་པ་ལ།
རྩ་བར།

ཆོས་ནམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། །

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་བདག་ས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་
པས། རང་དབང་གི་སྐྱེ་བ་དང་རང་དབང་གི་འགག་པ་མི་འཐད་ལ། སྦྱིར་འགག་པ་མི་འཐད་ན་
དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ན་ཞེས་པ་མ་ཐག་ས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཕྱི་མ་འགྱུར་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ན་འགོག་མི་ཐུབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན།

རྩ་བར།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་ནམས་ཀྱི། །

ཡོད་པ་གང་ཕྱིར་ཡོད་མིན་ན། །

ཞེས་སོགས་བདག་རྒྱུ་ན་འགོག་ཚུལ་ཏེ་རིགས་པའི་འགྲོས་གཅིག་པ་ཡིན།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འབྲད་རྩྭ་ལ།

དོན་བསྟུས་ཏེ་རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་འདི་རུང་ཟད་གལ་ཆེ་བར་
མཐོང་བས་དེ་ལྟ་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས། ཅ་ཤེ་ཁྱེ་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནམས་ལ་
བསམ་སྒྲོ་ངེས་པར་གཏོང་དགོས།

ཅ་ཁྱེ་ཀ་ལས། གསུམ་པ་ནི་རབ་བྱེད་འདིས་གང་འགོག་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་ལུགས་དང་།
དེ་རིགས་པས་བཀག་པའི་འོག་ཏུ་ངེ་འབྲེལ་གྱི་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འབྲས་བྱ་
འཛིན་རྩྭ་ལ་གསུམ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཏོད་ན། ས་པོན་དང་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་གྲུ་དང་མེ་
ལ་སོགས་པ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཐོས་པ་ན། ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་
གྲིས་འབྲས་བྱ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ན། དེ་འབྲེལ་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་
དེ་རང་གི་ངོ་ཐོས་གྲུབ་པའི་བསྦྱེད་བྱ་སྦྱེད་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་། གང་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བ་
དང་ཚུགས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་ལ་ཤར་ཏེ། བསྦྱེད་བྱ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འདི་ཐམས་ཅད་རང་
དབང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་མི་
ཤར། དེ་ལྟ་བུའི་བསྦྱེད་བྱ་སྦྱེད་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་
སྒྲུབ་ཞིང་། སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེར་བདེན་འཛིན་

ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་དོན་དེ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་
བརྒྱུད་པའི་དོན་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་
དང་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་ནས། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ལུགས་
སྟོན་པ་དཔྱད་པ་ན། རང་དབང་གི་སྟོང་ནས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་གཞོད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟར་བྱ་ཞིག་
འདུག །ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་ན། གོང་དུ་གསུངས་
པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དཔྱད་པ་ན་མི་འཐད་པ་མཐོང་རྒྱ་ཞིག་དང་། འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་
བསྐྱེད་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། རྒྱེན་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལས་ན་ཡོད་མེད་གང་སྐྱེད་ཅེས་སྟོན་
ཀྱིས་རྒྱའི་ངོས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་སྟེ། མདོར་ན། རྩོལ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གང་གི་ངོས་ནས་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འད་མི་འཐད་
པ་དང་། འཛོག་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་དེ་བསམ་པ་ན། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད། འགག་པ་
མེད། ཅས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་འད་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་འགག་པ་མ་བཀག་པས་སྐྱེ་
འགག་ནས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དབུ་མ་པས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་འདི་དག་བཀག་
ཡོང་བ་འདི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རྩ་བ་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ན། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་མེད་ཅེས་བརྟོག་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་མིན་པར། སྐྱེ་མ་ལྟར་གསུངས་པས་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། སྐྱེ་
འགག་ལ་སྟོན་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དབུ་མ་པས་འདོད་ན། རྟེན་འབྱུང་
གི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། དབུ་མ་པས་ངེ་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན།
སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་ཟེར་

བཅིན་ནོ། །

འདི་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཙུ་ཁྲི་ཀ་ལས། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
 པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྒྲང་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྒྲངས་ན། རིགས་པ་དུ་མས་གནོད་དེ་ཐ་སྙད་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་
 སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡན་གནོད་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པ་བསྟོན་མེད་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བས་ཡོད་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདྲ་སྟོང་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་འཕམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་
 བཞག་ན་ནི། སྒྲུང་གོང་དུ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས། ཡོད་ནི་ཡོད་ཀྱང་རང་
 འོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་པས། ཡོད་ལུགས་དེ་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་
 དུ་མི་འཐད་སྟུང་དུ་བྲན་ནོ། །

དེ་ནས་ཙུ་ཁྲི་ཀ་ལས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེང་ནས་འཛོག་
 པ་ལ་གོ་མས་ཆེ་བས། དེ་བཀག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཛོག་
 པ་སྟོང་ལ་མི་བདེ་ཡང་། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་ལ། སྒྲུང་མ་ལ་མི་འཐད་ན་ཕྱི་མ་ལ་འཛོག་
 པ་འོས་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སྟོང་འི་ཚུགས་སུ་བྱང་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་རིགས་བསྐྱེད་
 བྱ་གིན་དུ་བཟང་པོ་ཡིན། ང་ཆོར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་སྟོང་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་གང་
 སྒྲུང་ཡང་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ། རང་འོས་ནས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པས།
 འདི་དང་འདི་ཞེས་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པར། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་
 བརྗོད་ན་སྟོང་ལ་མི་བདེ་བ་ཡོང་གིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ལས་ནི་མ་འདས་ཤིང་། རང་
 འོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་ན། རང་འོས་ནས་མེད་པ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་
 ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་འགོ་ས་མེད་སྟུང་དུ་སྟོང་འི་ཚུགས་སུ་བྱང་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་།

ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡིད། འདི་དག་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཉམས་སྤྱོད་
གི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་བསམ་སྒྲོལ་པར་གཏོང་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྤྱངས་པའི་གྲོགས། ཁྱིད་
ཀྱི་སྒོ་དོར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཛིག་པ་དཀའ་མོད་ཀྱང་། རྟེ་འབྲས་
དབུ་མའི་ལུགས་ནི་ཡིན་ལོ་ཞེས། རྟེ་སྐད་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས། ཞེས་ང་ཆོའི་སྒོ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་ཟེར་བཞིག་བསམ་སྒྲོལ་བཏང་
བན་སྒོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཆར་དཀའ། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་སྒོ་ལ་སྤྱང་བ་
བཞིན་མེད་ཅེས་བཅོམ་ན་ཚུལ་དེ་རྗེ་ལྷ་ར་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་སྒོ་ལ་མི་བདེ་བཞིག་ཡོང་ནའང་། རང་
ལ་སྤྱང་བ་ལྷ་ར་མེད་པར་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ཡོད་ཅེས་རང་གི་སྒོ་དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱང་ན་
ལེགས་པར་གསུངས། ཐ་སྤྱད་དུ་འང་རང་མཚན་བཀག་པ་ན་རང་མཚན་ཞེགས་པའི་ཤུལ་ལ་མིང་
རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་འཛིག་པ་འདི་སྤྱོད་ཐོག་ནས་མཛེས་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས།

ཕུང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེས། ད་ལྟར་རེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག རྒྱགས་བྱུང་བདེན་གྲུབ་
སོགས་བདེ་ལ་ཞེན་པས། རྒྱང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་རང་སོར་བཞག་ནས། རྟེགས་རྒྱ་དུ་ཅན་ཞིག་
འཛོལ་བར་སྤྱང་སྟེ། ཞེས་པ་ཐ་སྤྱད་ཚད་གྲུབ་ཁས་ལེན་མཁན་དགེ་ལུགས་པ་ཆོས་སྤྱང་ཕྱོགས་
ལ་གཅིགས་ཆེན་བྱས་ནས་སྐབས་རེར་མཐར་སྐྱུང་བས། ང་ཆོར་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཡིང་ཡིང་ཞིག་ཤར་ཞིང་། ཤར་བདེ་དགག་བྱ་ལ་མ་བཞག་པར་དེ་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་
ཚད་དང་། ཐ་སྤྱད་དུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་སྤྱད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཅོམ་
ནས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རང་མཚན་དང་། བདེན་གྲུབ། རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་ཞིག་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ། རྒྱང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་ཡར་

བཀའ་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་བར་དོགས་ནས་སྤང་བ་ཡིང་ཡིང་དེ་རང་སོར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་དགག་
 རྒྱ་རྩ་ཅན་ལྟ་བུའི་བདེན་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་གཞན་ཞིག་བཅའ་དེ་ཅི་ཙམ་བཀའ་ན་ཡང་། སྤྱི་བ་
 བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། །ལང་ལང་ཡིང་ཡིང་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་ཁི་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་ཤར་བའི་ཀྱན་རྩིབ་གྱི་ཆོས་དེ་དག་བཏགས་ཙམ་གྲགས་ཙམ་
 གྱི་ཡོད་ཚུལ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡིང་ཡིང་ཡོད་པ་ཞིག་མིན།

སྤང་སྤོང་གཉིས་པོ་དེ་སྤོར་སྤོར་གཅིག་ལ་རྒྱབ་མདུན་ངོས་གཉིས་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤོང་པ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་དེ་གའི་རང་ནས་ཤར་བའི་དེན་འབྱུང་འདི་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་
 རང་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་ཚུགས་སྤྱབ་པ་ཞིག་མིན། རང་ཅག་ལ་སྤང་བ་ཡིང་ཡིང་ཤར་བ་ཟེར་བ་
 དེ་ཚུགས་སྤྱབ་པའི་སྤང་བ་ཤར་བ་དེ་རང་ཡིན་ལ། ཚུགས་སྤྱབ་པའི་སྤང་བ་ཤར་བ་ལྟར་ཚུགས་
 སྤྱབ་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་མི་འོང་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་དང་སྤང་བ་དེན་
 འབྱུང་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་དེ་བཏགས་
 ཙམ་མ་གཏོགས་མེད། གནད་འགག་མ་ཐིགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ན། །ཨ་མ་ཀན་མོ་དེ་བྱོས་
 དོགས་འདུག་གོ །ཞེས་དགག་བྱའི་གནད་བཅའ་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། དགག་བྱའི་གནད་ངོ་འཕྲོད་
 པའི་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟག་མ་མེད་པར་ཁྲིགས་སྤྱབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཨ་མ་
 ཆོས་ཉིད་དེ་རང་ཅག་གི་སྤོང་ཡུལ་ནས་བྱོས་ཉིན་ཡོད་པས། དོན་སྤོང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤོང་ལ་
 ཤར་བ་འདི་དེ་དམིགས་གཏད་རྩ་བ་ནས་བཞིག་སྤྱབ་པ་ཞིག་དང་། དམིགས་པའི་གཏད་སོ་སྟེ་སྤོ་
 བཞག་ས་འདི་དང་འདི་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤོ་ལ་ཤར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
 མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་དེ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

སྤོང་ལ་སྤང་བ་ལྟར་འདི་དང་འདི་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཞིག་པར་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་

བྱར་ཅིས་ཀྱང་ཕར་ངོས་ནས་མེད། འོན་ཀྱང་ཚུར་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཏགས་པའི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་། མིང་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིང་རྒྱང་རྒྱང་མིན་པར་མིང་མིན་པའི་
དོན་ཡོད། འདིའི་ཐོག་ནས་དོན་ཞེས་པ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མེད་པའི་དོན་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡོད་
ཀྱང་མིང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་རང་དབང་གིས་ཡོད་ཚུལ་མེད་པ་ཡིན། དེས་
ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་མོང་བརྟག་པ།

དེ་ནས་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་འགྲོ་མོང་བརྟག་པའི་གཞུང་དེས་གཙོ་བོར་འགྲོ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་
དེ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བརྟགས་ཏེ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཅུ་བར།

ཟེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །

མ་སོང་བ་ལ་འང་འགྲོ་བ་མིན། །

སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར། །

བགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ང་ཆོའི་ཆོལ་འགྲོ་བྱུ་ཞིག་དང་སྔོན་གྱི་ཞིག་འདུག་ཅེས་དོན་སྟངས་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
ཞིག་ཡོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གར་ཡང་། འགྲོ་བ་ཞེས་པ་འདི་ཉི་མའང་པོ་ཆོགས་པའི་སྟངས་ནས་མིང་
གི་དབང་གིས་བཞག་ན་འགྲིག་མོད། དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་རང་མཆན་པ་ཞིག་གི་སྟངས་
ནས་བསམ་སྟོབས་དང་ན་འགྲོ་བ་འཇོག་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན། སོང་བའི་
ལམ་སྟེ་འདས་ཟིན་པ་འཕམ། བྱིན་ཟིན་པའི་ལམ་ལ་མི་འགྲོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
རྫོགས་ནས་སོང་བའི་ལམ་ཆགས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། ཟེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས།
མ་སོང་བའི་ལམ་སྟེ་ད་ལྟ་སོང་མ་ཟིན་པ་འཕམ། བྱིན་མ་ཟིན་པའི་མ་འོངས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་

བྱ་བ་ཟིན་ཏུ་ཡིན་པས། མ་སོང་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་མེད། ཡང་ན་སོང་བའི་ལམ་དང་། ཡང་ན་
མ་སོང་བའི་ལམ་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ལམ་གསུམ་པ་ཞིག་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་
འཛིག་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་ཡིན། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྟོན་སྤོང་བྱེད་ཚུ་ལ་ནི།

ཙ་བར།

གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ།

དེ་ཡང་གང་གི་བཀོམ་པ་ལ།

གཡོ་བ་སོང་མིན་མ་སོང་མིན།

དེ་ཕྱིར་བཀོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད།

ཅེས་སོང་མ་སོང་གི་དཔྱད་པ་བྱས་པས་མི་ཕན་པར། བཀོམ་པ་དང་འགོམ་བ་ཞིན་པའི་ལམ་
ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་སོང་བ་མ་ཡིན་ལ། མ་སོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགོམ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་རོ།

དེ་ལ་རང་བཞིན་འཆོལ་བའོ། བདེན་པ་འཆོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། ད་ལྟ་
བ་ཟེར་བ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འཛིག་དགོས་སམ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱེ་
ན། གཞི་གཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་ལོ་དང་། ཟླ་བ། ཞག །ཆུ་ཆོད། སྐར་མ། སྐར་ཆ་བཅས་ཅིས་པ་
ན། འདི་ཕན་ཆད་འདས་པ་དང་། འདི་ཚུན་ཆད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། འདི་མ་གཏོགས་ད་ལྟ་བ་
ཟེར་བ་འཛིག་དགལ། ལོ་རབས་བརྒྱ་ཕྱག་འདས་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་དགུ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་
བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་པ་དེ་གཉིས་ལ་བལྟོས་ནས་ད་ལྟ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་
པ་འདི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་བ་འདིར་ལོ་བརྒྱ་ཡོད། དུས་རབས་ད་ལྟ་བ་འདིར་ལོ་བརྒྱའི་ནང་ནས་
དགུ་བརྒྱ་གོ་བདུན་དེ་ད་ལྟ་བ་ལ་བཞག་ན། ལོ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དུག་དེ་འདས་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་

ལོ་གསུམ་དེ་མ་འོངས་པ་ལ་བཞག་ཆོག་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་བར་ཅིས་པ་འདི་ལྟོས་ས་ཞིག་ལ་བལྟོས་
ནས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་མཆན་པ་ཞིག་མེད། ལོ་ལྔ་དང་ཕྱག་གཅིག་གི་ནང་ལ་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་
ད་ལྟ་བར་བཞག་པ་ན། ལོ་བརྒྱ་ཡོངས་ཇོགས་ད་ལྟ་བ་ལ་བཞག་ཆོག་ལ་ད་ལྟ་བ་ཡིན། ཡང་། ལོ་
བརྒྱའི་ནང་ལ་དུས་གསུམ་འཛོག་པ་ན་དགུ་བརྒྱ་གོ་བརྒྱན་གཅིག་ཕུད་ལྟ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན། ཅི་ལྟར་བདེན་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ཚུ་ལ་འདི་
བཞག་དུ་མེད། དེས་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཞེས་པ་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་སམ། ལྟོས་ས་
ཞིག་ལ་བལྟོས་ནས་ལྟོག་པས་བདགས་ཤིང་གྲགས་པའི་སྒྲོན་པ་བཞག་པ་ལས་གཞན་ད་ལྟ་བ་རང་མཆན་
པ་ཞིག་བཞག་དུ་མེད། དེ་ལྟར་ན་འགོམ་པ་ད་ལྟ་བ་རང་མཆན་པ་ཞིག་མེད་དོ། །

ཙ་བར།

བགོམ་པ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ནི། །

ཅི་ལྟར་བྱར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པ་ན། བགོམ་པ་ཞེས་པ་དེ་འཛོག་དཀའ། བགོམ་པ་ཞེས་པ་འདི་
འགྲོ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་ན་བགོམ་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། འགོམ་བཞིན་
པའི་ལམ་ལམ་ད་ལྟ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་ལམ་མམ། བགོམ་པའི་ལམ་སོགས་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་
ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་སྟབས། འགྲོ་བ་པོ་ཞིག་གི་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པའི་ལམ་དེ་བགོམ་པའི་ལམ་
ཡིན། དེ་ཞིབ་དུ་དབྱད་ན་འགོམ་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་འགོམ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་དགོས་པ་དང་།
འགོམ་པ་པོ་ཞེས་བཞེད་པ་ན་འང་འགོམ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་དགོས་པ་ཡིན། ཅི་ལྟར་འགོམ་པའི་
ལམ་རང་མཆན་པ་ཡིན་ན། བྱ་བ་དེ་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། རང་དབང་བཤམ། གཞན་
ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བ་གཉིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་

དེ། གོམ་པ་སྟོ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་གཅིག་དང་། གོམ་པ་སྟོ་མཁན་གྱིས་གོམ་པ་སྟོ་བཞིན་པའི་བགོམ་
པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་བྱ་བ་བཅས་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་བ་པོས་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་
ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྟོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པས། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བཅུ་མ་བར་དུ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་
པ་དང་། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པས། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་
པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་རོ། །འགྲོ་
བ་པོར་གྱུར་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན། དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་
སུ་འགྱུར་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་པོར་འགྱུར། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་ནས་འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་མ་བར་དུ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པས། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཞིག་གིས་
འགྲོ་དགོས་པར་སྤང་། དཔེར་ན། རྒྱུས་པ་ཞིག་ཤར་འགྱུར་བ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། བྱ་མ་བྱུང་བར་
དུ་པ་མིན་པས། བྱ་བྱུང་ནས་ཤར་གྱུར་པ་ཡིན།

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡས་བྱ་སྟེད་པ་མིན་དེ། བྱ་མ་བྱུང་བར་དུ་པ་མིན་ལ། བྱ་སྟེས་ཟེན་
པ་ན་ཡས་བྱ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་པ་མ་གང་ཡིན་རུང་། བྱ་ལ་བརྟོས་ནས་པ་
མར་འཛོག་དགོས་པས། བྱ་སྟེ་སྐབས་པ་མ་མ་ཡིན་ལ། བྱ་སྟེས་ཟེན་པའི་རྗེས་ལ་པ་མར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཡང་། བྱ་གྲུབ་ཚར་བས་བྱ་སྟེད་མི་དགོས། དེས་ན་ང་ཚོས་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་
འགྱུར་ལ་བསམ་པ་འདྲ། ཡང་ན། བྱུང་ཟེན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་ཞིང་། གྲགས་པའི་སྟོ་ནས་ཐ་སྟད་
བྱས་ན་རུང་ཡང་ཐ་སྟད་དེ་འདྲུག་སའི་དོན་ཞིབ་ཚགས་ཐོག་ཤར་བཅ་ལ་དེ་བདེན་པ་བཞིག་གི་སྟེང་
ནས་བསམ་མོ་བཏང་ན་མི་བདེ་བ་དང་། ཐ་སྟད་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གི་གསུང་ང་རང་གི་སྟོ་ལ་འཆར་བདེ་ཞིང་མི་ལ་ཡང་བཤད་ཀྱིན་

ཡོད་པ་དེ་ནི། གཉིད་ཀྱིས་མྱོས་པའི་ཤེས་རིམ་མི་ལམ་ཡུལ། ཞེས་གཉིད་ཁྲག་ནས་མི་ལམ་གཏོང་
 བཞིན་པའི་དུས་དེར་ཤེས་པའི་རིམ་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བོག་དཔ་སོགས་སྒྲུ་ཆོགས་ཤར་བ་དང་། ལྷ་
 མ་མཁན་གྱི་སྒྲགས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་སྒྲུ་མའི་རྩྭ་མོ་བ་ལ་རྟ་དང་མྱང་པོ་སོགས་སྐྱང་བ་
 ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱང་བ་ཙམ་མམ། སྐྱང་ཆ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས། མི་ལམ་མྱོང་སའི་གནས་དེར་
 མི་ལམ་ལ་ཤར་བའི་བོག་དཔ་དེ་དག་གཏན་ནས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱི་སྒྲགས་རྣམས་
 ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་སྒྲུ་མའི་རྩྭ་མོ་བ་ལ་ཆོར་སྐྱང་ཡོང་སའི་ཡུལ་དེར་རྟ་མྱང་དངོས་གནས་པ་
 ཞིག་གཏན་ནས་མེད།

མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་རིམ་སྐྱང་བ་དེ་དག་གནས་སྐབས་དེར་མེད་པའམ་དོན་དངོས་ལ་མེད་
 པ་བཞིན་དུ། ལྷ་མའི་རྟ་མྱང་སྐྱང་བ་ན་སྒྲུ་མའི་རྟ་མྱང་སྐྱང་སའི་གཞི་དེར་སྒྲུ་མའི་རྟ་མྱང་གཏན་
 ནས་མེད་པས། ལྷ་མས་བསྐྱད་པའི་རྟ་དང་མྱང་པོ་སོགས། །སྐྱང་བ་ཙམ་ལས་གཞི་དེར་དོན་གྱི་
 ཆོས། །འགའ་ཡང་མེད་པ་སྒྲོ་ཡིས་བདག་ས་པ་ཙམ། །དེ་བཞིན་བདག་གཞན་འཁོར་བ་མྱང་འདས་
 སོགས། །ཆོས་ཀྱན་སྒྲོ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །བདག་ས་པ་ཙམ་ལས་གཞི་དེར་དོན་གྱི་
 ཆོས། །འགའ་ཡང་མེད་པ་སྒྲོ་ཡིས་བདག་ས་པ་ཙམ། །ཞེས་གསུངས།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། མི་ཡི་ཡུང་པོའི་སྤྲེང་ནས་མི་དང་། ཐག་ཁྲའི་སྤྲེང་ནས་སྐུ་ལ་བཞག་
 པ་གཉིས་ཀ་དོན་སྤྲེང་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་གྲུར་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱན་སྒྲོ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །
 བདག་ས་པ་ཙམ་ལས་གདགས་གཞི་ནམས་ཀྱི་སྤྲེང་། །རང་གི་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་
 ལྟར་འང་མ་རིག་གཉིད་མཐུག་གིས། །སྒྲགས་པས་སོ་སོའི་སྒྲེ་པོའི་ཆོགས་དུག་དོར། །གང་སྐྱང་
 གཞི་དེར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག །འཆར་ཚུལ་རང་རེའི་སྒྲོ་བཞི་འདི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་ང་ཆོའི་སྒྲོ་
 བཞི་པ་འདི་ལ་ལྟོས་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་མཐུག་པོས་བསྐྱད་པའམ་སྒྲགས་པས། གང་དང་

གང་སྒྲང་ཡང་སྒྲང་བྱའི་གཞི་དེ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་འཆར་བ་ཉམས་སྦྱང་གི་ཐོག་ནས་གྲུབ་ཅེས་གསུངས། དེ་སྟེང་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲང་བ་ཡི། །ང་སོགས་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ལུགས་འདི། །དགག་བྱ་སྤྲོལ་ཡིན་པས་སྒྲོ་ཡི་ངོར། །སྟེང་མ་མེད་པར་ཁྲིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །ཞིས་དེ་སྟེང་དགག་བྱ་བཀག་ནས་སྟོང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་ཅུང་པོ་སྒྲ་བ་ཡིན།

དཔེ་ནས་མིང་རྒྱུ་ཅུ་ལ་བྱ་བྱེད་འཛིན་བྱུང་པ་ལམ། ལྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཆོག་ས་
 བྱིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དབྱ་མའི་སྒྲ་བ་འཛིན་མི་བྱུང་། ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་དོན་སྟེང་ནས་བྱུང་པ་གཏན་
 རམ་མེད་པས། ཡོད་པའི་སྒྲ་བ་བྱེད་དེ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཁོ་རང་གི་ངོས་ལ་འབྲིད་ནས་ཐ་སྙད་དུ་
 གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཅེས་པ་འདི། དཔེར་ན། ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་བཞེད་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཟླ་བ་གྲགས་
པའི་གཞུང་མོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་བྱངས་དང་བཅས་ཏེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་
བུར་ཆ་བཞག་ན་ཁྱད་གཞི་ཞིག་པའི་སྟོང་དུ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མི་བྱལ་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ། དཔེར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་
དགག་དུ་བཞེད་པའི་མཁས་པ་རིགས་གཅིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་གསུངས།
དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དོ་གླུབ་བརྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་གིས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་མེད་དགག་འདོད་
པ་འདི་གཙོ་བོ་དང་། ལྟ་བ་སྟོམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་ཡིན་དགག་འདོད་པའི་བཞེད་པ་འདི་ཡན་
ཐོགས་ཆེ་བར་གསུངས། དཔེར་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་
ཀྱི་སྐབས། རེ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོམ་པར་བདེ་བ་སྟོམ་པ། ཞེས་གསུངས། རྣམས་བྱན་མོང་།

མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་དེ་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོའི་སྟེང་ནས་བྱད་གུར་པ་ཞིག་དགོས་
 པས། སྟོན་ལ་ཡུལ་ཅན་བྱད་པར་བ་སྐྱབ་པ་དེ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས། གསུང་ཚུལ་དེ་དག་
 གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱས་ནས། སྐབས་རེ་ར་མདོ་ལྷགས་བྱན་མོང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་མེད་དགག་ཅེས་པ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་གཏུག་མའི་རིག་པའམ། གཏུག་མའི་ཤེས་པ་སྟོམ་པ་ལ་རྩལ་འདོན་བྱ་བ་ཞིག་ཡོང་ཆོག་པས།
 དེ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་གཏུག་མའི་ཤེས་པ་སྟོམ་པ་འདི་རྩལ་འདོན་མི་བྱེད་
 པར་མདོ་ལྷགས་བྱན་མོང་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་
 རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གིན་ཡོད།

དེས་ན་ང་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དེ་དག་ལས།
 འོ་བོ་ཀ་དག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མདོའི་གཞུང་ཆེན་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་
 པ་དང་། རང་བཞིན་ལྷན་གྱུ་བ་ཅེས་པའི་གོ་དོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ལྷགས་གཞུང་ལས་གསང་བ་
 འདུས་པའི་འོད་གསལ་སྟོར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་གྱིན་འདུག་བསམ་པ་ཤར། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིམ་ལྗེའི་ནང་དུ་འོད་གསལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཏུག་སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་བཤད་པར། གཅེར་གྲོ་ལ། རང་
 གྲོ་ལ། ཡེ་གྲོ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིག་པ་ལ་ཡང་རྩལ་གྱི་རིག་པ། འོ་བོའི་རིག་པ། གཞིའི་
 རིག་པ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཡོད། རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་གཞི་ལས་གཞི་སྤང་འཆར་
 ཚུལ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བརྩའི་བཤད་པའི་སྐབས་
 ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མདོན་པས། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་དག་སྤང་
 སྤངས་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། ཉམས་ལེན་ཐོག་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་

ཐུན་མོང་མཁའ་པའི་ཟབ་བྱུང་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་རང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་སྐབས། གཅིག་
ནས་ཁ་མི་གསལ་བ་དེ་གཅིག་ནས་ཁ་གསལ་བ་དང་། གཅིག་ནས་མ་ཆང་བ་དེ་གཅིག་ནས་ཁ་བསྐྱང་
རྒྱ་ཡོད་པས་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཡོད། ངའི་བསམ་ཚུལ་ནི། རིས་སྲུ་མ་ཆང་པའི་རྒྱལ་བའི་
བསྐྱེད་པ་ལ་དག་སྒྲུང་སྦྱོང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་སྐྱེད་ཐོག་གཅིག་
གི་ཐོག་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་ཀར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལྟ་བུ་
མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་ཕྱན་བྱ་ཕྱན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དགེ་ལྷགས་རང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་། དཔེར་
ན། ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་ལྟ་བུས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་འབྲང་མང་ཆེ་བས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་དགེ་ལྷགས་པ་སྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཁས་
མི་ལེན་པས་འདི་འདྲའི་རིགས་ཁ་ཤས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན།

ད་འདི་ནས་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་མོ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་དོན་བསྐྱེད་མཆོན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་
ས་བཅད་དེ་མདོར་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་བ་པོ་གང་ཡིན་དང་། འགྲོ་སའི་ཡུལ་དང་
དེར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར། དོན་
རང་གི་ངོ་ཐོའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ནི་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འདིར་འགྲོ་འོང་མི་འཐད་པའི་སྐྱོར་མང་པོ་ཞིག་
གསུངས་པ་འདི། མདོ་དོན་སྙིང་པོ། ང་ཆོའི་སྒོ་ལ་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་།
སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་འགལ་བས།

འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཞིབ་དུ་དབྱད་ན། གཤམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་གཞི་ལ་བཞག་
ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། གཞི་དེར་རང་མཆོན་རྟེན་པ་བཞག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ནས་བཤད་རྒྱ་མེད་
པ་དེ་གསལ་པོ་ཡིན།

སྟོན་ལ་ར་ཆོས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྦྲུལ་གྱིས་འཛིན་ཚུལ་གཤམ་པར་བྱས། དེ་ནས་དེས་རི་
ལྟར་བབྱང་བ་ལྟར་བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བཅོས་སུ་མེད་པ་འཇམ་བཞེས་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་
པས། རིགས་པ་འདི་དག་གིས་གཞོད་ཚུལ་འདི་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱད་ནས་
རིགས་པས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་ལས་སམ། བྱ་བའི་ཡུལ། བྱ་བ། བྱེད་པ་
པོའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འབྲད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། འགྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་
དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། འོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་
པ་ན། ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འཇམ། ཚུགས་
ཐུབ་པ། ལྟར་བ་ལྟར་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲོའམ། ལྟ་ཚུལ་དེ་གནས་འཕྲོས་
ནས། འགྲོ་འོང་དང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅི་འདྲ་ཞིག་མཐོང་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
གིས་ཡོད་པ་དང་། མིང་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་སམ། བཞེས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་
བ་སྒྲ་ཆོགས་འདི་དངོས་གནས་ཡོང་སྲིད་བསམ་པ་དམ་རྒྱ་ཞིག་ཡོང་། འགྱུར་བ་སྒྲ་ཆོགས་མཐོང་
བ་ན་འགྱུར་བ་སྒྲ་ཆོགས་འདི་ཡོད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་བཞེས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། བཞེས་
པ་མེད་པ། བརྟེན་པ་མེད་པ། རང་དབང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་སྟུང་པ་ཤར་འོང་། ཅུ་རྟེན་
ལས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་ལྟར་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ལ་
བྱེད་པའི་སྒྲོ་དེ་གནས་འཕྲོས་ནས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་
བྱེད་དེ་དག་འབྲད་དོ་སྟུང་དུ་ངེས་པ་འདྲོངས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དབང་མོ་བཀྲ་ཤིས།

རབ་བྱེད་གསུམ་པ་བཤད་ན། གཞུང་འདིས། མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་ཞེས་
པ་འདིར་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་རང་དབང་བའི་ལྟ་བའམ་ཚུགས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་བཀྲ་ཤིས་
དེ་ཡང་ཅ་བར།

ལྟ་དང་ཉན་དང་སྒྲིམ་པ་དང་། །

མྱོང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། །

དབང་པོ་བྱུག་སྟེ་དེ་དག་གི།

སྒྲིད་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས། །

ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །

དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །

གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །

དེ་གཞན་དག་ལ་ངི་ལྟར་ལྟ། །

ཞེས་མིག་གིས་ལྟ་བ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱུན་ལ་བརྟོས་ནས་ལྟ་བ་ཞིག་ལས། རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟོས་
པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་མིན། ལྟ་བ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་བརྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་མིག་རང་གིས་རང་ལ་ལྟ་བྱུང་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་དེ་ལྟ་བ་པོ་དང་། ལྟ་

བ་དེ་བྱ་བ་ཡིན། བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ན་ལྟ་བུ་དེ་གང་ལ་ཡང་མི་བརྟོས་པས་གང་ཡང་ལྟ་བུ་བ་དང་མཐོང་དགོས་ཀྱང་། དེས་མིག་ཁོ་རང་མཐོང་མི་བྱུང་བ་ཡིན། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་ལ་མི་ལྟ་བར་བརྟུ་བྱའི་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དང་འཕྲད་ན་ལྟ་བུ་དེ་བྱ་བ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་དེ་དང་མ་འཕྲད་པར་མིག་རང་ལ་ལྟ་བུ་དེ་མི་ཡོང་བས། ལྟ་བུ་དེ་བྱ་བ་ཡོང་བ་དེ་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ལྟ་བུ་འབྱུང་པར་འདི་མིག་རང་ལ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་དང་། མིག་རང་གིས་རང་མཐོང་དགོས་ཀྱང་། མིག་རང་གིས་རང་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དེ་བརྟོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་དེ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་སམ། གཤག་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་རང་དབང་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། རབ་བྱེད་འདིའི་མཇུག་དེར་བརྟོམས་བརྟུན་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་བརྟུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་ན་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཞེས་པ། དཔེར་ན། མིག་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་ལྟ་བུ་དང་མིག་གིས་མཐོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་བཀག་པ་ཡིན། ཏར་གྱིས་བརྟུས་ན་མིག་གིས་ལྟ་བུ་དང་མིག་གིས་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་ཐོས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ན་སྒྲོ་མི་བདེ་ཡང་། དེས་མིག་དང་མིག་གིས་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་བརྟོན་པ་མིན། དེའི་སྐབས་བྱེད་དམ་ཁྲུངས་ལ་བཞི་བརྟུ་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་དྲངས་ནས་ཡ་རོལ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་སྐད་བུ་མ་པ་ཁྲིད་རང་གིས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་

ཅེན། ཞེས་དབུ་མ་པ་བྱེད་རང་གིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པར་བཤད། དཔེར་
ན། མིའི་ལུས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་གྲུབ་པ་དང་། དབང་
པོ་གསལ་མེ་གསལ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན།

དབུ་མ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བཤྲོད་པ་ན། ས་རོལ་པོས་གཏན་ནས་མེད་པར་
གོ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མིག་སོགས་འགོག་བཞིན་འདུག་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་མཛོད་ལས་མིག་སོགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འདིར། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་བཀག་གསལ། ཞེས་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བཀག་པ་མིན་པར་བརྟན་ནས། གལ་ཏེ་
མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་སྦྱབ་པས་དེ་ངི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཞེས་པ་བྱེད་རང་གིས་མིག་
གིས་ལྟ་བ་དང་། མིག་གིས་མཛོད་བ་མེད་ཅེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པར་
དཔྱེད་པ་ནི། རང་བཞིན་འཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནས། བདེན་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་ཡིན།

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། ཞེས་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་མེད་བཅའ་
ནས། རང་བཞིན་དེ་ཡོད་ན་རྟེན་ལ་བལྟོས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་བརྟན་པས། རང་
བཞིན་ཡོད་པ་འཇང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་རྣམ་སྦྱིན་
ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡོད་པས། གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་འགོག་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་མི་འགོག་པའི་ས་མཆོམས་ཤིན་

དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཐོན་གྱི་དུས་སམ། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཆོས་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། གང་ཞིག་ལྷག་གམ་
སྒྲིམ་པ་ཉག་དུ་འབྱུང་བ་དེའི་ལན་ནི་འདི་ཡིན་པས། དེ་ལ་འདི་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །

ཅུ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་ལཱ་ནད་ཀའ་ནད་བཤད་པ།

དེ་ནས་ཅུ་རྒྱུ་ལས། གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་དང་འདྲ་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་ནས་དེས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཞེས་པ་ནི། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དེ་སྤང་བ་སྦྱས་ན་མུན་པ་འགག་འགོ་བ་ལྟར། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་ན་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟེ་འགག་འགོ་བ་ཡིན།

གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། དམག་མིས་འཐབ་ཚྩ་དེ་དཔ་བ་ལྟར། གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སམ། གཉེན་པོའི་སྒྲོ་འམ། ཉོགས་པ་དེ་སྦྱེས་ནས་སྤང་བྱ་དང་འཐབ་ཚྩ་དེ་དཔ་བ་ཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་དེར་སྤང་བྱ་དེ་མི་གནས་གིང་མེད་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་པས་སྤངས་པའི་མིང་མི་བོ་བ། དཔེར་ན། མཐོང་སྤང་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་ན། མཐོང་སྤང་ཀྱང་བཏགས་དེ་སྤོང་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆོད་ལྟ་བུར་སྤང་བྱ་དེ་ལ་འཐབ་ཚྩ་དེ་དཔ་བ་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེས་སྤང་བྱ་སྤངས་ནས་སྤང་བ་སྦྱེ་མི་རུང་དུ་གྱུར་པའི་མཆོམས་དེར་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བའམ། སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཞིག་

བྱང་བས་དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མིན་ཡང་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཤིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་སྤང་
བྱ་ཐག་སྤྱིང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཉེན་པོ་བྲག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྤང་
བྱ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི། དེ་དག་ལན་འགའ་ཙམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་
པས་བརྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཉེང་གཉེན་པོ་དེས་སྤང་བྱ་སྤྱིང་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་
མི་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
དེའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་དེ་སྤང་བྱ་དེ་སྤྱིང་བཞིན་
པ་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱའི་སྒྲོམ་སྤང་སྤྱིང་བ་ཡང་དེ་དང་
འབྲེལ། གཤམ་ཏེ་གཉེན་པོ་བྲག་མེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྱེས་པ་ན་དེའི་རྩ་སྤྱིང་གི་སྤང་བྱ་མེད་
ན། ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དུས་ན་སྤང་བྱ་དེ་མེད་པར་མོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། འདིར་སྤང་གཉེན་སྤང་མཉམ་དང་འབྲ་
བར་གསུངས་པས། ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གཉེན་པོ་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་དང་དེའི་
སྤང་བྱ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ། གཉེན་པོ་སྦྱེས་པ་དང་སྤང་བྱ་འགགས་
པ་ཡང་དུས་མཉམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པ་མིན་གྱི། རྣམ་གྲོལ་
ལམ་གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་རྒྱུ་ཕྱི་མར་སྤང་བྱ་དེ་སྤང་སྦྱེ་མི་རུང་
དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཐོབ་པ་ན། ཡེ་ཤེས་འདི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་རྩ་བར་འགྲོ་ཞིང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་མེད་པར་

འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་འཐད་དེ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྤང་བྱ་
སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤང་གཉེན་ཡང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
པའི་ཚུལ་ཡང་ཆ་གང་ལྟར། རྒྱན་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྒོ་ནས་མིན་གྱི། སྤང་མུན་ལྟར་དུས་
གྱི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཚུལ་འདི་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་
འགོག་བཅོམ་དངོས་སུ་འདྲན་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་དང་། ཡང་
དཔེར་ན། ལམ་རིམ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་བསྒོམས་ནས་རགས་པའི་མི་ཉག་
པ་ཉླགས་པའི་སྒོའི་གོམས་པ་བསྐངས་པ་ན། དེའི་ངེས་པ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་པ་དེའི་ཆོད་གྱིས་ཉག་
འཛིན་གྱི་སྒོ་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཆུང་ཇེ་ཆུང་ལ་འགོ་བ་འདི་སྤང་མུན་ལྟར་མིན།

དེ་བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་ལ་གཅིགས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་དེ་དང་། རྒྱའི་སྒོ་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་
དཀའ་བ་དང་། རོ་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་པ་སོགས་བསམ་སྟེ་ངེས་
པ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་པའི་ཆོད་གྱིས་དལ་འབྱོར་ལ་གཅིགས་སུ་བྱས་ཏེ་དལ་འབྱོར་དོན་མེད་ཆུང་
ཆོས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཡངས་སྤང་གི་སྒོ་འདི་ཤུགས་ཇེ་ཆེ་དང་། ཅིས་མེད་གྱི་སྒོ་འདི་ཤུགས་ཇེ་ཆུང་
དུ་འགོ་བ་འདིའི་རིགས་གྱི་སྤང་གཉེན་དེ་རྒྱན་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་སྟུང་། དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་ཉག་པ་ཉླགས་པའི་སྒོ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་མཐོང་
བའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ཇེ་ཅམ་ཤུགས་ཇེ་ཆེར་སོང་བའི་ཆོད་གྱིས་དེའི་སྒོ་གཟུགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཤུགས་ཇེ་
ཆུང་དུ་འགོ་བ་ཞི་སྤང་མུན་བཞིན་དུ་དུས་གཅིག་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་སྟུང་མོ། །

ཡང་། ཁོང་དུ་བཤད་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
གྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། མཚན་ཉིད་སྟེ་གནས་འཛིག་

པ་ཀ་བ་བཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡུང་པོར་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་ལ་
 འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་བ་དང་འཛིག་པ་དང་གནས་པ་ཞེས་
 བཞི་གསུངས་པའི་འཛིག་པ་དེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིག་པ་དེ་སྤྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
 པ་མེན་པར་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུ་བ། དེས་ན་འཛིག་པ་རྒྱ་བཅས་
 ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ལ་འཛིག་པ་འདས་པ་དེ་ཞིག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིག་པ་དེ་སྤྱིར་འཛིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་ད་ལྟ་བའི་ཆོག་འཛིག་པ་ཞེས་པའི་འཛིག་པ་དེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། འཛིག་
 པའི་འདས་ཆོག་ཅན་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་ཞིག་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ལས་གཞན་
 དུ་འཛིག་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ཞིག་ནས་མེད་པར་གྱུར་
 ཟེན་པ་ན། དེ་འདྲའི་ཞིག་པ་དེ་རྒྱས་སྐྱེ་བ་མེན་པའི་ཁྱད་པར་སྤེ་ནས་འཛིག་པ་རྒྱ་བཅས་དང་འཛིག་
 པའི་འདས་པ་ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་ཁྲུངས་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་རྒྱས་སྐྱེད་པས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
 དང་། སྐྱེས་ཟེན་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་རྒྱས་མི་སྐྱེད་པས་སྐྱེ་བ་རྒྱ་བཅས་དང་། སྐྱེས་
 པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་ཁྲུང་རུང་བར་འགྱུར་རྟེ། སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱས་བྱ་བ་བྱ་རྒྱ་དང་ཕན་
 འདོགས་བྱ་རྒྱ་ཡོད། སྐྱེས་ཟེན་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གྱུ་བ་ཟེན་པ་འཇམ། ཕན་འདོགས་ཀྱི་བྱ་
 བ་བྱས་ཟེན་པས་ཕན་འདོགས་བྱ་རྒྱ་མེད། སྐྱེ་བ་དེ་ད་ལྟ་སྐྱེད་བྱེད་དམ། ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱིས་
 སྐྱེ་ཞིང་འགྱུ་བ་དགོས་ཀྱང་། གྱུ་བ་ཟེན་པའི་སྐྱེས་པ་འདི་ལ་གསལ་དུ་སྐྱེད་བྱེད་དང་ཕན་འདོགས་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགོས་པས། སྐྱེ་བ་རྒྱ་བཅས་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད།
 དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞིག་འཛིག་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལ་འང་

ཁྱད་པར་ཕྱེད་ཤོས་པར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཟླ་བ་གྲགས་པས་
མཛད་པའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། ཆོག་གསལ་གཉིས་ཀ་ནས་ཞིག་པ་རྒྱ་བཅས་སུ་
གསུངས། མདོ་དོན་སྡེ་དང་པོ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་འཇམ། གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གཞག་འཛིག་
ན་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་དང་། རྒྱ་ལས་སྦྲེས་པར་འཛིག་རིགས་གིང་། ཞིག་པ་རང་ཉིད་རྒྱ་ལས་
སྦྲེས་པ་དང་། ཞིག་པས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྦྲེ་བར་ཡན་འདོགས་བྱེད་པ་ལུང་རིགས་དང་བཅས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདག་དང་ཡུང་པོ་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛིན་ན་དེ་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་པར་འཛིན་
པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལ་མེད་དེ།
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བདག་ཡུང་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མི་འཛིན་པ་དང་། བདག་
དེ་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འཇམ་མེད་པ་སྟེ། ཡུང་པོ་ན་བ་དང་རྒྱད་པས་བདག་ན་བ་དང་རྒྱད་པར་
འཛིག་པ་ནི། དཔེར་ན། ལག་པ་ན་བས་ང་ན་བ་དང་། ལག་པ་ན་བ་སྟེས་པས་ང་དྲག་པར་སྟངས་
བ་ཡིན་པས། བདག་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་གྱུ་བ་པོ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་
ན་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་བདག་གི་ཐ་སྟངས་གང་ལ་འདུག་པའི་
གཞི་བཙལ་བ་ན། ཡུང་པོ་ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པ་སྟེས་པ་སྟེ་དེ་པས། ཡུང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་བདག་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ངའོ་སྟུམ་པ་སྒོ་ལ་འཆར་ཞིང་། དེ་
ཡང་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ང་དེ་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
ཅམ་ཞིག་ལས་ཡུང་པོའི་གསལ་ནས་ང་དེའི་མཚན་གཞི་འཛིག་དུ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ང་ཞིག་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པས། ང་སྟུམ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་

ཕྱི་མར་འགོ་བ་སྟེ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་གོང་གི་ངཡི་སྐྱེ་བ་ཞིག་དྲན་ན། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་
འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐུབ། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་དུས་འདིར་ང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན།
མིའི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཞིག་སྟོ་ལ་ཤར་ཞིང་། ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ན། ང་ལྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དེ་ལྟར་
འཛོག་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ་ང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས། ང་
དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་དགོས་པ་དང་། ལྷང་ཅམ་དེས་མི་ཚོག་པར་ངཡི་མཆོན་གཞི་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་དགོས། དེའི་མཆོན་གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་མཆོན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་ན། དེ་ཡང་ཡར་མཐུ་བཟོ་བཅུགས་པ་ན་
ད་ལྟའི་མཆོན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་
ཀྱི་ཞེས་འཛོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་རྩ་བར།

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །

སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །

མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །

སྟོང་པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འོ་ན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་
ལན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་སྟོང་
པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་

ལ། མི་སྣོང་རྩུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མི་སྣོང་པ་རྩུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པས་སྣོང་པ་ཉིད་མི་སྣོང་བ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན།

སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོང་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྱུང་གྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པ་ནམ་པར་དག་པ་ངེས་ན་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོང་དཀའ་ཞིང་།
སྦྱར་སྣོང་ཉིད་ལ་དཔུད་པ་མི་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱིས་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོང་མིན་མི་ཤེས་
ཀྱང་། སྣོང་ཉིད་ཅེས་པ་ན་བར་ཐོས་ཏེ་སྣོང་པའི་སྒྲ་སྒྲིའི་གོ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲ་སྒྲིའི་སྣོང་ཉིད་
སྣོ་ལ་ཤར་ནས་དགའ་བ་སྦྱེས་ཏེ། སྣོང་པར་མོས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་
ཚུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བརྟེན། མདོ་ལས། སྣོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དམིགས་སུ་བསལ་
ནས་གསུངས་ཤིང་། སྣོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་གསུངས་པ་ན་སྣོང་པ་ཉིད་སྣོང་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སྣོང་ཉིད་
བཞིའི་སྣོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་སྣོང་ཉིད་ལ་བཞག་ནས། སྣོང་པའི་སྣོར་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་
ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡང་། རྩོགས་གཅིག་ནས་སྣོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ཆོས་ཅན་དེ་དང་དེའི་གནས་
ལུགས་སུ་བཞག་སྟབས་ཆོས་ཅན་ནམ། རྟེན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་འཛིན་མི་ཐུབ། བརྟེན་པ་སྣོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞག་ན་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ངེས་
པར་འཛིན་དགོས།

དཔེར་ན། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྣོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་ལྟར།
གལ་ཏེ་སྣོང་པ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན། སྣོང་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བདེན་གྲུབ་ཡིན་
དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

རབ་བྱེད་བརྒྱ་བདུན་པའི་ཙ་ཁྲིལ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་

གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཡོངས་ཤོགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་དེ་དང་
དེ་འགགས་ཟིན་པ་ལམ། ལས་དེ་དང་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་མ་འཆོལ་བར་སྒྲིན་
པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ།
ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟེན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་ཤིན་
ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་བཞེད། རྒྱ་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཆོད་
པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། དེའི་བར་དུ་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུས་
སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བའི་རྣམ་པ་ལམ་རྒྱུན་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གིས་དབྱེད་
པ་མང་པོ་བྱས་ནས་ལས་འབྲས་མེ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རེ་རེ་གསུངས་སོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སྤར་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་རིང་དུ་ལོན་ནས་འབྲས་བུ་གཉིས་
སྒྲིད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ལ། ལས་ཀྱང་སྒྲིས་པའི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་འགོ་བས། འབྲས་
བུའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་དེ་མ་ཐག་ན་ལས་མེད་ཅིང་། ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྒྲིད་ཅེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། འགག་ཁ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་
རང་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་ཀྱན་གཞི་དང་། གཞན་དག་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། རྩོལ་པ་དང་། ལ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་འདུས་མ་
བྱས་དང་། རྒྱ་མེད་ཡིན་པས་དེས་འབྲས་བུ་སྒྲི་བར་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་། སྤར་བསགས་པའི་
ལས་དང་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་བར་མཆོམས་དེ་ལ་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
ཀྱན་གཞིའི་རྟེན་དུ་བཞག་པ་དེས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་དང་། རྩོལ་བ་སྤྱོད་ལོགས་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་
ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་འདོག་ལ། ལ་ལས་ནི་རྩོལ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་བཞག་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་
བཤད་དོ། །

དེ་ནས་རབ་བྱེད་བརྒྱ་དགུ་པའི་ཅུ་ཉི་ལ་ལས། དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དུས་གསུམ་ག་
 དངོས་པོར་བཞེད་དེ། རབ་བྱེད་བརྒྱ་ན་པའི་སྐབས་སུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་གཉིས་དངོས་
 པོར་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི། ལྷ་གུ་ལ་མཚོན་ན།
 ལྷ་གུ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་། སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་སྤྱོད་ཀྱིན་
 མ་ཆང་བས་ལྷ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་འོངས་པའོ། འོ་ན། ལྷ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་བརྒྱད་
 མར་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་པས། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ན་མས་ད་ལྟ་བར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་བ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཞིག་པ་ཁོ་རང་
 ལ་བཞུགས་ཏེ་ད་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དང་། བུམ་པ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ཞིག་པ་ད་ལྟ་
 བ་དང་། མོང་དུ་བུམ་པའི་ཞིག་པ་དེ་འདས་པ་ལ་འཛོག་པས། འོ་ན། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་མི་

འགལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་མེད་དེ། ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 པོ་ནི་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་ནམས་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། ། ཞེས་ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་པའི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་
 པ་དང་། ཟུ་གུའི་འདས་པ་ཡིན་པས་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་མི་འགལ་
 ཡང་། ལྟོས་ས་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན། ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་
 རང་གི་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཞིག་གྱུའི་ཆོས་ཤིག་ཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སམ། འགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཞིག་པའི་སྟོན་ནས་ཞིག་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བལྟོས་
 ནས་དེ་འདས་པ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མིན་
 ཀྱང་། སྤྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། ། དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲའི་སྟེན་ཅིག་
 བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་སྟོན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་དུས་གཞན་གཉིས་
 དང་ཁྱད་པར་ཆེ་འོ། ། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲའི་སྟེན་ཅིག་འབྱུང་ཡང་དངོས་པོ་
 གཞན་ཞིག་མ་སྟེས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དགོས་པས་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་
 ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པའི་རྩ་བར།

ཡུང་མིན་ཡུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ལ་ཡུང་མེད་དེ་དེར་མེད། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུང་ལྡན་མིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེ་ཞིང་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སངས་

གྲུས་དེ་སྒྲིན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་གང་ཞིག་ལ་བརྟུན་མེད་བཏགས་དོན་བཙལ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་ཚུགས་ཐུབ་
 པ་ཞིག་མེད། དེ་ལྟར་དག་མ་དག་གི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 སྟོང་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་ཚུལ་གཞན་ལས་ཐོས་ཏེ། ཐོས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་ཞིང་། བསམས་ནས་
 མོ་མོའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་རུང་ཟད་རྟེན་པ་འདི་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲོ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་
 ཅེ་གཅིག་དུ་གོ་མས་པའི་གོ་མས་པ་བསྐྱང་བྱུང་པ་བྱུང་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུག་བཟུལ་གྱི་ཙ་བ་བདེན་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་འདི་ཇེ་སྤེལ་སྤེལ་གྱུགས་ཚུང་དུ་ཚུང་དུ་ཕྱིན་ནས། མཐར་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་མེད་པར་བཟོ་བྱུང་པ་འོང་ངོ་། །

སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཛད་ཀྱིས་བསྟུན་པ།

དེ་ནས་ཅ་མེད་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་མཛད་ཀྱི་དེར།

གང་གིས་བྱུགས་བཅེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །

ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱེད་ཀྱི། །

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མཛད་པ། །

གློ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །

ཞེས་པ་དེས་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྟོན་པ་ཕྱག་འཆམ་བ་བརྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པ་གང་གིས་བྱུགས་ཤིང་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སྤང་བའི་སྟོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའི་དབང་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཡང་སར་སྦྱངས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱུགས་ཤིང་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ། དེ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅ་བ་མཐར་བྱུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་བྱེད་ཀྱི། ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་བྱུགས་ཤིང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་གློ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཅིང་གུས་པས་བདུད། སྟོན་པའི་ལོན་ཏན་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་མཆོད་བཅེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུངས་ཤིང་། མཆོད་པའི་ལོན་ཏན་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་མཆོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཤིང་ལྟ་བུ་

མཆོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོན་པ། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ལམ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་འདི་འདྲའི་
སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱུང་བའི་རྩ་བ་ཐུགས་བརྩེ་བ་སྟོང་མེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ལ་བཞུགས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྟོན་པས་བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུངས་
པ་ནའང་བུམས་སྟོང་མེ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟོན་
དགོས་པ་འདི་གསུངས། དེས་ན་ང་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མེས་འབྲང་ངོ་མཁྱིལ་འོང་བ་ལ་སྟོང་
མེའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་བས་ད་ནས་བཟུང་ང་ཆོ་བ་སྟོང་མེས་སྟོང་མེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཉམས་ལེན་
ན་ལ་མཁྱིལ་མ་བྱུང་ནའང་། གང་བྱུང་བྱུང་གིས་ལྷ་ཆུགས་བརྒྱུ་བྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོག་འགྲེལ་བྱས་ན་དུས་ཀྱི་ཆོན་མཚན་དཀའ་བས།
རྩ་བ་བཅོམ་ས་རྩ་ཤེའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་གཞིར་བཞག་ནས་དཀའ་གནད་གལ་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་རགས་པ་
ཅམ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཅི་བྱུང་བཞིན་ཁུལ་ཡིན། ངོས་རང་བར་ལམ་ལས་བྲེལ་གྱིས་རྩ་ཤེའི་ཁྲི་ཀ་
ཆེན་མཇལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བས། འགྲེལ་བཤད་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཡོད་མྱོང་ཀྱང་།
རྣམ་པར་དག་པའི་བསམ་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཟབ་མོའི་གཞུང་བཟང་འདིར་
འགྲེལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བར་སྐལ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱུང་སྟུང་། །

དྲི་བ་དྲིས་ལན།

དྲི་བ། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འགོག་ཐུབ་བམ།
བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་ཙམ་ལ་ཉེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་ཆགས་ཐུབ་བམ། བཏགས་དོན་བཅའ་
ནས་མ་རྟེན་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་བཞག་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ངའི་བསམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་རྣམས་མ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་
རྒྱས་པ་དགོས། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་རྒྱུ་མི་འདུག་སྟམ་པ་དྲན་ཡང་།
དེས་ཉེན་འབྱུང་ལ་ཚུར་གོ་བ་མི་ཆགས་ཤིང་། བཞེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བསམ་སྟོབ་བཏང་
སྟེ། དེ་རྒྱུ་མཆོད་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་བཟོ་དག། བཞེན་ནས་བཏགས་པ་ཞེས་
པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ངོས་པ་ན་དྲག་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རེད་ཅེས་པས་
ཆད་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། སྟོན་ལ་ང་ཆོར་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་འམ། ཆད་གཞལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་།
ཐ་སྙད་དུ་ཕན་གནོད་འདྲན་མཁན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཁྱད་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་གཏན་
ནས་མེད་པར་ཐག་ཆོད་ནས་ཡོད་པའི་ཐོག་། རེད་ངོ་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེས་པར་བཏགས་དོན་
བཅའ་ན་མི་རྟེན་ཅིང་མ་རྟེན་པའི་སྐབས། འོ་ན། མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕན་གནོད་འདྲན་
པས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཐག་བཅད། འོན་ཀྱང་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པའི་སྐབས་བསྟོམས་
ཅི་འདྲ་ཞིག་རྒྱག་ཅི་ན། བཏགས་པའི་དབང་གིས་སམ་བཏགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་གྲུབ་པ་རེད་ཅེས་

པ་ཞིག་གོ་ཡོང་། བདག་ས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ས་རྟེན་འབྲུང་གི་གོ་བ་སླེབས་པ་དང་།
བདག་ས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བས་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པའི་གོ་བ་སླེབས་པ་ཡིན། མ་རྟེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་མེད་ནས་མ་རྟེན་པ་ཞིག་དང་། ཡོད་ན་འང་
འཆོལ་ལུགས་དེས་བཅལ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད།

དེ་ལ། རང་རྒྱུད་པས་གཞི་གྲུབ་ན་སློ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པས་བྱབ་པ་ཁས་
ཐུངས་པས། སློ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་བདེན་
སྟོང་གི་དོན་ངེ་ལྟར་ལགས།

ལན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སློ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་རྒྱུ་འཕེར་བའི་གྲུབ་ཚུལ་ཞིག་མེད་པ་དེ་སྟོང་པའི་དོན་དང་། ཡང་།
རིགས་ངོའི་དགག་བྱ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་རྩན་པ་ནམས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་
ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འཛོག་ །དགག་བྱ་འཛོག་ཚུལ་
འདི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དབུ་མ་སྤང་བ་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་སུ་
གསུངས་ཡོད། གཞུང་དེ་དག་ནས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་འདི་དོན་དམ་པ་
ཞེས་པ་སློ་དོན་དམ་ལ་བཞག་ནས། རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་
ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྤང་མ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་དུ་
བྱས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་ཐོག་པའི་ནམ་པར་སློ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་སློ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་

ཐེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀྱན་ཇོ་བ་དུ། །དམ་པའི་
དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་ཇོ་བ་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་བརྟུན་པ་ཐམས་
ཅད་ནི་ཀྱན་ཇོ་བ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་
ཀྱང་སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་
ནི་ཀྱན་ཇོ་བ་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གསུང་འདིས་གསལ་བར་བསྟན། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་དབུ་མ་སྤང་བའི་ཆོག་དེ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཆོག་
གསལ་གྲོས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ང་ཆོས་ཁ་ནས་དྲག་དུ་སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་བྱ་ན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་བཞིན་ཡོད་
ཀྱང་། སྒྲོ་ལ་གསལ་གྲོས་དེ་སྒྱིར་བཏང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ། རང་རྒྱུད་
པའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་གེས་ལ་མི་སྤང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་
སྤང་བ་འདོད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་གཞུང་མང་པོ་གྱང་བསྒྲིགས་པའི་ཆོ། རང་རྒྱུད་
པས་ང་ཆོར་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ང་ཆོར་
གང་སྤང་ཡང་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མེད་པར་བཞེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་གཉིས་
ལ་དགག་བྱ་ཕྱ་རགས་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་གཞི་ནས་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་སྒྲོ་གནོད་མེད་
ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་བྱ་ན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
ནས་གྲུབ་པ་སྤང་ཚུལ་དང་། དེའི་ཞེན་ཚུལ་རྣམས་སྒྲོ་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་ཤར་དགའ་བར་འདུག །

དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ན། མོ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་ཤར་བ་ན་མིང་གིས་ཡར་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་ཡོད་པས་གང་ཟག་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པས་གང་ཟག་གང་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ཡུང་པོའི་ནང་ནས་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་འཛོག་ཅིང་བཞག་པ་ལྟར་རྟེན་དགོས།

དེས་ན་གང་ཟག་སྤང་ཙམ་དེས་མཆོམས་ནས་བཞག་པ་མིན་པར། གང་ཟག་སྤང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ཅིང་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་བཞག་དགོས་པས། དེ་གང་ཞེ་ན། མཆན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་བཞག། དེ་ལྟར་མཆན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་ད་དུང་ཡར་བཙལ་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་སྤང་ཙམ་དེས་མཆོམས་པར། གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་བཙལ་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། དངོས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་ཕྱིན་པ་མིན་ཞིང་། གང་ཟག་སྤང་ཙམ་དེས་མཆོམས་པར་བཙལ་བ་ན་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཡང་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྟེན། དེ་རྟེན་ནས་ད་དུང་བཙལ་བ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པས། དེ་ལྟར་དུ་བཙལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་བཞེད།

དེ་ནི་བྱ་སྤྱད་དུ་རང་མཆན་འདོད་པ་འདིས་སྤང་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་མ་བཞག་ལ། སྤང་ཙམ་གྱིས་མཆོམས་པར་དེ་ནས་ད་དུང་བཙལ་ན་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནས་ད་དུང་བཙལ་བ་ན་མོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཚུལ་དེར་ཅན་གཅོད་བྱེད་པ་ཡིན་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྤང་ཙམ་དེ་གའི་ངང་ནས་བཞག་ན་མ་གཏོགས་འཛོག་ཚུལ་གཞན་

མེད་པས། ལྷང་ཅ་མ་དེས་མ་ཆེམས་པར་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་ཁྱེད་ལྟ་སྤང་བ་
ཡིན་ནོ། །

དེས། ཞེ་གནས་མཐོབ་པར་རྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྒོ་མས་འདི་སེང་ལྟར་བྱེད་དགོས་སམ།

ལན། དབྱང་མེ་མུ་མཐུད་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་ཤོང་དུ་སྟོང་ཉིང་ཉིང་གས་

པའི་རྩེ་ས་དཔག་སྐྱེ་བུ་ལ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པ་སྟོན་
མེད་གོས། གྱུར་བཏང་ཞི་གནས་གྲུབ་ཡོད་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གང་ལ་དམིགས་ན་ཡང་དམིགས་
པའི་དོན་དེར་སྟོ་ལྷན་ནེར་སྟོད་བུ་པ་ཞིག་འོང་བས། དེ་འདྲའི་ཞི་གནས་ཀྱི་གྲིགས་དང་བཅས་
པ་བྱུང་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱུད་པའི་ཆེ་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་འོང་བར་ཕན་ཐོགས་ངེས་པ་ཅན་ལོས་ཡོད། ཞི་
གནས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་འདྲིས་བརྟེན་ན་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གང་ལ་གང་འཆོམས་
ཤིག་འགྱུར་བ་ཏན་ཏན་ཐོན་པར་ངེས། དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་བླ་མོ་འདི་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་
ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཤེས་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་དགོངས་དོན་རྟོགས་པར་ཕན་ཐོགས་
ཆེན་པོ་ཡོད། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་ནས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསུངས་པ་
རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

༧ཆོས་པ་ལྟ་ས་ལྟ་ཚུ་པ་པའི་སྐྱབས་ནས་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཆན་ནིད། ཅས་

ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་རང་འཇུག་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་ཐག་བཅད་པས། རྫོང་གར་ཆད་དེ་ཡོད་པར་མི་འཛོག་པར། ཁོ་རང་འཇུག་མཁན་གྱི་རྫོའི་གཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རྫོང་ཆད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་རྫོང་སའི་སྤྱར་གཞུག་པ་སྤྱར་དོན་ལ་གནས་

ན་སྒྲོ་དེ་མི་བསྐྱ་བ་དང་། སྒྲོ་དེ་ས་འཛིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་ན་སྒྲོ་དེ་བསྐྱ་བ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་
བའི་སྐབས་ལྟར་བདེན་སྒྲུང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པར་
གསུངས་ཚུལ་དེ་མིན་པར། རྣམ་འབྲེལ་དང་བསྐྱུས་གྲུའི་སྐབས་འབྲུལ་བ་ཅིས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་
ཡོད། མི་བསྐྱ་བའི་སྒྲུང་ནས་ཆད་མའི་དོན་བཞག་པས། དེ་འདྲའི་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་
ན་དོན་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་ག་དང་། འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡང་སྒྲོ་ཡིན་པས་མི་ཆོག་པར་བདེན་དཔང་
བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་ཡོད་མེད་དེ་འཇལ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ཆད་མ་ཡོད་མེད་གྱིས་འབྱེད་ན། སྒྲོ་དེ་ར་
དབང་ཆ་དེ་སྐྱུས་སྤྱད་ཅེ་ན། རང་རིག་འདོད་པ་ལྟར་ན་དེ་རང་རིག་ལ་འདོད། དེ་ཡང་གཞལ་
བྱ་གྲུབ་པ་དེ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་བཞུགས་ཀྱང་། ཆད་མ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ཆད་མ་གཞན་དགོས་ན་
ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས། ཆད་མ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་རང་རིག་དེ་བཞག །མདོར་ན། ཡོད་
དམ་མེད་ཅེས་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲུང་ནས་བཤད། ཡོད་པའི་རིགས་ལ་སྐྱད་
ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རིགས་གཅིག་དང་། འགྱུར་བ་མི་འགྲོ་བའི་རིགས་གཅིག་
སྒྲེ་གཉིས་ཡོད། འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རིགས་ལ་འང་ཆད་གཞལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རིགས་
གཅིག་དང་། སྒྲོང་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཟེར་བའི་ཆོས་ཤིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་
དུ་མ་གཏོགས་པ། དཔེར་ན། དུས་ལྟ་བུ་ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་གྱི་རིགས་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཚུལ་
དེ་རྣམས་བསྐྱུས་གྲུ་ཚུན་ཆད་ནས་བཤད་གྱིན་ཡོད། གང་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས་
པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ་ན། དེའི་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་དེ་ཤེས་
པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲོ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་སམ། གཟུགས་

ཅན་གྱི་ལས་ཤིག་བཞག་ཀྱང་། ལུགས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པའི་སྤྲོད་ནས་གསུངས། གསུམ་པ་རྣམ་
ཤེས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་སྒྲོས་མི་དགོས། བཞི་པ་མིང་ག་ཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོའི་ནང་
དུང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་། རྟག་པ་རེག་པ། བདུན་པ་ཆོར་བ། བརྒྱད་པ་སྟེད་པ། དབྱ་པ་ལེན་
པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན། བརྒྱ་པ་སྟེད་པ་ཡང་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་བཞག་དགོས།
དེ་ནས་སྟེ་བ་དེ་གྲུབ། དེ་ལྟར་འདི་དག་མང་ཆེ་བ་ཤེས་པའི་སྤྲོད་ནས་འཛོག་དགོས་པས། ཐོག་
མར་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཤེས་དགོས།

ང་ཆོས་ཁ་ནས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཞེས་བཅོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམས་པར་ཤེས་
པ་ཞེས་བ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་སོགས་རིགས་འདྲ་མེན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་
ཤེས་དགོས། དཔེར་ན། མཐོང་ཆོས་ལ་ལུས་དེ་རྟེན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
བཅོད་པ་ལྟར། གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་
ཡང་། མིའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་མིའི་ཤེས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཆ་ནས་དུད་འགྲོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བཅོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ། རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་ག་ཟུགས་ཅན་རགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

དཔེར་ན། དེང་སང་ཆོན་རིག་པས་མཐོང་བའི་ནང་ལ་ཁྲད་རྩ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཐོག་ནས་
རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤེས། ཆགས་སྤང་གི་སྒྲོ་དེ་རིགས་ཁྲད་རྩ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ཁྲད་རྩ་ཁོ་རང་ཡོད་ན་ཆགས་སྤང་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད། གང་
ལྟར་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་འདྲ་ཤར་བའི་རྟེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཁྲད་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མི་
འདྲ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་ཁྲད་པ་དེ་རྣམས་འགྲུལ་སྒྲོད་རྒྱུ་གི་ན་ཡོད་པ་དང་། ཁྲད་པ་དེ་ཆོ་འགྲུལ་
སྒྲོད་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་སྟེ་བ་དེ་ཡལ་ཆེར་བཤད་བྲུབ། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྣམ་

རྟོག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་རྟོག་སྐྱེ་བས་བྱབ་པ་མེད་པ་འདིས་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཁའ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྟགས་བརྟན། ཤེས་པ་རགས་པ་ནམས་ལུས་ལ་བརྟན་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་པ་ཁོ་རང་མྱོང་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་འདི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་མེད་ན་མེད་པ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེས་ན་ཤེས་པའི་ནམ་གཞག་འདི་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སེམས།

དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ན་དེའི་པདག་རྒྱུ་དང་། དམིགས་རྒྱུ་ནམས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དེ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་སྤྲ་མའི་རྒྱུ་ཞིག་གི་སྤྲང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། ནང་གི་པདག་རྒྱུ་དབང་པོ་དང་། ཕྱིའི་དམིགས་རྒྱུ་ཕྱད་ནའང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མེད་ན་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་བྱུང། མིག་གིས་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ལྡན་ཅ་ཆ་ཆང་སྐྱོན་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། པདག་རྒྱུ་དབང་པོ་ཡང་ཆ་ཆང་ཡོད་ཅིང་དམིགས་རྒྱུ་དང་ཕྱད་པ་ཡིན་ནའང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མེད་ན་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་བྱུང།

དཔེར་ན། ཡོད་སྤྲ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་སྐབས་མིག་གིས་གང་ཞིག་མཐོང་ཡང་སྤྲང་ལ་མ་ངེས་པར་བཤད། འདིས་ནི་ངེས་ཤེས་དྲན་པ་ལ་ཤེས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱུ་ནམ་གྲོགས་བྱེད་དགོས་པ་བརྟན་སྟུང་། དེ་བཞིན་དུ་པདག་རྒྱུ་དང་། དམིགས་རྒྱུ་ཕྱད་པ་ཡིན་ནའང་སྤྲ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མེད་ན་གསལ་རིག་མྱོང་ཙམ་གྱི་པདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་བྱུང་མི་བྱུང། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་བྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གསལ་རིག་མྱོང་ཙམ་གྱི་པདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་ཁོ་རང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྲང་ནས་སྐྱེ་དགོས་པར་བཤད། འདིའི་སྤྲང་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱུབ་ཀྱིན་ཡོད། ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་ཡང་ན་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཉེར་

ལེན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན། ལྷ་མེད་དམ་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཐད། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་འདི་དག་ལ་གོ་བ་ཆ་ཆང་ཆགས་པའི་སྤྲོང་ནས་སྤྲོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་ལ་བརྩོ་བཅོས་བརྟག་དགོས་པ་འདི་ཁིན་ཏུ་གལ་ཆེ། བྱབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པའི་སྤྲོང་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་འདི་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་མཐའ་ཡང་མེད་ཅིང་། མཐའ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སར་འགོ་ལྷུ་ཡོད་པར་བཤད།

སྒོ་རིག་གི་ནང་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འདུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་མང་པོ་བཤད་ཡོད། དེ་དག་ལས་ང་ལ་བཤད་འདོད་ཡོད་པའི་དོན་ཆོན་གཅིག་ནི། མངོན་སུམ་སྐྱབ་པས་འདུག་པས་སྐྱབ་འདུག་དང་། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འདུག་པས་སེལ་འདུག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། སྤྱི་ཤེས་པས་སྤྱི་རྟོག་སྐྱབ་པས་འདུག་པར་འདོད་ཅིང་། རང་སྤེས་སྤྱི་རྟོག་སེལ་བས་འདུག་པར་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བདུ་ཡུལ་ལ་འདུག་ཚུལ་སྒྲོར་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་གནད་ཁིན་ཏུ་ཆེ་བར་སེམས། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འདུག་ཚུལ་འདི་རྟོག་གི་འབར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་ཞེས་རྟོག་པས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་ཕྱེ་བྲག་པ་དམིགས་བསལ་ཞིག་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བརྒྱུང་ཞིང་། མངོན་སུམ་སྐྱབ་པས་འདུག་པ་ཞེས་ཡུལ་དེའི་སྤྲོང་གི་བྱང་ཆོས་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པ་མི་འདེན་ཡང་སྤང་བ་ཡིན།

མངོན་སུམ་སྐྱབ་པས་འདུག་པའི་དུས། །བྱབ་པ་དེ་དག་འབྲེལ་བ་ཡིན། །ཞེས་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་མེད་དམ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་རིག་པ་ལྟར་མིན་པར། སྤྱི་རིས་ཕྱེས་ནས་རང་གི་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ཕྱེ་བྲག་པ་ཞིག་བརྒྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཚུལ་དེ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན། གཞི་ནས་ནང་པའི་བྱབ་མཐའ་ནས་མིང་ཞེས་པ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། མིང་གིས་

དོན་དེ་ལ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་བཅས་ལ་བཏག་དཔུང་གནང་བ་ནམས་ཤེས་བྱ་བ།

སེམས་ཅམ་པས་ནི་བད་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་། དཔེར་ན། བུ་མ་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བུ་མ་པ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་འདུག་སའི་དོན་དེ་ལ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་མིན་བཏག་དཔུང་
 གནང་ཞིང་། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བཏག་ཅིང་དཔུང་པ་ན་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་འདུག་སའི་
 ལྟ་ལྟར་ཞེས་ཞུས་ཀྱང་ལྟ་བུ་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་མིང་དེ་འདུག་པའི་གཞིར་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་
 གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་འཇམ། འདི་ལ་བུ་མ་པ་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འཇམ། སྐྱ་དེའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་བུ་མ་པ་འཛིན་ཏོག་པའི་ཞེན་
 གཞིར་དོན་གྱི་སྤང་ནས་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་བ་དང་། སྤང་
 ཚུ་ལ་འདི་ཡོད་པ་ནི་ང་ཆོས་བུ་མ་པ་ཞེས་གང་ལ་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། བུ་མ་པ་ཟེར་བ་དེ་མིང་གིས་བཞེད་
 ཅམ་ཡིན་ཞེས་མ་བཞེད་པར། ལམ་སང་པ་གིའི་དེ་རེད་ཅེས་མཛུབ་མོ་བཅུགས་ནས་བསྟན་པ་
 དེ་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བུ་མ་པ་འཛིན་པའི་ཏོག་པའི་ཞེན་གཞིར་བུ་མ་པ་ཁོ་རང་གི་གནས་
 ལུགས་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤོ་ལ་ཤར་བའི་དབང་གིས་ཡིན།

དེ་ཡིན་པས་བུ་མ་པ་ཟེར་བ་འདི་མིང་ཅམ་དང་བཏགས་ཅམ་རེད་ཅེས་མི་བཞེད་ཅིང་སྤོ་ལ་
 མི་འཆར་བར། བུ་མ་པ་ཟེར་བ་ན་ལམ་སང་པ་གིར་མཛུབ་མོ་བཅུགས་པ་དེ་བུ་མ་པ་བུ་མ་པའི་ཐ་
 སྙད་འདུག་སར་བུ་མ་པའི་གནས་ལུགས་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་ཞིང་ཞེན་པས་ཡིན།
 ད་དུང་གཏིང་རིང་དུ་ཕྱིན་ན་ད་ལྟ་འདིའི་སྐབས་བུ་མ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་འདུག་སའི་དོན་བུ་མ་པ་
 ཞིག་སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་གཟུགས་གྱི་སྤང་དུ་བཏགས་
 དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཞེད་པ་མ་གཏོགས།
 ནང་ཤེས་པའི་སྤང་ནས་བསམ་སྤོ་བཏང་བའི་ཆོ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན།

རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུས་མིང་དེ་འདྲུག་སའི་ར་མིང་འདྲུག་སའི་ཡུལ་ལམ་དོན་ཁོ་རང་བྱུན་མིང་
མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་ནའང་། ད་དྲུང་འདྲུག་སའི་དོན་རང་མཚན་
པ་ཞིག་ཡོད་པ། དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་འདྲིན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་མིན་ཅི་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་གཟུགས་
འདྲིན་ཏྲོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་གཞིའམ། མིག་
ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདྲུག་པའི་འདྲུག་གཞིར་མིག་གི་ཤེས་པའི་ངོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་ཀྱང་། མིག་གི་ཤེས་པ་ཁོ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་
རང་རྒྱུད་པས་མིང་དེ་འདྲུག་པ་ན་དོན་གྱི་དབང་གིས་སམ། དོན་ཁོ་རང་གི་བྱུན་མིང་མ་ཡིན་པའི་
གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིང་དེ་འདྲུག་པའི་གཞིར་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་ཀྱང་། ད་དྲུང་མིང་དེ་
འདྲུག་སའི་དོན་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས།

ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་མིང་དེ་འདྲུག་སའི་དོན་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་ཇེ་རིན་པོ་
ཆའི་གསུང་གི་ནང་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་སྟེ། མིང་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་
པར་གཅོད་པ་མིན་ཞིང་། དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཅོད་པ་ཡང་མིན། མིང་ལས་གཞན་པའི་དོན་
ནམ་མིང་དེ་འདྲུག་སའི་དོན་མིང་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་བཏགས་
དོན་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་མེད་པས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་
མ་གཏོགས་འདྲིན་ཏྲོག་ཞུལ་གཞན་མེད་པར་གསུངས། འདི་དག་སྒྲོར་བ་རྒྱག་ས་དེ་སྒྲ་ཏྲོག་སེལ་བས་
འདྲུག་ཅེས་པ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡར་འབྲིད་ཡོང་བ་ཡིན། ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མིང་ཙམ་བདེ་ཙམ་ཞེས་པ་འདི་གསུངས།

དེ་པ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་དེས་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོང་
འཕེལ་དུ་གཏོང་བྱ་བས་གང་ཡོད་དམ།

ལན། དེ་ནི་གོམས་འདྲིས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེ་རང་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། ང་ཆོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན།
པོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་ལྟགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་
བ་ཡོད་པས། ལྷོང་ཉིད་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་བྱགས་རྒྱག་
དགོས། བྱུང་བ་སེམས་ཀྱི་ཕྱིར་བ་སྤྲོ་ཟིན་ཞིག་ཡོད་ན་ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་ན་ལེགས་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ལྟགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་དང་། ལྟ་ཐོག་ནས་སྒྲུབ་པ་འཆོལ་བ་དང་། སྒྲུབ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་
འཆོལ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད།

ལྟ་བར་གོམས་འདྲིས་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་ས་
ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ལྟ་བའི་ཕྱིར་བ་འདོན་བྱ་བུ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཙ་བ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་རབ་བྱེད་མོ་མོར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་དུ་མ་ཡོད། དེ་དག་ཙ་བའི་ཁོག་གཅིག་
ཡིན་ཡང་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བར་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་རྣམ་གངས་མང་པོ་དང་། དཔེ་མཆོན་མང་
པོའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སེམས་ལ་འགྲུལ་སྒྱུད་ཐེབས་རྒྱུར་
ཁྱད་པར་ཡོད། གོང་དུ་ཨེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ཁྱས་པ་ལྟར། ཆོགས་བསགས་སྐྱབ་སྒྱུར་གི་
རྒྱལ་ཁྱོག་དགོས་ཤིང་། པོད་ཀྱི་ཕྱག་སྟེན་ལྟར་བྱས་ན་ནམ་རྒྱུན་ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ།
ལྟག་པའི་ལྟ་འཇམ་དབྱངས་ལ་གཙོ་བོར་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་པ། རྒྱ་ཡུད་རྟོད་གཤེར་མོགས་མཐུན་རྒྱུན་ཆ་ཆང་བ། དཔེར་ན། ཞིང་ཁ་ཞིག་ལ་ཆ་

ལུ་མ་དང་། ཀྱ་ཤུའི་ས་པོན་བཏབ་ན་མཐུན་ཀྱིན་འཛོམས་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཡང་། ཀྱ་ཤུའི་ས་པོན་ལས་ཀྱ་ཤུ་དང་། ཆ་ལུ་མའི་ས་པོན་ལས་ཆ་ལུ་མ་མ་གཏོགས་སྒྲིམ་ཐུབ་པས། དེ་འདྲའི་བྱེད་ལས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་བསྟན་ཡོད་དམ། དེ་འདྲ་བ་འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པའི་དགག་བྱ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཟེར་རམ།

ལན། འདི་ཡལ་ཆེར་མ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་བཞག་དགོས་པ་དེ་འབྲས་ཀྱི་ས་པོན་ལས་འབྲས་དང་། ནས་ཀྱི་ས་པོན་ལས་ནས་ཀྱི་ཐུ་གུ་སྒྲིབ་པ་འདི་ཁོ་རང་ངེས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད། རྟོག་པས་བཏགས་ཐུན་ཆད་ལམ་སེང་དེར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། དངོས་པོ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཀྱུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་རེ་དང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་རེ་ཡོད། སྟོན་འཇུག་ལས། སྟེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བོ་ན་འདྲ། ། ཞེས་སྟེག་པ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན། དགེ་བ་བསྐྱབས་ནས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་དང་། སྟེག་པ་བསགས་ནས་འབྲས་བྱ་སྟེག་བསྐྱལ་ཡོང་བ་ནི་བཅོས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱི་དགག་བྱ་མིན། འོན་ཀྱང་ཆ་ལུ་མའི་ས་པོན་ལས་ཆ་ལུ་མའི་སྟོང་པོ་དང་། ཀྱ་ཤུའི་ས་པོན་ལས་ཀྱ་ཤུའི་སྟོང་པོ་སྒྲིབ་པ་ངེས་པ་ཅན་ཡོད་པ་དེ་རྟེན་འབྱུར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཐད་པ་ཡིན།

དགག་བྱའི་རང་བཞིན་ཟེར་བ་དེ་སྟོང་ཐོག་ནས་ངེས་དགོས་ཤིང་། ང་ཆོར་གང་སྟངས་ལ་ཡང་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟངས་བ་ཡིན། སྟོམ་པའི་ཆོ། དཔེར་ན། ས་སྐྱས་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཅེས་པ་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དེ་སྟོམ་ཞིང་། དུས་རྒྱུན་སྟངས་གསུམ་བརྒྱད་གསུམ་ཞེས་མདོ་ཐུགས་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འཁེབས་རྒྱུ་དེ་སྟངས་གསུམ་སྐབས་དང་། བརྒྱད་གསུམ་སྐབས་ཀྱུན་

གཞི་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་གཏན་ལ་ཡལ་ནས་གསལ་སྤོང་བྱང་འདུག་
དེ་གསུངས། ངས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་གོ་རིམ་ལྡན་པ་ཞིག་གསལ་པོར་མི་ཤེས།

རྫོགས་ཆེན་སྒྲོམ་པའི་སྡོན་འགྲོར་སེམས་ཀྱི་བྱང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཚང་འཛོལ་བ་
ཞེས་པ་ཞིག་ཡིད། སེམས་ཀྱི་བྱང་གནས་འགྲོ་གསུམ་གྱི་མཚང་འཛོལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མདོ་
ལྷགས་བྱམ་མོང་གི་ལྷ་བ་སྒྲོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་དུ་སེམས་དེ་བཞག་པ་ཡིན། ཕྱག་ཆེན་
དང་། རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་སེམས་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གྲུབ་མེད་གསུངས་པ་དེ་སྒྲོ་རགས་
པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲིད་སྤངས་ཤིག་གསུངས་ཀྱི་ན་ཡིད། སེམས་དབྱིབས་སུ་མེད་པ་དང་ཁ་
དོག་དུ་མེད་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མིན། སེམས་ཁོ་རང་སྤྱིང་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས།
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་མེད།

ཡིན་ནའང་ལོང་ས་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་ང་ཚོའི་སྒྲོ་ལ་དགག་བྱའི་སྤང་རྒྱལ་ལམ་ང་ཞེས་པ་འདི་
སྐབས་རེར་ལུས་ཀྱི་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་དང་། སྐབས་རེར་སེམས་ཀྱི་སྤང་ནས་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་
དེ་འདྲའི་ལུས་སེམས་འོ་རྒྱ་གཅིག་འདྲེས་ལྷ་བྱ་ཞིག་གི་སྤང་ནས་ང་ཟེར་མཁན་ལིང་ལིང་ཞིག་གར་
ཡོང་གསུངས་པ་བཞིན། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཐོག་མར་སྤྲེ་འབྲིད་པ་
ཞིག་ཡིན། གཙོ་བོ་དེ་སེམས་གང་ནས་བྱུང་། གང་དུ་འགྲོ། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་
བཅའ་བ་ན། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། གནས་པ་
མེད་པ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤང་ལ་སྤྲེབས་ཡོང་བ་ཡིན།

དེའི་ཐོག་ནས་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་སྤང་ནས་མེད་པར་
གཏན་ལ་ཡལ་པ་འདི་སྡོན་འགྲོ་ཡིན། མི་ཡམ་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་དེ་རྫོགས་ཆེན་
གྱི་སྡོན་འགྲོར་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའམ། མདོ་ལྷགས་

ཐུན་མོང་གི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་ཚུན་ལ་བཏང་ནས། བྲེགས་ཆོད་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆེན་
དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ། ངོ་པོ་ཀ་དག །རང་བཞིན་རྩུན་གྲུབ། གདངས་ཐུགས་རྗེ་ཞེས་
ངོ་པོ་ཀ་དག་དང་རང་བཞིན་རྩུན་གྲུབ་ཟེར་བ་དེའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བཞིན་ཡོད།
ངོ་པོ་ཀ་དག་ཅེས་པ་དེ་ལ་མདོ་སྐགས་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲོང་པའི་གོ་བ་
ཞིག་ལས་ཆེར་ཡོང་བཞིན་ཡོད། སྐབས་ཟེར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེའི་སྒྲིང་ནས་
ཀ་དག་གི་གོ་བ་ཞིག་ལེན་གྱི་ཡོད།

ཀ་དག་དང་རྩུན་གྲུབ་གཉིས་སྟེ་བ་ན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཀ་དག་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། རྩུན་གྲུབ་ཟེར་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་
གསལ་ཏེ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་སྟེ། དངོས་གཞི་བྲེགས་ཆོད་རང་སྒྲིམ་
སྐབས་སུ་སེམས་བཟོ་མ་བཙོས་པ་དེའི་སྒྲིང་དུ་གནས་པར་བྱས་ནས། ཚུན་ལ་དད་དེ་བ་ཡོང་གྱི་
ཞིག་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་དད་དེ་བ་ལ་གནས་ཟེར་དུས་སེམས་མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་།
མི་རྟོག་པ་ལ་གནས་ནས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་དེ་བཀག །དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་མེད་པ་ཞིག་གི་སེམས་
རྩུན་མཐུད་ནས་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་མཐུད་ནས་སྤར་མདོ་སྐགས་ཐུན་མོང་
གི་ལྷ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ངེས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྐབས་འདིར་མཁྱེན་དགག་སྒྲིམ་གྱིན་ཡོད།
མྱོང་ཙམ་གྱི་ཆོས་གཅིག་སྤར་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་སྒྲིམ་གྱིན་འདུག །

འདིའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་གཙོ་བོ་མིན་པར། རང་བཞིན་
མེད་པའི་ངོ་པོ་ཀ་དག་ཡིན་པའི་རིག་པ་འདིའི་ཉམས་བརྟོན་པ་འདི་གཙོ་བོ་དང་། རིག་པའི་ཉམས་
མྱོང་རིམ་གྱིས་སྦྱས་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་
མིན་པ། སེམས་བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པ། གང་ལྟར་སེམས་ཁོ་རང་རྩུན་ནེར་བཞག་

པ་ཡིན། དེའི་ཆོ་དབྱེད་སྒྲིམ་མིན་པར་འཛིག་སྒྲིམ་ཁོ་ན་ཡིན། རྒྱུ་མ་རྟོག་ན་དྲུང་ས་ཡོང་གསུངས་
པ་ལྟར། སེམས་ནམ་རྟོག་གི་གཞན་དབང་ལ་མ་བཏང་བར། སེམས་ཁོ་རང་གི་སྡེང་དུ་ཅེ་གཅིག་
དུ་སྡོད་པ་ཞིག་ག་ལེ་ག་ལེར་གོ་མས་ནས་དེའི་ཐོག་ནས་གོ་མས་པ་བསྐང་བ་དང་། རྒྱུ་གཙོ་བོ་གཅིག་
ནི་ཆོག་ས་བསགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ནམ་རྒྱུན་ལྟར་བྱེད་པའི་རང་སྒྲུ་མ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱིན་རྒྱབས་
འབྲུག་ཐབས་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་དུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སེམས་ཏད་དེ་བ་ཡོད་པ་འདིའི་རང་ནས་རིམ་གྱིས་རིག་པ་ཟང་
ཐལ་ཟེར་བ་ཞིག་འོང་། ཏད་དེ་བ་ལ་ཟང་ཐལ་ལེ་ཟེར་བ་ཡིན། རམ་རྒྱུན་རྫོགས་ཆེན་སྒྲིམ་མཁན་
མང་པོ་ཞིག་གིས་ཏད་དེ་བ་དེ་རྫོགས་ཆེན་རེད་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་མེད་དམ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་
སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་ནང་དུ་ཤལ་ཆེར་ཡོད། གང་ལྟར་སྒྲོང་ཆེན་རབ་
འབྱམས་པས་ཆོག་ས་གཏམ་བཏང་ཡོད། སེམས་མི་རྟོག་པ་ཙམ་མམ་ཏད་དེ་བ་ཙམ་དེ་རྫོགས་ཆེན་
ལ་འབྲུལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལ། འབྲུལ་མཁན་ཡང་ཡོད།

དཔེར་ན། ང་ལ་ཨ་རི་བའོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད། རེད་གཉིས་འོ་ཤེས་ནས་སྐབས་ཤིག་ཉམས་
ལེན་གྱི་སྒྲོར་བཤད་པ་ན། ངས་སྐད་ཆ་དྲིས་དོན་ལ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ས་གནས་མེན་པ་རྒྱན་སི་སི་ཀོ་ལ་
ལོ་གཅིག་ས་འགྲུལ་བྱུགས་ཆེར་རྒྱག་པའི་སྐབས་ཏ་ཅང་སྐག་སོང་ངམ་བཛོད་པར། ཁོ་པས་ས་
འགྲུལ་རྒྱག་སྐབས་ཉམས་ལེན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་ཟེར། གང་བྱུང་དྲིས་པར། སེམས་ཏད་དེ་
བ་དེ་བྱུང་ཟེར། སྦྱར་བཏང་དོབ་སྡེ་དེའི་སྒྲུང་ལ་དྲན་པ་འཛོར་བ་དང་། ས་འགྲུལ་རྒྱག་དུས་
སེམས་ཅད་དེ་ཏད་དེ་བ་ཆགས་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྫོགས་ཆེན་གཏན་ནས་མིན། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་གྲུང་
ཐང་ཆང་གིས། ཡུག་རྫོགས་གསལ་སྒྲོང་འཛིན་མེད་ཅེས། །འགྲོ་འོང་གཟུགས་ཙན་ལྟར་མེད་
དང་། །འབྱུང་འཛིག་རགས་པའི་མི་རྟག་ཚུལ། །མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒྱལ་འདྲ་བའི། །གཟུགས་

སུ་མ་གྲུབ་གསལ་རིག་ཙམ། བློང་བ་བདེན་མཐོང་རྣམས་འཆང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒྱལ་འདྲ་བའི། ཞེས་སེམས་ཀྱིས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་བཟུང་གང་
 ཡང་མེད་པ། སེམས་ཏད་དེ་གནས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་ཆེན་མ་ཡིན། ཏད་དེ་བ་ཟེར་བ་དེ་རིག་
 པ་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། སེམས་ཏད་དེ་བ་གནས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་རིག་པའི་ངོ་འཕྲོད་
 རྒྱ་མེད། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་འཇམ་ཏད་དེ་བར་གནས་ཤིང་། མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེན་
 རྒྱབས་སོགས་བྱེན་མང་པོ་ཞིག་འདྲོམས་པ་ན་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་རྒྱ་ཞིག་ཡོང་། རིག་པ་
 ཟང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་སྐབས་ཅིར་སྒྲུང་རིག་པའི་རྩལ་ལ་ཤར་རྟེ། ཐམས་ཅད་རིག་པས་བཀོད་པ་ལྟ་
 བུའམ། རིག་པའི་རྫོང་ལས་ཤར་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གིན་ཡོད། བྱེན་པ་གི་ཆོས་གང་དང་
 གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རྫོང་ལས་ཤར་ཡོང་བ་ན་རང་ཚུགས་བྱུང་པའི་རང་དབང་མེད་
 པ་གོ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད།

འདི་ནི་གྲུབ་འཇིགས་མེད་བརྟན་པའི་ཉི་མས་གསུངས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་
 རྩལ་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་འདྲའི་རྩལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ། དཔེར་ན། མིག་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་མི་
 དེའི་གིབ་བྱེན་མཐོང་བའི་གཟུགས་སྒྲུང་དེ་སྒྲུན་པ་མཁས་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་བྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩོལ་
 བ་གསར་པ་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་མཐོང་བ་བཞིན། རྟོགས་ཆེན་ངོ་ཕྲོད་བྱེད་མཁན་གྱི་བླ་མ་
 ཆད་ཅན་ཞིག་གིས་རྟོགས་ཆེན་ངོ་ཕྲོད་ནས་རིག་པའི་ངོ་འཕྲོད་དེ། བྱེན་པ་གི་སྒྲུང་སྟོན་གྱི་ཆོས་
 འདི་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རང་སྒྲུང་ཙམ་ཡིན་པ་ཞིག་ཤར་བ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་
 དབང་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 མེད་པ་དེ་རང་བྱུགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོང་གསུངས།

དེ་ནི་འབབ་ས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ལ་བབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྲིད་སྒྲུངས་དེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ནས་

འབྲིད་པ་ཡིན། ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་འབྲིད་ལུགས་བྱས་ན། དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 རྩོན་དུ་བཏང་ནས། དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་རིག་པ་བདེན་པར་སྤང་ན་ཡང་བདེན་པས་སྤོང་
 པའི་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རིག་པའི་སྤོང་ལ་སྒྲོ་བཞག། །དེ་ཡི་ཉམས་སྤྱོད་གི་རྒྱ་བསྐྱངས་
 པའི་སྐབས་ནས་ཞིག་རིག་པའི་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ཡོང་བཞིག་ཡིད། ཡིན་ན་ཡང་སྒྲོམ་སྤངས་དེ་ཕྱན་
 བྱ་མི་འདྲ་བཞིག་ཡིན།

རྗེའི་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་ནས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་བདེ་སྤོང་བྱུང་འདུག་ཅེས་ལྟན་སྐྱེས་
 ཀྱི་བདེ་བས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་གཏན་
 རྩོགས་ཀྱི་ནང་ལ། རེ་ཞིག་སྤོང་ཉིད་མི་སྒྲོམ་པར་བདེ་ཆེན་སྒྲོམ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་
 གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ངའི་བསམ་ཚུལ་ལ། རིག་པ་ཟང་ཐལ་སྒྲོམ་པ་པོ་དེ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 སྒྲོམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གནས་སྐབས་ཤིག་ཡུལ་གྱི་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་བྱས་ནས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར། སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་བྱེད་པར་བ་རིག་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་བྱེད་
 རྒྱ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན།

རིག་པའི་ངོ་བོ་རྗེ་ན་ཆར་ངེས་ནས་འདིའི་སྤོང་ལ་གནས་ཆ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོ་ །རྒྱ་མ་
 བཅད་ཡིན་ནས་གཅིག་གིས། དུག་གྱུ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཆོད་ལ། །ལྷན་པོས་ས་ལམ་ཕྱིས་པ་འབྲུལ། ཞེས་
 པ་ལྟར་བྱུང་བཅད་བྱེད་པར་ཞིག་མེད་དམ་སྙམ། སར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ནས་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་
 གསུངས་པ་དེ་སྒྲོ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་
 ནས་སྒྲོ་ཕྱོམ་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། འདིས་སྤོང་ཉིད་སྒྲོམ་
 པའི་སྤོང་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཞིག་གསུངས། གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོས་སྐད་ལྟར་བྱས་ན། སྤང་
 བྱ་སྤོང་སྐབས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ནས་བཤད་པའི་མཐོང་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སམ། རིམ་

པ་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་བདེན་འཛིན་
 ཀྱན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀའི་ས་པོན་སྤྱོད་བར་གསུངས་ཀྱང་། མདོ་ལས་བདེན་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནམས་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པ་ལས་མཐོང་སྤང་མིན་པར་གསུངས་པས་གསུང་ཚུལ་དེ་
 གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན།

དེས་ན་ཆོགས་ལམ་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
 པར་མ་ཟད། གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོས་སྐད་གཞིར་བཞག་བྱས་ན། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་
 ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ཞིང་། སྤྱོ་
 རགས་པས་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཞེས་མི་ཟེར་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེའི་སྤྱོ་
 བྱ་རགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཞི་ནས་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས། དེའི་གོང་
 དུ་སྤྱོ་རགས་པར་མ་ཟད་ཕྱ་མོས་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡལ་ཆེར་མེད་སྟེ།
 རམ་པ་གཅིག་དུ་ན་འགྲོ་སྤངས་འདི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་བཤད་པར་དགའ།

ངས་འདི་བཤད་དགོས་དོན་ནི། ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་
 ས་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་འདི་དག་ཕྱག་ཆེན་སྒོམ་མཁན་དང་། རྟོགས་ཆེན་སྒོམ་མཁན་དང་། རྟོགས་
 སྤྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཇི་མ་ཇི་
 བཞིན་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། དེ་ལ་དགོངས་ནས། ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཆོད་ལ། ཞེས་
 ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་དེ་གཅིག་ཆོད་ལྟ་བུ་དང་། ལྷན་པོས་ས་ལམ་ཅིས་པ་འབྲུལ། ཞེས་དེ་ལ་ས་ལམ་
 ཅིས་པ་དེ་ལྷན་པོའི་ལུགས་སུ་གསུངས། ཁོང་རང་ནལ་འཕྱོར་པ་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཡིན་སྐབས་
 ལྷན་པོ་ཆོད་དགོངས་པ་བཞེས་ས་ཞིག་ཡོད་པེས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་། དཔེར་ན། ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་

གསང་འདུས་རིམ་ཁྲ་གསལ་སྒྲིན་སྐབས་སྒྲགས་བྲལ་མེད་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་གསུངས་པ་ན་དོད་བྱུང་ཅིས་
ཤིང་། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་མའི་བཞིན་གུང་མ་བསྐྱེགས་ནའང་
དོད་བྱུང་ཅིས་ནས་ཆ་ཆང་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད། ངས་གོ་བ་ལ་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་
ཟེར་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་རིག་པ་ཟང་ཐལ་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་མཉམ་གཞག་མིན་པས།
རིག་པ་ཁོ་རང་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡལ་ཆེར་ཤར། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཟང་ཐལ་དོ་འབྲོད་པ་ཡལ་ཆེར་
ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ནས་འོང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་
ནས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྟེ། རྫོགས་ཆེན་གྱི་བྲིད་ཡིག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆ་ཆང་མཇལ་
ཏུ་མ་བྱུང་ཡང་། རྫོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་
གསུང་འགའ་ཞིག་མཇལ་ཞིང་བྲིད་ཀྱང་ཐོབ་ཚུང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཞབས་དཀར་ཆོགས་དུག་
རང་གྲོལ་གྱི་གཞུང་དང་། མི་ཡམས་གྱི་གསུང་མཇལ་ཚུང་།

ཡིན་ནའང་ང་ལྟ་བུའི་གསང་སྒྲགས་གསར་མ་བ་དབྱུ་མ་དང་ཆད་མ་རྣམས་ན་བར་ཐོས་ཚུང་
བ་ཞིག་གི་དོར་རྫོགས་ཆེན་དོ་སྤྱོད་ཟབ་ཤོས་དང་། གོ་བ་སྟེར་ཡལ་ཆེ་ཤོས་དེ་དོ་གྲུབ་འཛིགས་
མེད་བལྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་རེད་འདུག །

དོ་གྲུབ་འཛིགས་མེད་བལྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་གི་ནང་དུ་རྫོགས་ཆེན་རིག་པ་ཟང་ཐལ་གསུངས་
པ་དེ་གསང་སྒྲགས་གསར་མའི་སྒྲགས་བྲལ་མེད་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་སྒྲོམ་སྐབས་གཉུག་མ་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་དོ་པོ་འོད་གསལ་གྱི་སྤང་ཆའམ་རང་གྲོལ། གཅེར་གྲོལ་ཞེས་སོགས་
གྲོལ་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་པའི་སྟེང་ནས་དངོས་གཞི་འོད་གསལ་
ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་སྐབས་ཉམས་སུ་ཚུང་འཆར་ཚུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཡོད་ལ་བྱས་

ནས་སྒྲིམ་དགོས་པར་གསུངས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་དེ་གའི་ངང་ལ་ལྟན་ནེར་བཞག་ནས་དེ་གཅིག་
 དུ་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པར། འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་སྐྱེས་
 ཚུལ་འདི་འདྲ་སྟོན་ལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་ནམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཞིག་གསུངས། དེས་
 གཞི་རིག་པ་བྱང་ཐལ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འདུག། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་
 པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་སྒོ་ལ་གཏན་ནས་ཤར་བྱབ་པ་མ་བྱུང་ལ། ཤར་བྱུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྤང་།
 ཟླ་མའི་བྱིན་ཆུབས་རྒྱུད་སྤེང་ལ་འཕྲོས་པའི་སྤེང་ནས་ཉམས་སྤྱོད་ཞིག་སྐྱེས་ན་མ་གཏོགས་ཤིན་
 ཏུ་དཀའ།

དེ་ལས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་དབྱད་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་
 ལས་སྐྱ་སྒྲིམ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ། རིག་པ་སྦྱོང་བ་ཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རིག་པ་
 བྱང་ཐལ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་གསུངས། རིག་པ་བྱང་ཐལ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་དང་། རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གོ་དོན་གཉིས་
 སལ་ཆེར་མི་འདྲ་བ་མིན་ནམ་སྒྲིམ། རིག་པ་བྱང་ཐལ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བཞིན་བྱུག། སེམས་
 ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་དེ་རིག་པ་འོད་གསལ་དེ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་
 དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་ཞིག་མེད་དམ་སྒྲིམ་ཡང་ཐག་ཆོད་པ་ཞུ་མི་བྱུག།

སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ། རིག་པ་སྦྱོང་བ་ཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རིག་པ་བྱང་ཐལ་
 སྦྱོང་བའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཐུད་ཅིག་ལ་ཡུལ་སྤང་སྤྲོ་ཆོགས་ཤར་བའི་ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ནས་རིག་པའི་ཉམས་སྤྱོད་སྦྱོང་བྱུག་ལ། རྣམ་རྟོག་ངེ་
 ཅམ་འཕྲོ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་རིག་པ་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་སྟེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་
 གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དམ། ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་གནས་

ལུགས་རིག་ཆས་མ་བྱལ་པ་མེད། དཔེར་ན། ཏིལ་འབྱར་སྐྱམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞེས་པ་ཏིལ་གྱི་
 སྐྱམ་དེ་ཏིལ་འབྱུང་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པ་ལྟར། དག་མ་དག་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་
 ཡིན་ནའང་། ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་རིག་ཅམ་མྱོང་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱལ་ཡོད། ཆགས་
 རྣམ་གྱི་སྒོ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ཡུལ་དེ་དང་དེར་མི་འདོད་པ་བྱལ་གྱིས་སྒྲིགས་པ་དང་། འདོད་
 པ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྐབས་ཡུལ་ལ་སེམ་པ་འཕམ། ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་འཛིན་སྣངས་ཡོད་
 གྲང་། ཅ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བཟང་ངན་གྱི་ཤེས་
 པ་གང་དང་གང་གི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་བཟང་དང་ངན་གྱི་འཛིན་སྣངས་ཡོད་པའི་འཛིན་ཆའི་སྣང་ལ་
 མི་གཏོང་བ་འཕམ། རི་ར་བ་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྣང་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཤར་
 བ་ན་སྣང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་གཏོང་བར། རིག་ཆ་ཁོ་རང་གི་སྣང་ལ་རང་ས་བཟུང་ནས་སྡོད་ཀྱིན་
 ཡོད། ཁང་སྡོང་ལ་རྒྱུ་མ་ཞུགས་པའི་གྲོལ་ལུགས་ཞེས་སྣང་བ་འདྲ་མིན་གང་ཞིག་འཆར་ཡང་
 དེ་ལ་ཆེར་མི་བསྐྱོས་ཤིང་དེའི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། སྣང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་པར་
 སྣང་བ་གང་ཞིག་ཤར་རམ། ཆགས་སྣང་གི་སྒོ་བྱགས་དྲག་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་
 གསལ་རིག་གི་ངང་ནས་ཤར་བ་ཡིན་པས་ཁོ་རང་ལ་གསལ་རིག་གི་ཆས་བྱལ་པར་བརྟེན། སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་གསལ་རིག་ཁོ་རང་གི་སྣང་ལ་སེམས་གནས་ནས་སྡོད་པ་ཞིག་གསུངས།

དེའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཏུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན། རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་སེམས་དེ་ལ་ཅིས་ལྟུང་བྱ་མ་བྱས་པར་སྣང་མེད་དུ་བཞག་ན།
 ཁོའི་རྒྱས་པ་དེ་བྱགས་རྗེ་ཆུང་དུ་འགྲོ། །ནམ་ཉིག་སྒྲ་ཚོགས་ཤར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 དང་དུ་བྱང་ཞིང་གལ་ཆེན་པོར་ཅིས་ན། ཁོ་བྱགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ནམ་ཉིག་
 གང་འཆར་བ་དེ་སྣང་མེད་དུ་བཞག་ནས་ཤེས་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ཆང་མ་གསལ་རིག་གི་ངང་ནས་སམ།

འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་ཤར་བས་རྩ་བའི་འཆར་གཞི་འོད་གསལ་ཁོ་རང་གི་ངང་ལ་སྒྲོ་གནས་ཐབས་
བྱེད་དགོས།

དཔེར་ན། པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེད་སྦྱར་གཏུ་མ། །ལྷ་ལྷན་རོ་
སྒྲོམས་ཡི་གེ་བཞི། ཞི་བྱེད་གཅོད་ཡུལ་རྫོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་མའི་ལྷ་བྱིད་ལ་སོགས་པ། །སོ་
སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། །ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་སྦྱང་ཅན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་པས། །དབུད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་ཕྱག་ཆེན་དང་རྫོགས་ཆེན་དང་
དབུ་མ་སོགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་དང་། སྒྲོམ་རྒྱུ་ཡང་ཕྱན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ངེས་
དོན་གྱི་ལུང་དང་ངེས་དོན་ལ་དཔྱུད་པའི་རིགས་པའི་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། ཆོག་
སྤྱིའི་གོ་བ་ཅམ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོག་གི་གོ་བ་ཁོ་ན་མིན་པར། ཉམས་སྦྱང་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་འདྲའི་གོ་
བ་དང་སྦྱང་བ་བྱུང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབ་
ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ།

ཡང་། ངས་གཅིག་བཤད་འདོད་བྱུང་། རིག་པ་ཟེར་བ་དེ། རྟོག་བ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་
གསུང་ལ་སྒྲོས་དང་། རིག་པ་ལ་རྩལ་གྱི་རིག་པ་དང་། གཞི་ཡི་རིག་པ་དང་། གཞི་སྒྲུང་གི་རིག་
པ་སོགས་རིག་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་ཕྲ་
ཤེས་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

དབར་བྱང་སྒྲིག་ཆེན་

སྐུས་པ། རྣམ་གྲོལ་ནི་པའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །

གཞིལ་པའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྒྲུང་། །

ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

པར་དུ་བསྐྱེན་པའི་རྣམ་དཀར་ཡུང་པོའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒོང་ཕྱག་བརྒྱ། །

གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལཱའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །

ངས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འཕྱོར་ཤོག །

ཅས་པ་འདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུ་མས་པའི་སྒྲ་མཛེས་སྤྱི་དུ་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་
ཆོས་ལུན་གྱི་ཁིང་དུ་བྱུང་པའི་བསྐྱེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་
ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། སྤྱིགས་དང་སྤྱིགས་ན་དུལ་ཕྱན་གྱི་མཚོན་ཆ་སྤྲེལ་གདུག་པའི་གཞོད་འཆོ་བྱ་བུའི་སྒྲུང་
བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སྤྲེལ་སྒོ་ཀུན་ནས་ལཱ་བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཤོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་
དུ་ཁི་ཁིང་། བྱང་སྤྱིགས་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱེན་པའི་མེ་རྩ་སྤང་ཡང་སྤང་བཞིན་གསེས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་
པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱུང་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤང་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་
པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ནི་པའི་ལམ་སྒོན་རྣམ་འདྲེན་གྲུ་སེང་གའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སྤྲེལ་འཕྲལ་
ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱེན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱེན་
དང་བསྐྱེན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྡེའི་སྒོན་ཆོག་དུ། གྲུའི་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་སྒྲ་བ་ངག་དབང་
སྒོ་བཟང་བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

དབུ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་བྲིད་ཟིན་བྲིས།

ལོ་གོང་ས་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྟུང་རྒྱིག་ཁང་།

སྒྲིབ་ལྟོན་པ།

སྟུ་སྒྲིབ་དབུ་མ་རྒྱ་ར་བ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཉིད།

སྟུ་བྱ་བ་འགན་འཛིན།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷག་ཏེར།

སྟུ་རྒྱིག་འགན་འཛིན།

མེར་བྲེས་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་སྟོ་བཟང་སྟན་བླགས།

སྟུ་དག་ལས་རིགས།

རིགས་ལས་སྟོབ་དགེ་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་རིན་ཆེན།

དགེ་བཤེས་བྱ་བ་བསྟན་དཔལ་བཟང་།

རིགས་ལས་སྟོབ་དགེ་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་རྒྱ་བ།

སྟུ་ཐག་ནས་པ་བ་བུམ་མཁན།

སྟུ་རྒྱ་ཆ་སྟུ་མཐོ་སྟོབ་ལྷ་ཅུ་ཉི་མ་ཆེ་རིང་།

སྟུ་ག་ཆད་དུ་འབྲུག་མཁན།

རིགས་ལས་སྟོབ་བྱར་རབ་འབུམས་པ་འཇམ་དབྱངས་

ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་མཆོན།

དཔར་སྐྱུན་བདག་དབང་། བཀའ་འབུམ་སྟུང་རྒྱིག་ཁང་།

ཀླུ་གར་ཀླུ་ས་ལྷོ་ལི་ནས་པར་བཀྲུབ།

༡༠༠༡ ལོའི་རྒྱ་མ་པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཀྲུབ།

བཀའ་འབུམ་སྟུང་རྒྱིག་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་དང་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས།

དཔར་གངས། ༡༠༠༠

ཀླུ་སྟེལ་དཔེ་ཉགས། ISBN: 81-902448-0-9

བཀའ་འབུམ་སྤྱད་སྒྲིག་ཁང་གི་ཚོག་མཆན་མེད་པར་བསྐྱར་སློག་གྲུག་པའམ་
སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱེད་མི་ཚོག་པ་ཡིན།

No part of the materil protected by this copyright may be reproduced or utilised in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without written permission from the copyright owner.

First Published 2008

© The Central Archive of His Holiness the Dalai Lama

P.O. Sarah - 176215

Dharamsala, Distt. Kangra, H.P., India

ISBN: 81-902448-0-9

Printed by NORBU Graphics-n-Prints
New Delhi

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་